

Yeryüzünde Süpraakısal Tezahür

ve

On Üç Şiir

Arı Arslan

İlk baskı 2012
Gözden geçirilmiş baskı 2015

Çevirmen: aDIAAn Çıka

ISBN 978-93-5210-086-6

© Sri Aurobindo Ashramı Tröstü 2012, 2015
Sri Aurobindo Ashramı Yayın Bölümü tarafından yayınlanmıştır
Pondicherry 605 002
Sri Aurobindo Ashramı Pondicherry Matbaasında basılmıştır
HİNDİSTAN'DA BASILMIŞTIR

Yeryüzünde Süpraakılsal Tezahür ve On Üç Şiir (Turkish)

The Supramental Manifestation upon Earth and Thirteen Poems
by Sri Aurobindo

Translator: aDIAAn Çıka

First edition 2012
Second edition 2015

© Sri Aurobindo Ashram Trust 2012, 2015
Published by Sri Aurobindo Ashram Publication Department
Pondicherry 605 002
Web <http://www.sabda.in>
Printed at Sri Aurobindo Ashram Press, Pondicherry
PRINTED IN INDIA

Yeryüzünde Süpraakılsal Tezahür

Mesaj

Ashramın “Beden Eğitimi Bülteni”nin ilk sayısının yayınlanmasını fırsat bilerek, bu dergiye ve JSASA (Jeunesse Sportive de l’Ashram de Sri Aurobindo) [Sri Aurobindo Ashramının Sporcu Gençliği] derneğine hayır dualarımı sunuyorum. Bu tür derneklerin derin var olma nedenleri konusunda ısrar etmek istiyorum, özellikle de ulusumuzun bu tür dernekleri, sporu ve fiziksel egzersisleri tıpkı burada yapıldıkları şekliyle her yere yayma gerekliliği ve faydası konusunda ısrar etmek istediğim gibi. En yüzeysel görünümüleri bakımından, eğlenmek için yapılan basit oyunlar olarak görünürler, eğlence olarak, ya da vücut enerjisinin ve doğal faaliyet içgüdüsünün bir çıkış yolu olarak, vücut sağlığını ve gücünü geliştirme ve koruma yolu olarak görünürler; fakat bundan çok daha fazlası olabilirler, ve de çok daha fazlasıdır: bir ulus için savaş zamanında olduğu kadar barış zamanında, politik ve sosyal aktivitelerde, aslında kollektif insansal efor alanların çoğunda çok gerekli ve son derece faydalı alışkanlıklar, yetenek ve meziyet edinme alanları olabilirler. Konunun özellikle bu yönünü, ulusal olarak adlandırabileceğimiz yönünü öne çıkarmak istiyorum.

Bu sporlar, oyunlar ve atletizm, çağımızda yer edindi; uyandırdıkları genel ilgi eskiden sadece antik Yunanistan gibi ülkelerde görülürdü; antik Yunanistan’da insanların tüm aktiviteleri eşit derecede gelişmişti; sanat, şiir ve tiyatro zihinsel bakımdan ne kadar önemiyse, spor salonları, araba yarışları, diğer sporlar ve atletizm, fiziksel bakımdan o kadar önemliydi; sporlar, oyunlar ve atletizm, kent devlet yönetimi tarafından özel

olarak teşvik edilip himaye ediliyordu. Olimpiyatları Yunanistan kurum haline getirdi; Olimpiyatların yakın zamanda tekrar uluslararası bir kurum haline getirilmesi, antik ruhun yeniden canlanışının önemli bir göstergesidir; bu ilgi belli bir ölçüde ülkemize de yayıldı: Hindistan, Olimpiyatlar gibi uluslararası yarışmalarda yer almaya başladı. Özgür Hindistan'da yeni kurulan devlet, ulusal hayatın her yönünü geliştirme konusuna ilgi göstermeye başlıyor; eskiden özel inisiyatifte bırakılan alanlarda muhtemelen aktif biçimde müdahale edecek, ve bu alanlara yön vermek gibi bir alışkanlık edinecek. Mesela devlet, ulusal çapta sağlığı tesis etmek ve fiziksel fitness'i korumak konularıyla ilgileniyor, bunların önemli meseleler olduğunu her yerde kabul ettirmeye çalışıyor. Bu bağlamda, sporların, atletizm derneklerinin ve bu tür aktivitelerin teşvik edilmesinin çok büyük faydası olur. Bu tür egzersislere katılma alışkanlığı çocukluktan, ergenlikten, gençlik çağından itibaren genelleştirilebilirse, bu, formda ve enerjik bir ulus yaratmaya çok büyük ölçüde yardım eder.

Ama vücutta sağlık, kuvvet ve fitness temeli her ne kadar gerekliyse, disiplinin, moralin, sağlam, kuvvetli bir karakterin geliştirilmesi bunlardan daha önemli; bu aktiviteler bu disiplinin, bu moralin ve sağlam, kuvvetli karakterin geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Bu amaca ulaşabilme konusunda son derece değerli pek çok spor var, çünkü cesaret, ataklık, enerjik aksiyon ve inisiyatif meziyetlerinin oluşmasına yardım ediyor, hatta bu meziyetleri gerektiriyor, ya da beceri, güçlü irade ve çabuk karar verme yeteneği, hızlı bir aksiyon gerektiriyor, acil durumda ne yapılması gerektiğini algılama yeteneği ve uygulamada beceri gerektiriyor. En değerli ilerlemelerden biri, vücudun esas,

içgüdüsel bilincinin uyanması; vücudun bu bilinci, herhangi bir akılsal düşüncenin müdahalesi olmaksızın gerekeni görebilir ve yapabilir; anında algılama akıl için neyse, çabuk, spontane biçimde karar verme irade için neyse, vücut için bu bilinç odur. Buna ahenkli ve doğru vücut hareketlerinin oluşması eklenebilir, özellikle toplu bir eylemde; fiziksel efor tasarrufu eklenebilir; antrenmansız bir kişinin vücudunda genelde görülen ağır ve gevşek, ahenksiz, düzensiz ya da müsrif hareketleri ortadan kaldıran yürüyüş, talim ve grup jimnastiği gibi egzersisler sayesinde enerji israfının azalması eklenebilir. Bu aktivitelerin son derece değerli başka bir sonucuysa, sportif ruhun gelişmesidir. Sportif ruh, insanın keyfinin yerinde olması demek, hoşgörü demek, herkese saygı göstermek demek, rakibe dostça ve düzgün davranmak demek, kendine hakim olmak demek, oyun kurallarına harfiyen uymak demek, fair play demek, hile yapmamak demek, zaferi de yenilgiyi de huysuzluk yapmadan, başarılı olan rakibe öfke, kin ya da hınç duymadan aynı şekilde kabul etmek demek, atanan hakemin kararlarını dürüstçe kabul etmek demek.

Bu meziyetler sadece sporda değil, genel olarak hayatta da değerli; bu meziyetlerin geliştirilmesinde sporun doğrudan ve paha biçilemez bir faydası olabilir. Sadece bireyin hayatında değil de, birbirine ters trendlerin günümüzde kol gezdiği ulusal ve uluslararası hayatta da bu meziyetler yaygınlaştırılabilirse, bu çalkantılı dünyada yaşamak kolaylaşır ve bunca ihtiyaç duyulan uyum'a ve dostluğa açılma şansı belki artar.

Bazı oyunların gerektirdiği disiplin, itaat, düzen ve takım ruhu alışkanlıklarıysa daha da önemli; çünkü onlarsız başarı kesin değildir, hatta imkansızdır. Hayattaki aktiviteler sayısızdır,

özellikle de ulusal hayatta: toplu bir aksiyonda liderlik ve lidere itaat, başarılı olmak için, çarpışmada zafer kazanmak için ya da bir amacı gerçekleştirmek için şart. Liderin, kaptanın rolü, liderliğinin gücü ve becerisi, takipçilerinin güvenini kazanması ve anında itaat etmelerini sağlayabilmesi her türlü toplu eylemde ya da girişimde son derece önemlidir. Fakat çok az insan itaat etmeyi ve başkalarıyla tek ruh ya da tek vücut gibi hareket etmeyi öğrenmeden bu meziyetleri edinebilir. Antrenman sıklığı, disiplin ve itaat alışkanlığı, bireysel özgürlük ile çelişmez; disiplin ve itaat alışkanlığı özgürlüğün kullanımı için sıkça şarttır, tıpkı düzenin, özgürlükle çalışmadığı gibi; düzen, özgürlüğün doğru kullanımının, hatta korunmasının ve var olabilmesinin gerekli şartıdır. Bu kural her türlü toplu eylemde vazgeçilmezdir: orkestrasyon şarttır; bireysel müzisyenlerin kendi keyiflerine göre çaldığı ve şefin işaretlerine itaat etmeyi reddettiği bir orkestra başarılı olamaz. Manevi alanda da kural aynıdır: gurunun rehberliğine aldırmayan, kendi deneyimsiz acemi ilhamlarını tercih eden bir sadhak [öğretili, manevi arayıcı, yogayı yaşayan kişi], yanlış adımlardan, hatta manevi realizasyon yolunda sıkça kaynayan felaketlerden çok zor kurtulur.

Sporun disiplininden kaynaklanabilecek diğer yararlarını saymaya veya ulusal hayattaki kullanımı üzerinde fazla durmaya gerek yok, söylediklerim yeterlidir. Her halükarda, bizimkisi gibi okullarda ve üniversitelerde spor, kabul edilmiş ve vazgeçilmez bir yer edindi, çünkü aklını en yüksek ve en eksiksiz şekilde eğitmek bile yetmez eğer vücut eğitilmezse. Bu saydığım meziyetler olmadığında ya da yetersiz kaldığında, güçlü bir bireysel veya ulusal irade bu meziyetleri oluşturabilir, ama spor, bu meziyetlerin gelişmesinde doğrudan göz ardı edilemez bir

faydası olur. Bir tek bu neden bile Ashramımızda¹ spora gösterdiğimiz özenin yeterli bir gerekçesi, kaldı ki başka nedenler de var ama, onları burada saymama gerek yok. Ben burada sporun ulusal hayattaki önemiyle ve yarattığı ya da teşvik ettiği meziyetlerin gerekliliğiyle ilgileniyorum. Bu meziyetlere en yüksek derecede sahip ulus, hem zafer kazanmak, başarılı ve büyük olmak konusunda, hem insanlığın geleceği için ümit ettiğimiz daha ahenkli bir dünya birliğinin ve düzeninin inşasına katkısı konusunda muhtemelen daha güçlü olacaktır.

---

¹ O zamanlar, bir Ashramın beden eğitimi gibi “maddi” faaliyetlerle ilgilenebilmesi düşünülemezdi bile; bu yönde pek çok eleştiri vardı.

Vücutun mükemmelliği

Vücutun, elimizdeki imkanlarla edinebileceğimiz kadar geniş mükemmelliği, kültür fiziğın nihai amacı olmalıdır. Mükemmellik, her türlü kültürün, manevi, psişik, akılsal, nefsi kültürün gerçek amacıdır; aynı şekilde mükemmellik, kültürfiziğın de amacı olmalıdır. Eğer varlığımızın tam mükemmelliğinin peşindeyse, varlığımızın fiziksel kısmını ihmal etmemeliyiz çünkü vücut maddi temeldir; vücut, kullanmamız gereken alettir. *Shariram khalu dharmasadhanam* der eski Sanskrit atasözü: vücut, dharmayı gerçekleştirme aracıdır; dharma da, kendimize önerebileceğimiz her türlü ideal ve bu idealin gerçekleştirme yasası ve aksiyonu demek. Kendimize nihai amaç olarak tam mükemmelliği seçtik, çünkü idealimiz bu: Tanrısal Hayatı burada, yeryüzünde yaratmak istiyoruz; dünyada kemale ermiş Ruhun yaşamını yaratmak istiyoruz; hayat, kendi manevi dönüşümünü burada, yeryüzünde, maddi evren şartlarında gerçekleştirsin istiyoruz. Bu mükemmel hayat mümkün olmaz eğer vücut da dönüşüme uğramazsa, vücutun aksiyonu ve işleyişi en yüksek kapasiteye ulaşmazsa, vücut ulaşabileceği mükemmelliğe ulaşmazsa, veya biz vücutu ulaştırabileceğimiz mükemmelliğe ulaştıramazsak.

Daha önceki bir mesajımda zaten belirtmişim: vücutun, içinde barındırdığı fiziksel bilincin, aklın, nefsin¹ ve karakterin

---

¹ **Nefs:** Asıl nefis, kendi doğasıyla, dürtüleriyle, heyecanlarıyla, duygularıyla, arzularıyla, hırslarıyla hareket eden hayat gücüdür, bütün bunların en yüksek merkezi de heyecanın dış kalbi olarak adlandırabileceğimiz yeredir; bununla birlikte, ruhun daha yüksek duygularının veya psişik duyguların ve duyarlılıkların, heyecanların veya sezgisel özelemlerin ve dürtülerin bulunduğu bir iç kalp vardır. Tabii ki nefsi kısmımız bütünlüğümüz için gereklidir ama, sadece duyguları ve eğilimleri psişik dokunuş tarafından arındırıldığı zaman,

görelî bir mükemmelliği, hem vücudun doğuştan doğasında var olan kapasitelerinin uyanmasıdır ve gelişmesidir, hem Ashramımızda önem verip özel bir özen göstermeye başladığımız idmanların ve kültürel egzersislerinin istenilen bir sonucudur. Bu fiziksel bilincin gelişmesi amacımızın her zaman büyük bir kısmını oluşturmaldır ama, bunun için bizzat vücudun doğru düzgün gelişmesi en önemli unsurdur; sağlık, kuvvet, fitness birincil ihtiyaçlardır fakat fiziksel strüktür olabileceği en iyi durumda olmalıdır. Maddî dünyada bir tanrısal hayat, ister istemez varoluşun iki ucunun, manevî zirveyle maddî temelin birleşmesi demektir. Hayat temelini maddeye yerleştiren ruh, manevî yüksekliklere yükselir ama temelini reddetmez, derinlikler ile yükseklikleri birleştirir. Ruh bütün ışıklarıyla, bütün güçleriyle, bütün şanıyla birlikte maddeye ve maddî dünyaya iner, ve bu ışıklarla, bu güçlerle ve bu şanla maddî dünyanın hayatını gittikçe tanrısal olacak şekilde dönüştürür. Dönüşüm bizi, maddenin doğası itibarıyla iğrenç görüldüğü ve ruhu bağlayan bir pranga gibi, bir engel gibi algılandığı tamamen sübtîl ve manevî bir hale sokan bir değişim değil; dönüşüm, maddeyi ruhun bir şekli olarak kabul eder – bu şekil, ruhu şimdilik gizlemesine rağmen – maddeyi açığa vuran bir alete çevirir; maddenin enerjilerini, kapasitelerini, yöntemlerini reddetmez, gizli imkanlarını ortaya çıkarır, doğasında var olan tanrısallığını yükseltir, süblimleştirir ve gün ışığına çıkarır. Tanrısal hayat, tanrılaşabilecek hiçbir şeyi reddetmez; her bir şey kavranmalıdır, yüceltilmelidir ve olabildiğince mükemmelleştirilmelidir. Şu an için hala cahil olan ama irfan

---

manevî ışık, manevî güç tarafından ele geçirilip yönetildiği zaman gerçek bir alet olur (Fr: le vital; En: the vital).

sahibi olmaya çabalayan akıl, süpraakılsal ışığa ve hakikate kadar yükselip bu süpraakılsal ışığı ve hakikati indirmeli ki algımıza, vizyon görme yeteneğimize, düşünme şeklimize ve bütün bilme imkanlarımıza süpraakılsal ışık ve hakikat nüfuz etsin, ta ki en yüzeysel hareketlerinden olduğu kadar en derin hareketlerinden de yüce hakikat fıskırsın. Hayatımız hala kapkaranlık ve karmakarışık, hala o kadar çok bayağı ve boş amaçlarla meşgul ki... oysa bütün dürtülerinin, bütün içgüdülerinin etkilenip yüceldiklerini, yukarıdaki süpraakılsal süper hayatın şanlı bir kopyası haline geldiklerini hissetmeli. Fiziksel bilinç de, fiziksel varlık da, vücut da olduğu ve yaptığı her şeyde şu an hayal edilmesi güç bir mükemmelliğe ulaşmalıdır; hatta sonunda vücut, gaibin ışığını, güzelliğini ve mutluluğunu ışıldayabilir, tanrısal hayat da tanrısal bir vücut alır.

Ama önce insan doğasının evrimi, Ruhla doğrudan temasa geçebileceği noktaya gelmesi lazım, manevi değişiklik özlemine duyacağı noktaya gelmesi lazım, kendisini dönüştürecek Gücün etkisine kendini açma noktasına ulaşması lazım. Yüce bir mükemmellik, tam, eksiksiz bir mükemmellik ancak alt insansal doğamızın dönüşmesiyle, aklımızın bir ışık aletine dönüşmesiyle, hayatımızın tüm kuvvetlerini düzgün kullanacak bir güç aletine, doğru eylem aletine dönüşmesiyle mümkün, varlığına kendiliğinden icra eden eylem kuvveti ve hayat sevinci vermek için varlığını şu anki nispeten dar imkanlarının ötesine mutlu bir şekilde yükseltmesiyle mümkün. Aynı şekilde, vücut dönüştürücü bir değişime uğramak zorunda; vücut, aksiyonunu, işleyişini, kapasitelerini başkalaştıracak, şu an en yüce insansal gerçekleştirmelerinde bile kendini ağırlaştırın, kendini engelleyen bütün sınırlamalarından kurtulmuş bir alet yapacak

dönüştürücü bir değişime uğramak zorunda. Gerçekleştirmemiz gereken değişimin bütünselliği için, insani imkanları ve kuvvetleri de kullanmamız gerekecek; insani imkanlar ve kuvvetler bırakılmamalı, kullanılmalı: yeni hayatın bir parçası olarak en uç imkanlarına kadar genişletilmeli. Aklımızın ve hayatımızın, şu anki insansal güçlerinin yeryüzündeki tanrısal bir yaşamın birer unsuru olacak şekilde yücelmesini kolayca tasavvur edebiliriz, peki vücudun mükemmelliğini hangi şekilde tasavvur edeceğiz?

Geçmişte, manevi arayıcılar vücuda bir engel gözüyle, üstesinden gelinmesi, defedilmesi gereken bir şey gözüyle bakardı, manevi bir mükemmellik aleti olarak bakmazdı, manevi bir değişim alanı olarak bakmazdı. Vücut, kaba bir madde olarak, üstesinden gelinemez bir engel olarak, vücudun sınırlamaları da herhangi bir dönüşümü imkansız kılan değiştirilemez bir şey olarak kınanarak mahkum edildi. Çünkü vücut çok iyi formdayken bile, sanki sadece kendi sınırlamaları olan ve adi, aşağılık, hatta kötücül küçük fiziksel faaliyetlerin çirkefleştirdiği nefsi bir enerji tarafından hareket ettiriliyormuş gibi görünüyor. Vücut, maddenin atalet ve bilinçsizlik yükünü taşıyor; hem vücut sadece kısmen uyanık; sinirsel bir faaliyet tarafından canlandırılıp hareket ettirilmesine rağmen, olduğu hücrelerin ve dokuların temel aksiyonu ve gizli işleyişi konusunda bilinçaltısal durumda. Kuvvetinin, dinçliğinin zirvesinde bile, güzelliğinin en şanlı haliyle bile vücut hala maddi bilinçsizliğin bir çiçeğidir; bilinçsiz¹,

---

¹ **Bilinçsiz:** [Terminolojik olarak yanlış olan **bilinçdışı** terimi yerine] Bilinçsiz, yüce Süperbilincin trans halinde olan ve kendini absorbe etmiş, kendini soğurmuş ve envölüe olmuş ters bir röproduksiyonudur; bilincin, uyanırken ve dikkatini üzerine yoğunlaştırmasına rağmen tam olarak algılayamadığı,

vücudun büyüyüp geliştiği toprağın ta kendisidir: bilinçsiz, vücudun gücünü genişletme ve kendini radikal biçimde aşma çabasına her noktada dar sınırlamalarla engel oluyor. Ama eğer yeryüzünde tanrısal bir hayat mümkünse, o zaman bu kendini aşma olayı da mümkün olmalıdır.

Mükemmellik arayışımıza varlığımızın yelpazesinin her iki ucundan başlayabiliriz; o zaman da tercihimiz yönündeki imkanları ve prosesleri kullanmalıyız, en azından başta. Yogada süreç manevi ve psikolojiktir; yoganın nefsi ve fiziksel prosesleri bile manevi ya da psişik bir biçim alır, ve sıradan hayatın ve maddenin işleyişini aşan üstün bir işleyişe yükselir; mesela nefes alışın [pranayamanın] ya da asanaların [duruşların] Hathayogadaki ve Rajayogadaki kullanımı. Genelde aklın, nefsin ve de vücudun bir ön hazırlığı şart, akli, nefsi ve de vücudu, manevi enerjii alabilecek uygun duruma, psişik kuvvetleri ile metodları organize edebilecek duruma getirmek için; bu ön hazırlık bile yogaya özgü özel bir biçim alır. Buna karşın, eğer varlığın alt ucunun herhangi bir alanından başlarsak, hayatın ve maddenin bize sunduğu imkanları ve prosesleri kullanmalıyız, ve nefsi ve maddi enerjinin bize empoze ettiği şartlara veya “teknik” diye adlandırabileceğimiz şeye uymalıyız. Elbet faaliyetleri ve zaten edindiğimiz gerçekleştirmeleri ve mükemmellikleri artırabiliriz, başlangıç imkanlarının ötesine götürebiliriz, hatta normal imkanların bile ötesine götürebiliriz ama, yine de başladığımız aynı temelde ve bu temelin bize koyduğu sınırlamalar içinde kalmak zorundayız. İki ucun aksiyonu buluşamaz diye bir şey yok, yukarının mükemmelliği aşağının

---

nadiren ya da sadece kısmen algıladığı kendi bölümü (Fr: l'inconscient; En: the inconscient, the unconscious).

mükemmelliğini kendi içine dahil edip kaldıramaz diye bir şey yok, genelde bu ancak alt bakış açısından üst bakış açısına geçerek, alt özlemden üst özleme geçerek, alt dürtüden üst dürtüye geçerek yapılabilir: bunu yapmalıyız eğer amacımız insansal hayatı tanrısal hayata dönüştürmekse. Bu noktada, insansal hayatın aktivitelerini dahil edip ruhun gücüyle yüceltme gerekliliği doğuyor. Aşağının mükemmelliği bu olguyla yok olmaz; kalır ama, sadece ruh gücünün verebileceği yukarı mükemmellik tarafından genişletilip dönüştürülür. Bu aşıkardır eğer şiiri, yazılı sözün mükemmelliğini, felsefi düşüncüyü, sanatı, ya da yeryüzündeki hayatın mükemmel organizasyonunu ele alırsak: her şey dahil edilmelidir, ve daha önce gerçekleştirilmiş imkanlar veya daha önce ulaşılmış mükemmellikler yeni ve daha büyük bir mükemmelliğe dahil edilmelidir, fakat bu, manevi bir bilincin daha geniş vizyonu, özlemiyle, yeni şekillerle ve yeni güçlerle yapılmalıdır. Vücudun mükemmelliği için de aynı şey geçerlidir.

Hayatı ve maddeyi reddedip sonunda tıpkı hayatı dünyadan dışlayan ya da hayata sırtını dönen maneviyatın yaptığı gibi, hayatı ve maddeyi dışlayacağına, esasen manevi bir arayış olan bir şeye hayatı ve maddeyi dahil etmek, eski tarz manevi kurumların amaçlarının dışında olarak kabul edebilecekleri bazı yenilikler gerektiriyor. Dünyada tanrısal bir hayat, ya da niyeti ve amacı dünyada tanrısal bir hayat olan bir kurum, yeryüzündeki sıradan insanların hayatının tamamen dışında olamaz, ya da tamamen dışında kalamaz, veya kendini dünyadaki sıradan insanların hayatına tamamen kapatamaz, dünyevi hayatla ilgisiz olamaz ya da ilgisiz kalamaz; Tanrısal'ın işini dünyada yapmak zorunda, dünya dışında bir iş ya da dünyadan ayrı bir iş

yapamaz. Kadim rishilerin¹ ashramlarındaki hayatı dış dünyayla bağlantılıydı; rishiler yaratıcıydı, insanları eğitiyordu, yol gösteriyordu; eski çağlarda Hint halkının hayatı, geniş ölçüde rishilerin şekillendirici etkisinin önderliği altında gelişti. Yeni girişimin içerdiği hayat ve aktiviteler aynı değil ama dünya üzerinde bir aksiyonları, bir etkileri olmalı, dünyada yeni bir yaratım olmalı. Yeni girişimin dış dünyayla temasları ve bağlantıları olmalı, genel hayatta yer alan aktiviteleri olmalı; yeni girişimin birincil, kısa vadeli amaçları, dış dünyadaki aynı aktivitelerin amaçlarından pek farklı görünmeyebilir. Burada, Ashramımızda, Ashram sakini sadhakların² çocuklarının eğitimi için bir okul açma gereğini duyduk; okulda bilinen çizgide eğitim veriliyor, ama bazı farklarla; çocuklara yaptırılan yoğun fiziksel antrenman gelişmelerinde çok önemli bir yer teşkil ediyor, bu da Jeunesse Sportive de l'Ashram'ın [Ashramın Sportif Gençliğinin] yaptığı sporlara ve atletizme biçim verdi; *Bülten*, bu derneğin ifade aracı. Bazıları, "Manevi arayıcılar için kurulmuş bir ashramda sporun ne yeri olabilir? Maneviyatın sporla ne alakası olabilir?" diye sormuş. İlk cevap, az önce de belirttiğim gibi bu tür kurumların insanların yaşamlarındaki genel aktiviteleriyle olan bağlantılarında, bir de bir ulusun hayatında bu tür antrenmanların faydalarıyla, uluslararası hayatın bundan çıkaracağı yararlarıyla ilgili daha önce yazdıklarımda. Eğer kısa vadeli hedeflerin ötesine bakıp vücudun mükemmelliği de dahil olmak üzere tam

---

¹ **Rishi:** İç hakikatleri vizyon şeklinde gören, keşfeden, mantra haline getiren ve Vedaları yazan bilge kahinler.

² **Sadhak:** Manevi realizasyonun peşinde olan, sadhana yaparak [yoga yaparak, manevi egzersisler yaparak] siddhinin [mükemmelliğin, yoganın hedefinin gerçekleşmesinin, okült gücün] peşinde olan.

bir mükemmellik özlemi öngörürsek, diğer cevap kendiliğinden ortaya çıkar.

Sporlar ve fiziksel egzersisler gibi aktiviteleri Ashramın hayatına dahil ederken, metodlar ve ulaşılabilecek ilk hedefler, varlığın alt ucu diye adlandırdığımız ucun alanına ait olmalı, bu apaçık ortada. Aslında sporlar ve fiziksel egzersisler, Ashram Okulu öğrencilerinin beden eğitimi için ve vücut gelişimi için öğretime dahil edildi; halbuki bu çocuklar, sadece manevi olan bir amacın veya bir talimin, aktivitelerinin bir parçası olabilmesi için fazla genç; geleceklere yön verme yaşına geldiklerinde, bu çocukların büyük bir kısmının manevi hayatı benimseyecekleri de kesin değil. Hedef, vücuda idman yaptırmak; aklın ve karakterin bazı bölümlerini bu idmanla doğrudan veya dolaylı olarak olabildiğince geliştirmek; bunun nasıl ve ne yönde yapılabileceğini Bülten'in daha önceki bir sayısında belirttim. Bu sınırlar içerisinde, göreceli, insansal bir mükemmelliğe ulaşılabilir; daha büyük bir mükemmelliğe ancak daha yüksek güçlerin, psişik güçlerin müdahalesiyle, ruh gücünün müdahalesiyle ulaşılabilir. Gerçi bu insansal sınırlar çerçevesinde bile hatırı sayılır sonuçlara, hatta bazen muazzam sonuçlara bile ulaşılabilir: "deha" denilen şey, varlığımızın insansal yelpazesinin gelişiminin bir parçasıdır, realizasyonları da, özellikle akıl ve irade konusunda, Tanrısal'a vardırıran yolun yarılanmasını sağlayabilir. Aklın ve iradenin, vücuda özgü alanda vücutla ve vücudun hayatıyla yapabildikleri... vücudun dayanıklılığı gibi, fiziksel başarılar gibi, hünere dayanan her türlü başarı gibi, başta mümkün olanın ötesinde bir noktaya kadar yorulmadan, bitkin düşmeden sürdürülebilen uzayan aktiviteler gibi, cesaret gibi, bitmeyen ölümcül bir fiziksel acıya rağmen pes etmeyi

reddetmek gibi: bu ve bunun gibi mucizevi olan ya da bazen neredeyse mucizevi olan her türden zaferler, insansal alanın bir parçasıdır, ve tam mükemmellik kavramımızın bir parçası olarak kabul edilmelidir. İnsanın vücudu, tıpkı akli ve nefsi enerjisi gibi, ondan istenebilen her şeye, savaşın gereklilikleri gibi, seyahat gibi, macera gibi en zor ve en cesaret kırıcı durumlarda boyun eğmeden ve ısrarla cevap verebilir; şaşırtıcı bir dereceye kadar dayanabilir – vücuttaki bilinçsiz bile şaşırtıcı bir şekilde tepki verebilir gibi görünüyor.

Dediğimiz gibi vücut, bilinçsiz bir yaratımı; vücudun kendisi de bilinçsiz, ya da en azından bazı bölümleri; gizli işleyişinin büyük kısmıysa bilinçaltısal; ama “bilinçsiz” diye adlandırdığımız şey bir görünümdür, evren dediğimiz mucizeyi yaratmış olan gizli bir Bilincin ya da bir Süprabilincin meskenidir, aletidir. Madde, bilinçsiz hem aksiyon alanı hem yaratımıdır, fakat bu bilinçsiz maddenin işlemlerinin mükemmelliği, imkanlarının bir amaca, bir niyete mükemmel adaptasyonu, gerçekleştirdikleri harikalar ve yarattıkları muhteşem güzellikler, maddi evrenin her parçasında ve her hareketinde bu süprabilincin varlığını ve bilinç gücünü kanıtıyor, ileri sürülebilecek bütün cahilce yalanlamalara rağmen. Bu Süprabilinç vücudun içinde. Vücudu bu Süprabilinç inşa etti; Süprabilincin bilincimizde yüze çıkması, evrimin gizli amacı ve varoluşumuzun gizeminin anahtarıdır.

Çocukların ve ergenlik çağındaki gençlerin bireysel eğitimine yönelik sporlar ve fiziksel egzersisler gibi aktivitelerin amacı, hem şu anki hem potansiyel imkanlarını yüze çıkarıp son noktalarına kadar geliştirmek olmalı ama, vücudun bizzat doğası, kullanmamız gereken imkanları ve yöntemleri sınırılıyor; sporlar ve fiziksel egzersisler, vücudun yeteneklerinin ve güçlerinin

görelî bir insansal mükemmelliğini hedeflemeli; buna vücudun aynı zamanda hem meskeni hem aleti olan aklın, iradenin, karakterin ve aksiyon gücünün mükemmelliği de dahil; tabii bu yeteneklerin ve güçlerin gelişmesine bu yöntemlerin yardım edebildiği ölçüde. Bu egzersislerin yaratmaya katkıda bulunabilecekleri akılsal ve ahlaki mükemmellik yönü hakkında yeterince yazdım, bunları burada tekrarlamama gerek yok. Vücut konusunda, bu imkanlarla geliştirilebilecek mükemmellik, vücudun önce doğal niteliklerini ve yeteneklerini hedef alır; ardından aklın, iradenin, nefsi enerjinin ya da sübtîl fiziksel varlığımızın dinamik algılarının, dürtülerinin ve içgüdülerinin, vücuttan talep edebilecekleri her aktivite için vücudun alet görevi görme kapasitesinin idmanını hedef alır; sübtîl fiziksel varlığımız¹, tanınmamasına karşın doğamızın çok önemli bir

---

¹ **Sübtîl fiziksel varlık:** maddeden, ruhun yüce yüksekliklerine kadar derecelenen bilinç düzlemlerinin her birine bir “varlığımız” veya bir “vücutumuz” tekabül eder. “Sübtîl fizik”, fiziksel dünyamızın hemen bitişiğindeki derecedir, bizim de bu düzleme tekabül eden sübtîl fiziksel bir vücutumuz var (sukshma sharira); etrafımızda bir tür “zar” ya da “alan” oluşturan bu sübtîl fiziksel vücudun çeşitli kozmik ve manevi bilinç ve enerji dereceleriyle ilişkide olan çeşitli merkezleri vardır. Bu sübtîl fiziksel vücut, maddî enerjiden başka türdeki enerjileri alabilir, fiziksel vücuttan uzaklara seyahat edebilir, maddî duyularımızın algılayamayacağı şeyleri algılayabilir ve telekineziyle görünüşte uzakta olan insanları ya da olayları doğrudan etkileyebilir. Dış dünyayla bütün temaslarımız bu sübtîl vücuttan geçer: bu sübtîl vücut bizi istenmeyen temaslardan ya da hastalıklardan da korur.

Yoga terminolojisinde, vücut konusunda üç durum kabul edilir:

- besin zarından ve nefsi araçtan oluşan ve kaba vücut olarak adlandırılan fiziksel ve nefsi varlığımızın durumu,
- sübtîl vücut olarak adlandırılan ve akıl zarından veya akılsal araçtan (manah-koşadan) oluşan akılsal varlığımızın durumu,

unsuru ve faktörüdür. Vücudun doğal mükemmelliğinin ilk şartları sağlık ve kuvvettir; hem kas kuvveti, uzuvların sağlamlığı ve fiziksel dayanıklılık, hem sinirsel ve sübtıl fiziksel kısımların organizmanın faaliyetlerine katabileceği daha ince, daha uyanık, daha plastik, daha uyarlanabilir kuvvet. Nefsi enerjilere çağrıda bulunarak vücuda dahil edebileceğimiz daha da enerjik bir kuvvet var, bu kuvvet sayesinde vücut daha geniş aktivitelerde bulunabilir, hatta normal haliyle yapamayacağı çok olağanüstü hünelerde bulunabilir. Bir de aklın ve iradenin gizli güçleriyle vücuda iletebildikleri, veya efendi olarak, ya da esin kaynağı olarak talepleriyle veya uyarılarıyla empoze edebildikleri enerji var; ve biz, aklın ve iradenin bu gizli güçlerini, aksiyonlarının kaynağını tam olarak bilmeden kullanıyoruz; ya da bu gizli güçler bizi kullanıyor. Vücudun normal bir aktivite için bu şekilde uyandırılabilen, uyarılabilen ve eğitilebilen doğal nitelikleri ve güçleri arasında, her türlü fiziksel faaliyette becerikliliği ve stabilizeyi sayabiliriz, mesela yarışta hız, dövüşte beceriklilik, dağcının dayanıklılığı ve ustalığı; askerin, denizcinin, yolcunun ya da kaşifin vücudunun daha önce de belirttiğim gibi her istenilene sıkı ve sıkça olağanüstü bir tepki vermesi; ya da her türlü macerada veya insanın kendini alıştırdığı ya da iradesinin

-
- nedensel vücut olarak adlandırılan ve irfan ve saadet araçları olarak tanımlanan dördüncü (vijñāna-koşa) ve beşinci (ānanda-koşa) araçtan oluşan yüce, tanrısal bir süpraakılsal varlığın durumu.

Sübtıl: Neredeyse hissedilmeyen, fark edilmeyen; algılanması, anlaşılması, tanımlanması, ifade edilmesi zor olan; inceliği olan, çoğunun ayırt edemediği anlamları, farkları, nüansları, ilişkileri algılamakta, hissetmekte, rafine bir zekayla hareket etmekte usta olan; kavrayışlı, ince, kolayca nüfuz eden, nükteli, zeki, narin; hassas, müphem niteliği olan (Fr: subtile, En: subtle, Skrt: sukshma).

istisnai olarak onu yapmaya ittiği veya şartların zorlamasıyla yaptığı fiziksel başarıların geniş yelpazesi. Bütün bu başarıların ortak formülü, vücudun ondan her istenileni yapabilecek kadar genel bir kapasitesi ve fitness'i, formu, yeteneği. Bazılarının veya çoğunun ulaştığı bu kapasite, bu fitness, bu form, bu yetenek, genişletilmiş ve de çok yönlü fiziksel bir eğitimle ve disiplinle geliştirilebilir. Bu aktivitelerin bazılarında spor denebilir; diğerleri içinse sporlar ve fiziksel egzersisler etkili bir hazırlık olabilir. Bu aktivitelerin bazılarında, ortaklaşa bir eylem yapmak için antrenman lazım, kombine hareketler lazım, disiplin lazım; burada Ashramda yaptığımız fiziksel egzersisler bizi bu aktivitelere hazırlayabilir. Başka aktivitelerdeyse daha ziyade gelişmiş bir bireysel irade, akılsal bir beceri, hızlı bir algı, güçlü bir nefsi enerji ve güçlü sübtel fiziksel dürtüler lazım; hatta bunlar tek gerekli eğitmen olarak yeterli olabilir. Her şey vücudun doğal güçlerine ve yeteneklerine ilişkin kavramımıza, vücudun insan düşüncesinin ve iradesinin aleti olarak kullanımına ilişkin kavramımıza dahil edilmelidir, dolayısıyla da her şey vücudun bütünsel mükemmelliğine ilişkin kavramımıza dahil edilmelidir.

Bu mükemmellik iki şarta bağlı: vücut bilincinin olabildiğince tam uyanabilmesi, ve potansiyelinin olabildiğince tam ve çok yönlü olarak eğitilmesi, dile getirilmesi. Vücudumuzun şekli, kökeninde hiç şüphesiz bilinçsiz bir yaratımı, ve bilinçsiz, vücudu her yönden sınırlandırıyor; ama bu yine de kendi içinde saklı gizli bilinci ortaya çıkaran ve bilgi ışığı, güç ve ananda¹ olarak gelişen bir bilinçsiz. Bu bilinçsizi, insansal evrimde bilgi, güç ve ananda olarak geldiği noktada alıp, kazanımlarını olabildiğince

---

¹ **Ananda:** Saadet, mutlak mutluluk, manevi haz, bahtiyarlık; mutluluğun temel ilkesi; sonsuz ve transandantal varoluşun özneliliği olan bir özmutluluk.

tam kullanarak, bu evrimi bireysel yaradılışımızın ve doğamızın gücünün izin verdiği ölçüde elimizden gelen en yüksek dereceye kadar ileri götürmemiz lazım. Dünyanın bütün şekillerinin içinde işleyen bir kuvvet var; alt formasyonlarında, bilinçsiz bir şekilde işliyor, ya da atalet tarafından baskı altında tutuluyor; fakat insansal varlıkta bu kuvvet ta baştan bilinçli, potansiyeliye kısmen uyanık, kısmen uykuda ya da gizil: uyanık olanı tamamen bilinçli hale getirmemiz gerekiyor; uykuda olanı uyandırıp harekete geçirmemiz gerekiyor; gizil olanı dile getirip eğitmemiz gerekiyor. Burada vücudun bilincinin iki yönü var: biri sanki bir otomatizm, aklın hiçbir müdahalesi olmadan fiziksel alanda işine devam ediyor, hatta bazı bölgelerde akıl bu otomatizmi doğrudan gözlemleyemiyor bile, ya da bu otomatizm bilinçliyse ve gözlemlenebiliyorsa – bir kez başladı mı, aklın yönlendirmesine gerek olmayan görünüşte mekanik bir işleyiş sayesinde akıl müdahale etmedikçe devam edebiliyor.

Aklın öğrettiği ve alıştırdığı başka işleyişler var, bu işleyişler aklın ve iradenin gözetimi olmadığı zaman bile yine de otomatik olarak hatasız devam eder; başka işleyişlerse uykuda işleyebilir ve uyanıklık bilinci için değerli sonuçlar verir. Ama en önemlisi öğretilmiş, geliştirilmiş bir otomatizm: gözün, kulağın, elin ve tüm uzuvların herhangi bir çağrıya çabucak cevap veren mükemmelleştirilmiş bir becerikliliği ve yeteneği, alet olarak geliştirilmiş bir spontane işleyiş, aklın ya da nefsi enerjinin talep edebileceği herhangi bir şeyi yapmaya tamamen hazır ve formda olma durumu. Varlığımızın alt ucundan başlayarak kendimizi alt ucun imkanlarıyla ve yöntemleriyle sınırladığımızda, başarabileceğimizin en iyisi genellikle bu. Daha fazlası için akla ve nefsi enerjiye ya da ruhun enerjisine yönelerek vücudun daha

üst bir mükemmelliği için ne yapabileceklerini keşfetmek lazım. Fiziksel alanda fiziksel imkanlarla yapabileceklerimiz hem ister istemez dayanıksız, güvensiz ve sınırlı; görünüşte mükemmel bir sağlık ve kuvvet bile, iç değişkenlikler ya da kuvvetli bir dış saldırı veya bir şok yüzünden her an bozulabilir. Ancak sınırlamalarımızı aşarak daha büyük ve daha dayanıklı bir mükemmelliğe ulaşabiliriz.

Bilincimiz şu yönde büyümeli: vücudumuzu ve vücudumuzun güçlerini, iç ya da üst nüfuzla gittikçe ram etmeliyiz: vücut, varlığımızın üst kısımlarına daha bilinçli şekilde tepki vermeli. Akıl insanın ta kendisidir; insan Upanishad'ın "hayatın ve vücudun lideri olan akılsal varlık ya da purusha¹" tanımına uydukça, insansal mükemmelliği büyür. Eğer akıl, nefsi enerjinin, sübtıl fiziksel bilincin ve vücudun içgüdülerini ve otomatizmlerini ele geçirip kontrol edebilirse, içlerine sızıp onları bilinçli şekilde kullanabilirse, içgüdüsel veya spontane işleyişlerini deyim yerindeyse tamamen akılsallaştırabilirse, bu enerjilerin mükemmelleşmesi ve işleyişleri daha bilinçli olur, kendinin daha farkında olur, daha uyanık ve daha mükemmel olur. Fakat aklın da mükemmelleşmesi şart; oysa akıl ancak fiziksel aklın² yanılabilir entelektine daha az bağımlı olduğu zaman, mantığın ve sağduyunun düzgün, hassas ve tam işleyişi tarafından bile

---

¹ **Purusha:** temel bilinç, hakiki varlık, veya en azından hangi düzlemde tezahür ederse hakiki varlığı temsil eder. Bilinçli varlık; bilinçli ruh; kişi; ruh; prakritinin (Doğanın) işleyişini destekleyen esas varlık; efendi ve tanık olan, bilen, sahip olan, destekleyen ve Doğanın işleyişini onaylayan gerideki bilinç.

² **Fiziksel akıl:** Aklın sadece fiziksel şeylerle ilgilenen kısmı; duyuşal akla bağımlı olup yalnızca nesnelere, dış eylemleri görür, fikirlerini dış verilere dayanarak şekillendirip sonuç çıkarır ve yukarıdan aydınlatılana kadar başka Gerçek tanımaz (Fr: le mental physique; En: the physical mind).

sınırlanmadığı zaman, sezgisi arttığı zaman, daha engin, daha derin, daha direkt bir vizyona sahip olduğu zaman, üstün bir sezgisel iradenin enerjisinin daha parlak dürtüsüne itaat ettiği zaman en iyi şekilde mükemmelleşebilir. Zaten aklın şu anki evriminin sınırları içinde bile, vücudun güçlerine ve yeteneklerine hakimiyetini ya da kullanımını ne derece ileri götürebileceğini belirlemek zor; akıl daha da yüksek güçlere yükselerek insansal sınırlarını daha ileri bir noktaya götürdüğü zaman bile herhangi bir had belirlemek imkansız; hatta bazı realizasyonlarda, iradeyle, vücudun organlarının otomatik işleyişine müdahale edebilmek bile mümkün gibi görünüyor. Sınırlamaların gerilediği her yerde ve sınırlamalar geriledikçe, vücut daha plastik, daha reseptif olur, tepki verebilecek duruma gelir, ve bu ölçüde ruhun işlemlerine daha uygun, daha adapte, daha mükemmel bir alet haline gelir. Bir aktivitenin burada, maddi dünyada etkili olabilmesi ve ifade gücüne sahip olabilmesi için, varlığımızın iki ucunun işbirliği yapması şart. Eğer vücut, yorgunluktan veya doğal bir yeteneksizlikten ya da herhangi bir nedenden dolayı düşünceye veya iradeye arka çıkamazsa, ya da herhangi bir şekilde tepki vermezse veya yeterince tepki vermezse, aksiyon aynı oranda başarısız olur veya yetersiz kalır, veya tatmin edici olmaz, ya da eksik kalır. Mesela ruhun tamamen akılsal bir hüneri gibi görünen şiiresel ilhamın gelmesiyle, beynin tepkisel bir titreşimi olması şart; beyin tıpkı bir kanal gibi açık olmalı ki düşünce gücü, vizyon gücü ve kelamın ışığı kendine bir yol açabilsin ve mükemmel ifadesini bulabilsin. Eğer beyin yorgunsa ya da herhangi bir tıkanmadan dolayı sersemlemiş durumdaysa, ilham gelmez ve hiçbir şey yazılmaz, ya da ilham başarısız olur ve yazılanlar beş para etmez veya daha alt bir ilham,

şekillenmeye çalışan daha parlak ifadenin yerini alır; ya da beyne, daha az parlak bir uyarımın aleti olmak daha kolay gelir veya beyin uğraşır ve şiiresel bir aldatmaca ya da yapaylık uydurur. En akılsal aktivitelerde bile, vücutsal aletin hazır, formda ve çok iyi antrenmanlı olması, olmazsa olmaz bir şarttır. Bu hazır oluş ve bu tepki verebilme yeteneği de vücudun tam mükemmelliğinin bir parçası. Gelişen evrimin burada, dünyadaki esas amacı ve işareti, bilincin, görünüşte bilinçsiz bir evrenden yüze çıkmasıdır, bilincin artmasıdır; bununla birlikte varlığın ışığının ve gücünün artmasıdır; şekillerin gelişmesi veya bu şekillerin işleme ya da hayatta kalabilme yeteneğinin gelişmesi bütün anlam veya başlıca güdü değil... kaldı ki bu gelişme ve hayatta kalabilme yeteneği vazgeçilmezdir. Bilincin giderek uyanması, gittikçe daha yüksek seviyelere çıkması, ve vizyonunun ve aksiyonunun enginleşmesi, varoluşumuzun amacı olan bu yüce ve tam mükemmelliğe doğru gelişmemizin şartlarıdır. Bu aynı zamanda vücudun tam mükemmelliğinin de şartıdır. Şu an tasavvur edebileceğimizin çok üstünde akılsal seviyeler var; bir gün bu seviyelere ulaşmalıyız; ulaştığımız bu seviyeleri de aştıktan sonra daha engin bir manevi yaşamın zirvelerine yükselmeliyiz. Yükseldikçe, varlığımızın alt kısımlarını bu üst seviyelere açıp onları bu üst yüce ışık ve güç dinamizleriyle doldurmalıyız; vücudu giderek daha bilinçli, hatta tamamen bilinçli bir şekil ve alet haline getirmeliyiz: vücudu ruhun bilinçli bir göstergesi, bir damgası, bir gücü haline getirmeliyiz. Vücudun mükemmelliği arttıkça, dinamik aksiyonunun kuvveti ve menzili de artmalı, ruha tepki verışı ve hizmeti de artmalı; buna simültane olarak, ruhun vücudun üzerindeki hakimiyeti de artmalı, vücudun plastikliği de artmalı;

sadece doğal ve edinilmiş güçlerinin işleyiş plastikliği değil, şu an tamamen organik olan ve mekanik bir bilinçsizliğin hareketleri gibi görünen otomatik tepkilerinin plastikliği de artmalı. Tüm bunlar gerçek bir dönüşüm olmadan olamaz, aklın, nefsin ve vücudun dönüşümü, hakikaten de evrimin gizlice yol aldığı değişimdir; bu dönüşüm olmadan yeryüzünde tanrısal bir hayatın tam bütünlüğü ortaya çıkamaz. Bu dönüşümle vücudun bizzat kendisi bir faktör ve bir partner olabilir. Sadece pasif olup tamamen bilinçli olmayan bir vücutla elbette ruh hatırı sayılır bir tezahür başarabilir, bu, ruhun maddi işleyişinin en son ya da en alt imkanı olurdu ama ne mükemmel ne de tam olurdu. Hatta tamamen bilinçli bir vücut, maddesel dönüşümün doğru maddi yöntemini ve prosesini bile keşfedip geliştirebilir. Bunun için hiç kuşku yok ki ruhun yüce ışığı, gücü ve yaratıcı sevinci, bireysel bilincin zirvesinde tezahür etmiş olmalı ve emirlerini vücuda iletmış olmalı; kaldı ki vücut kendi kendini keşfetme ve gerçekleştirme işine spontane olarak katılabilir. Böylece vücut hem kendi dönüşümünün hem bütün varlığın dönüşümünün katılımcısı ve faktörü olur; bu da vücudun tam mükemmelliğinin bir parçası, kanıtı ve göstergesi olur.

Bilincin ortaya çıkışı ve artışı, evrimin ana nedeniyse, ve gizli amacının anahtarıysa, o zaman bu artış, evrimin doğası itibarıyla sadece giderek enginleşen bir bilinç kapasitesi değil, aynı zamanda gittikçe daha yüksek seviyelere tırmanışı da gerektirmeli, ulaşılabilecek en yüksek seviyeye ulaşıncaya kadar. Evrim, işleyişini maddenin içinde gördüğümüz ve maddi evreni yaratmış olan bilinçsizliğin içinde envölüsyonun¹ en alt

¹ Sri Aurobindo'ya göre evrim, envölüsyonun bir ürünü: madde içinde önceden envölüe olmayan hiçbir şey evrimlenemez, aynen ağacın tüm dallarıyla,

seviyesinden başlıyor; ve bilgiyi gittikçe daha fazla ortaya çıkaran ve sürekli büyüyen bir ışığa, etkili bir organizasyona ve iradeye, yüze çıkan bütün içkin güçlerinin ahenkleşmesine yükselen bir cehalet içinde yol alıyor; sonunda, yeteneklerinin tam kamilliğini geliştirdiği veya erdiği noktaya ulaşması gerek; bu artık, cehaletin irfan peşinde olduğu bir hal ya da bir işleyiş olmamalı: bu, irfanın kendine, varlığının içkin irfanına sahip olduğu, kendi hakikatlerine hakim olduğu, sınırlamalara ya da hatalara artık tabi olmayan doğal bir vizyonla ve kuvvetle hakikatlerini realize ettiği bir hal ya da işleyiş olmalı. Veya, eğer bir sınırlama varsa, bu ister istemez irfanın kendi kendine dayattığı bir peçedir, ki, peçenin arkasında tuttuğu hakikati istediği zaman, vakti geldiğinde aramaya ya da edinmeye ihtiyaç duymadan ve olayları doğru algılamanın gerektirdiği sırayla, zamanın gereğine uygun tezahür sırasıyla ortaya çıkarabilisin.

çiçekleriyle ve meyveleriyle birlikte tohumda envölüe olduğu gibi. Eğer Madde zaten Ruhu içermeseydi, Ruh asla Maddeden çıkamazdı, çünkü hiçbir şey hiçbir şeyden çıkamaz. Böylece madde hayatı içerir, hayat akıllı, akıl da Süpraaklı. Herhangi bir evrimin olabilmesinden önce, Tanrısal'ın bir envölüsyonu olması şart, aksi takdirde meydana gelen evrim değil, açıklanamaz bir Tesadüf, tökezleyen talihli bir Kuvvet veya harici bir Yaradan tarafından keyfince istenmiş veya mucizevi biçimde yaratılmış, kendi evveliyatlarında bulunmayan, bir sekansta kendi kaçınılmaz sonuçları veya süreçleri olmayan yeni şeylerin art arda yaratılışı olurdu. Evrim kavramı, esas anlamında içinde öncel bir envölüsyon gerekliliğini taşır. Evrimlenen her şey, ister pasif biçimde olsun ister aktif, ama her halükarda bizden saklı olarak, maddi Doğanın kabuğuna önceden dahil edilmiştir. Burada, bir vücutta tezahür eden ruh, maddenin tümünde ve maddenin her oluşumunda, her düğümünde, her partikülünde en başından itibaren dahil edilmiş olmalı; hayat, akıl ve aklın ötesinde bulunan her neyse, maddi enerjinin bütün işlevlerinde için için, faaliyetsiz veya gizlice faal güçler olmalı (Fr&En: involution).

Bu, kendiliğinden var olan bir hakikat bilinci olarak adlandırılabilir. Olaya girmek ya da yaklaşmak demek: bu hakikat bilincinde varlık, kendi gerçeklerinin farkında olur, kendi gerçeklerini zamansal bir yaratımda ortaya koyma için gücüne sahip olur; bu zamansal yaratımda her şey, kendi yanılmaz izlerini takip eden ve kendi ahenklerini kombine eden Hakikat olur; her düşünce, her irade, her duygu, her eylem spontane olarak doğru olur, ilhamlı olur, sezgisel olur, Hakikatin ışığı tarafından hareket ettirilir, dolayısıyla da mükemmel olur. Her şey ruhun için gerçeklerini ifade eder; ruhun gücü belli bir tamlıkla var olur. Aklın şu anki sınırlamaları aşılmış olur: akıl, Hakikat ışığının görüşü olur; irade, Hakikatin bir kuvveti ve bir gücü olur; hayat, Hakikatin progresif bir gerçekleştirilmesi olur; vücut da Hakikatin bilinçli bir konteyneri olur, ruhun kendini realize etme aracı, kendinin bilincinde olan var olma şekli olur. Madde dünyasında, tanrısal bir hayata veya manevileşmiş bilincin tam bir tezahürüne erişmek istiyorsak, bu hakikat bilincinin en azından bir başlangıcı, bir ilk şekli veya bir ilk işleyişi yerleşmeli ve işleme safhasına geçmeli. Veya en azından bu hakikat bilinci aklımızla, hayatımızla, vücudumuzla iletişimde olmalı, inip onlara temas etmeli, görüşlerini ve eylemlerini kontrol etmeli, güdülerine ilham verip kuvvetlerini ele geçmeli, yönlerine ve amaçlarına şekil vermeli. Bu hakikat bilincinin temas ettiği herkes bu hakikat bilincini tümüyle enkarne edemeyebilir ama herkes kendi manevi mizacına, iç kapasitesine ve Doğa'daki evrim çizgisine göre bu hakikat bilincine şu ya da bu şekli verebilmelidir; herkes o an muktedir olduğu mükemmelliğe güvenle erişir, ve hem ruhun hakikatine hem Doğa'nın hakikatine tamamen sahip olma yolunda olur.

Bu hakikat bilincinin işleyişinde, görünüşte Boşluktan düzenli bir evren mucizesini ortaya çıkaran bilinçsiz Kuvvetin ya da görünüşte bilinçsiz kuvvetin yanılmaz otomatizmi yerine, hakikatinin her adımını gören ve isteyen belli bir bilinçli otomatizm olur; bu da varlığın tezahüründe yeni bir düzen yaratabilir, böylece varlıkta mükemmel bir mükemmellik mümkün olabilir – hatta nihai olabirliklerin ufkunda yüce, tam bir mükemmellik bile görünebilir.

Bu gücü maddi dünyaya bir çekebilsek, ta eskilere dayanan kendimizi mükemmelleştirebilme hayalimizin, bireysel mükemmellik hayalimizin, ırk ve toplum olarak mükemmelleşme hayalinin, kendi iç dünyamıza hakim olma hayalimizin, Doğa kuvvetlerinin tam manipülasyonu, hakimiyeti ve kullanımı hayalinin nihayet tümüyle gerçekleşme şansı olur. Bu eksiksiz insansal başarı muhtemelen bütün sınırlamaları aşar ve tanrısal bir hayat şekline dönüşür. Madde, hayat gücünü kendi içine indirip ortaya koyduktan sonra, ardından da aklın ışığını ortaya koyduktan sonra, ruhun üstün ışığını ve gücünü kendi içine indirir ve, bilinçsiz unsurlarından kurtulmuş bir dünyevi vücutta ruhun mükemmel bilinçli bir kalıbı olur.

Fiziksel meskenin manevi sakini, iradesiyle ve gücüyle, sağlığını ve kuvvetini sabit ve eksiksiz bir şekilde güvenle muhafaza edebilir; fiziksel şeklin bütün doğal kapasiteleri, fiziksel bilincin bütün güçleri en yüksek çaplarına ulaşır ve hatasız aksiyonlarından emin bir şekilde kullanışa hazır olur.

Vücut, bir alet olarak tam bir kapasiteye erişerek, içerideki sakinin isteyebileceği her türlü kullanım için şu an mümkün olabilenin çok ötesinde olan tam bir forma ulaşır. Hatta vücut yüce güzelliği ve mutluluğu ortaya koyan bir araç bile olabilir,

tıpkı içerdiği alevin ışığını yansıtıp yayan lamba gibi, içinden ışıldayan ruhun ışığının güzelliğini yayabilir; ruhun mutluluğunu, gören aklın sevincini, hayat neşesini ve manevi coşkuyu, sürekli bir ekstazla titreşen kurtulmuş maddenin manevi bilince dönüşmüş sevincini kendinde taşıyabilir. Budur manevileştirilmiş vücudun tam mükemmelliği. Tüm bunlar birden olmayabilir, kaldı ki ani bir aydınlanma mümkün, eğer tanrısal bir güç, bir ışık, bir ananda, varlığımızın zirvesine yerleşip kuvvetlerini aklın, hayatın ve vücudun içine indirebilirlerse: hücreleri aydınlatıp yeniden şekillendirirler, tüm organizmamızdaki bilinci uyandırırılar. Her halükarda yol açılmış olur, bireyde mükemmelleşebilecek her şey progresif olarak mükemmelleşebilir.

Kurtulmuş varlığı yüce gerçeğe, yüce varoluşa, yüce bilince, yüce mutluluğa sahip olmaya götüren bu ilerleyişte, sonsuz ruh, evrimlenen Doğa'yı daha yüksek zirvelere, daha büyük enginliklere götürdüğüce daha ötede ufuklar hep olur.

Ama bu şeylerden bahsetmek için henüz erken: bu konular hakkında az önce söylediklerimiz, insan aklının şu anki yapısıyla öngörmeye cesaret edebileceklerinin, aydınlanmış düşüncenin belli bir ölçüde anlayabileceklerinin belki de zirvesidir.

Hakikat bilincinin inmesinin ve maddeyi ele geçirmesinin sonuçları, evrimsel emeği geniş ölçüde haklı çıkarır.

Ruhun her şeyi kaldıran bu yükselen dalgası, her şeyi içeren, her şeyi dönüştüren, maddenin, fiziksel bilincin, vücudun işleyişinin ve vücut şeklinin ışıldayan değişimini gerçekleştiren manevileşmiş bir Doğa'nın simültane bir zafer dolu iniş dalgasına yol açabilir, buna da sadece vücudun tam mükemmelliği değil, vücudun yüce mükemmelliği diyebiliriz.

Tanrısal Vücut

Tanrısal bir vücudun içinde tanrısal bir hayat, öngördüğümüz idealin formülü; peki tanrısal vücut nasıl olacak? Bu tanrısal vücudun niteliği ne olacak, strüktürü ne olacak, faaliyetinin prensibi ne olacak, içinde şu an sınırlandığımız sınırlı ve kusurlu fizikten vücudu ayıran mükemmellik ne olacak? Bu vücut tanrısaldır denilebilmesi için, yeryüzündeki temeli bakımından halen fiziksel olan bu vücudun hayatının şartları ve işleyişi ne olacak?

Eğer bu tanrısal vücut, bir evrimin ürünü olacaksa – bizim insansal kusurluluğumuzdan ve cehaletimizden çıkıp ruhun ve doğanın daha büyük hakikatine yükselen bir evrimin ürünü olacaksa – ki bunu öyle öngörmeliyiz, bu vücut hangi yöntemle, hangi aşamalarla oluşabilir ya da çabucak ortaya çıkabilir? Yeryüzünde evrim süreci hep yavaş ve gecikmeli olmuştur – nasıl bir prensip müdahale etmeli ki, bir dönüşüm olsun, progresif ya da ani bir değişim olsun?

Aslında bu dönüşüm imkanına, evrimimizin sonucunda ulaştık. Nasıl ki evrimsel Doğa, maddenin ötesine evrimlenip hayatı ortaya koydu, hayatın ötesine evrimlenip akli ortaya koydu; aynı şekilde, aklın ötesine evrimlenip akılsal varoluşumuzun kusurluluğundan ve sınırlamalarından kurtulmuş bir bilinç ve bir var olma gücü ortaya koymalı: evrimsel Doğa, ruhun gücünü ve mükemmelliğini ifade edebilecek bir süpraakılsal bilinç ya da bir hakikat bilinci ortaya koymalı. Böylece, evrimimizin yasası veya yöntemi artık ille de geciken, yavaş bir değişim olmak zorunda değil; bu ancak akılsal cehalet

yapışıp yükselişimizi engellediği sürece böyle olur; çünkü bir kez hakikat bilincinde olacak kadar büyüdük mü, bu hakikat bilincinin esas, manevi hakikat gücü her şeyi belirler. Bu hakikatin içinde kurtuluruz, özgürleşiriz; hakikat, aklımızı, hayatımızı ve vücudumuzu dönüştürür. tüm varlığımızın doğru, spontane işleyişinin ve eyleminin ışığı, mutluluğu, güzelliği ve mükemmelliği Süpraakılsal hakikat bilincinin doğal güçleri bunlardır; bu güçler burada, yeryüzünde, akli, hayatı¹ ve vücudu, çok doğal bir şekilde, hakikatin bilincinde olan ruhun bir tezahürüne dönüştürür. Yer'in² karartmaları süpraakılsal hakikat bilincine üstün gelemez çünkü süpraakılsal hakikat bilinci, fethetmek için, yer'in içine bile ruhun her şeyi bilen ışığını ve her şeyi yapabilme gücünü yeterince getirebilir. Her şey ya da herkes kendini süpraakılsal hakikat bilincinin ışığının ve gücünün bütünlüğüne açmayabilir ama, kendini açan herkes, kendini açtığı ölçüde değişime uğramak durumundadır. Dönüşümün prensibi böyle olacaktır.

Psikolojik bir değişim, ruhun doğaya hakim olması, aklın bir ışık prensibine dönüşmesi, hayat kuvvetinin güce ve saflığa dönüşmesi ilk yaklaşım, ilk etap olabilir, sorunu çözmek için ilk girişim olabilir, tamamen insansal olan formülden öteye kaçıp yeryüzünde tanrısal bir hayat, dünyasal doğa şartlarında bir süpraakılsal yaşam ya da bir ilk süper insanlık taslağı olarak adlandırılabilir bir şeyi tesis etme girişimi olabilir. Ama tüm bunlar ihtiyacımız olan tam ve radikal değişim değil; bu, tam dönüşüm olmaz, tanrısal vücudun içindeki tanrısal bir hayatın tamlığı, kamillliği olmaz. Vücut hala insansal olur, hatta kökeni ve

¹ Sri Aurobindo burada hayatla aynı zamanda nefsi de kastediyor.

² Dünyanın, toprağın, maddenin karartmaları.

temel karakteristikleri bakımından hayvansal olur, bu da enkarne olmuş varlığın üst kısımlarına kendi kaçınılmaz sınırlamalarını empoze eder. Nasıl ki cehaletin ve hatanın sınırlamaları, dönüşmemiş bir aklın temel kusurudur, nasıl ki arzunun kusurlu dürtülerinin, gerilimlerinin ve isteklerinin sınırlamaları, dönüşmemiş bir hayat kuvvetinin kusurudur, aynı şekilde fiziksel aksiyon potansiyelinin kusuru da, vücuttan istenilenlere vücudun yarı bilinçli tepkilerinin sınırlamaları ve kusurları da, vücudun kökensele hayvanlığının kabalığı ve kiri de, dönüşmemiş veya eksik dönüşmüş vücudun kusurudur. Bu kusurlar, doğamızın üst kısımlarının aksiyonunu ister istemez engeller, hatta bozar. Vücudun dönüşümü, doğanın tam dönüşümünün olmazsa olmaz şartıdır.

Dönüşüm aşama aşama da olabilir. Hala akılsal bölgemize bağlı doğamızın bazı güçleri, gelişen bir hakikat bilincinin potansiyeli: insansal zihniyetimizin ötesine yükselerek daha şimdiden Tanrısal'ın ışığının ve gücünün niteliklerine sahip; bu düzlemlerle tırmanış ve bu düzlemlerin akılsal varlığın içine inişi, evrimin doğal eğrisi gibi görünüyor. Fakat pratikte, bu ara seviyelerin, tam dönüşümü gerçekleştirmek için yeterli olmadıkları ortaya çıkabilir, çünkü kendileri akılsal varlığın aydınlanmış potansiyeli oldukları ve henüz tam anlamıyla süpraakılsal olmadıkları için, aklın içine sadece kısmi bir tanrısallık indirebilir, ya da akli bu tanrısalığa doğru kaldırabilmekle birlikte hakikat bilincinin tam süpraakılsallığına dek yükseltmeyebilir. Ama yine de bu seviyeler, tırmanışın aşamaları haline gelebilir; kimi varlıklar buralara kadar yükselip burada durabilir, halbuki başkaları daha yükseklere tırmanıp yarı tanrısal bir hayat katına erişerek orada yaşayabilir. Süpraakla

tüm insanlığın öyle birden toptan girmesi beklenmemeli; başta tırmanışın en yüce zirvelerine veya bir ara düzeye ancak iç evrimleriyle kendilerini böylesine büyük bir değişime hazırlayanlar, veya Tanrısal'ın direkt teması tarafından Tanrısal'ın mükemmel ışığına, gücüne ve mutluluğuna yükseltelenler ulaşabilir. İnsanların büyük çoğunluğu, normal ya da kısmen aydınlanmış ve yüceltilmiş bir insansal mizaçtan uzun süre memnun kalabilir. Ama bu zaten yeterince radikal bir değişim olur, dünyadaki hayatın dönüşme başlangıcı olur: yükselmek isteyen herkesin yolu açık olur; hakikat bilincinin süpraakılsal nüfuzu yeryüzündeki hayatı etkiler; hatta dönüşmemiş kitesini bile etkiler – bir umut doğar, ve şimdilik sadece birkaç kişinin paylaşabildiği ya da realize edebildiği şeye sonuçta herkesin katılabileceği vaadi doğar.

Her halükarda bu sadece bir başlangıç olur, yeryüzünde tanrısal hayatın bütünlüğünü teşkil edemez; yeryüzündeki hayatın yeni bir oryantasyonu olur ama tam dönüşmesi olmaz. Bunun için süpraakılsal hakikat bilincinin egemence hükmetmesi gerek; ve bütün diğer hayat şekillerinin, yön verici prensip ve yüce güç olarak bu süpraakılsal hakikat bilincinin buyruğuna girmeleri gerek, ona bağlı olmaları gerek, onu amaç olarak görmeleri gerek, nüfuzundan faydalanmaları gerek, onun aydınlığıyla ve basiretli kuvvetiyle hareket edip yükselmeleri gerek. Nasıl ki insan vücudu, ondan önce gelen hayvansal şeklin modifikasyonu ile doğması gerekti, nasıl ki dik duruşu yeni bir hayat gücünü sembolize ediyordu, nasıl ki hareketleri ve faaliyetleri akılsal bir varlığın yaşamını ifade etmek için, akılsal prensibe hizmet etmek için vardı, aynı şekilde yeni bir vücut oluşmalı: hakikatin bilincinde olan bir varlığı ifade edebilecek,

süpraakısal bir bilince hizmet edecek ve bilinçli bir ruhu ortaya koyacak, yeni güçleri olan, yeni tanrısal faaliyetleri ya da aksiyon dereceleri olan yeni bir vücut oluşmalı. Yeryüzündeki hayatın manevileştirilebilen tüm faaliyetlerini kucaklayabilmeliyiz, yüceltebilmeliyiz, ama aynı zamanda da kökensel hayvansallığımızı ve bu hayvansallığın iflah olmaz biçimde bozduğu tüm faaliyetleri aşmalıyız, ya da en azından belli bir ölçüde yenileyip dönüştürmeliyiz, bilincimizi ve bu faaliyetleri hareket ettiren güdülerini manevileştirmeliyiz ya da “psişikleştirilmeliyiz”; ve bu şekilde dönüşmeyi reddeden her şeyden kurtulmalıyız; vücudun “aletsel” strüktürü diye adlandırılabilen kısmının, organizasyonunun, işleyişinin değişimi bile, organizmanın bugüne dek görülmemiş eksiksiz bir hakimiyeti bile bu total değişimi izlemesi gerekir ya da bu total değişimin sonucu olması gerekir. Böyle bir hakimiyet, manevi güç edinmiş pek çok insanın hayatında belli bir ölçüde zaten var ama, bu yeni bir bilincin, yeni bir hayatın, yeni bir doğanın organizasyonundan ziyade istisnai olan, arasıra olan bir şey, edinilmiş bir yeteneğin tesadüfen ya da kısmen ortaya çıkışı. Bu fiziksel dönüşüm ne kadar ileri götürülebilir? Bu fiziksel dönüşüm hangi sınırlar içinde kalmalı ki dünyevi hayatı dünya dışı ya da dünya ötesi bir alana itmeden dünyevi hayatla bağdaşık olabilsin? Süpraakısal bilinç sabit bir miktar değil, gittikçe daha yüksek imkanlar düzeylerinden geçen bir güçtür, ta ki Süpraaklı tamamlayan manevi hayatın yüce zirvelerine ulaşıncaya kadar; tıpkı Süpraaklın, insansal ya da akılsal seviyeden kendine kadar tırmanan manevi bilinç enginliklerini tamamladığı gibi. Bu progresif ilerleyişte vücut da daha mükemmel bir forma ulaşabilir,

daha üstün bir ifade gücü gamı keşfedebilir, tanrısallığın gittikçe daha mükemmel aracı olabilir.

Geçmişte vücut için nadiren böyle bir kader öngörülmüştü, en azından yeryüzündeki bir vücut için; bu tür şekiller daha ziyade göksel varlıkların ayrıcalığı olarak görülür ya da hayal edilir, fakat hala dünyasal doğaya bağlı bir ruh için bu tür şekiller fiziksel mesken olarak imkansız gibi görünüyor. Vaishnavalar¹, *cinmaya deha*² diye manevileştirilmiş bilinçli bir vücuttan söz eder; bir de ışıldayan ya da parlak bir vücut kavramı var, bu vedik *vyotimaya deha*³ olabilir. Bazı insanlar, manevi olarak çok gelişmiş kişilerin vücudundan ışık yayıldığını görmüş, hatta bu, vücuttan yayılan bir aura bile olabilir; Ramakrishna gibi yüce bir manevi kişiliğin hayatında böyle bir fenomen başlangıcından bahsediliyor. Fakat bunlar nadir, istisnai fenomenler, veya sadece kavram olarak var olmuş fenomenler; hem vücudun manevi kapasiteleri olduğu, ya da dönüşebildiği çoğu zaman kabul edilmedi. Demişler ki vücut, dharmayı gerçekleştirme aracıdır; dharma⁴ bütün yüce amaçları, hayatın gerçekleştirmelerini ya da ideallerini içerdiği gibi manevi dönüşümü de dışlamaz; ama vücut, iş bitince terk edilmesi gereken bir araçtı; elbette bir vücudun içindeyken bir manevi realizasyon olmalıdır ve de vardır ama, tam verimine ancak

---

¹ Vishnu'ya, özellikle de Krishna'ya tapanlara verilen ad [Krishna, Vishnu'nun enkarnasyonudur].

² Bilinçli ya da altın vücut.

³ Işıldayan, parlak vücut.

⁴ **Dharma:** her şeyi bir arada tutan şey; Yasa; varlığın, varoluşun yasası; Hakikat standardı; eylem kuralı ya da kanunu; dini, sosyal ve ahlaki yasa ve davranış toplu Hint kavramı; etik davranış; doğru kişisel ve sosyal davranış yasası.

fiziksel şekil terk edildikten sonra ulaşabilir. Genelde, manevi gelenekte, vücuda bir engel gözüyle, transmütasyon geçiremeyen, manevileşemeyen bir öz gözüyle, ruhu dünyevi doğaya bağlayıp ya Yüce'nin içindeki manevi gerçekleştirmeye yükselişi önleyen, ya da bireysel varlığın Yüce'nin içinde yok oluşunu önleyen ağır bir yük gözüyle bakılıyordu. Vücudun kaderimizdeki rolüne ilişkin bu kavram, dünyayı sadece bir cehalet yeri, dünyadaki hayatı da hayatın – manevi kurtuluşun olmazsa olmaz şartı olan hayatın – dışına çıkmak için bir kurtuluş yolu olarak gören bir sadhanaya¹ yeterince uygun olur ama, yeryüzünde bir tanrısai hayat tasarlayan ve dünyevi doğanın kurtuluşunu, ruhun yeryüzündeki enkarnasyonunu total amacın bir parçası olarak gören bir sadhana için yetersizdir. Eğer varlığımızı tamamen dönüştürmeyi hedefliyorsak, vücudumuzun dönüşümü bu total dönüşümün vazgeçilmez bir parçası olmak zorunda; vücut dönüşmeden, yeryüzünde hiçbir tam tanrısai hayat mümkün olamaz.

Bu gerçekleştirmeye vücudun geçmiş evrimi, özellikle de hayvansal doğası, hayvansal tarihi engel oluyor gibi görünüyor. Daha önce de gördüğümüz gibi vücut, Bilinçsiz'in bir ürünü veya yaratımı; Bilinçsiz'in zaten kendisi bilinçsiz, ya da sadece yarı bilinçli; bilinçsiz, maddenin bir şekli olarak başladı, hayatı doğurdu ve maddi nesneyken canlı bir gelişim oldu; akli geliştirdi ve bitkinin bilinçaltısallığından ve hayvanın basit ilksel aklından ya da tamamlanmamış zekasından, insanın entelektüel aklını ve daha tam zekasını geliştirdi; şimdi de vücut, bütün manevi girişimimizde fiziksel temel, mesken ve alet görevi görüyor.

---

¹ **Sadhana:** Yoganın yaşanması, uygulanması; siddhiye (mükemmelliğe, hedefe, gizli güce) ulaştırıcı uygulama; manevi kişisel disiplin ve egzersis.

Vücudun hayvansal karakteri ve kaba sınırlamaları, manevi mükemmelliğimizin önünde elbet bir engel teşkil ediyor; ama vücudun bir ruh geliştirmiş olması ve bu ruha bir alet olarak hizmet edebilmesi, ileride gelişebileceğinin ve ruhun bir mabedi, bir ifadesi olabileceğinin, maddenin gizli maneviyatını ortaya çıkarabileceğinin, sadece yarı yarıya değil tamamen bilinçli olup ruhla belli bir birliğe ulaşabileceğinin bir göstergesi olabilir. En azından bunu yapabilmelidir; en azından kökensel dünyevi doğasını aşmalıdır, eğer artık bir engel olmayıp tanrısal hayatın tam aleti haline gelmek istiyorsa.

Hayvansal vücudun dezavantajları, hayvansal vücudun doğasının, dürtülerinin dezavantajları ve insansal vücudun sınırlamaları (en iyi vücudunkiler bile) baştan itibaren varlar; tam ve temel kurtuluş müdahale etmedikçe de sürüp giderler; oysa vücudun bilinçsizliği, ya da yarı bilinçliliği, ruh üzerindeki nüfuzu, akıl ve hayat kuvveti üzerindeki nüfuzu ve onları maddeye ve her türlü maddeliğe bağlaması, yenilenmemiş dünyevi doğanın çağrılarına bağlıyor, Ruhun çağrılarına sürekli karşı gelip daha yüksek seviyelere tırmanışı sınırılıyor. Fiziksel varlığa maddi aletlerin – beynin, kalbin, duyuların – köleliğini getiriyor, maddeyle ve her türlü maddesellikle kader birliği getiriyor, vücutsal işleyişe ve bu işleyişin ihtiyaçlarına ve mecburiyetlerine bağımlılığı getiriyor, zaruri gıda ihtiyacına ve bu gıdayı elde etme ve biriktirme imkanlarıyla meşgul olma bağımlılığını getiriyor – bu, hayatın obsesyonlarından biri – yorgunluğa ve uykuya bağımlılığı getiriyor, vücudun ihtiyaçlarını tatmin etme bağımlılığını getiriyor. İnsandaki hayat kuvveti de aynı şekilde bu küçük şeylere bağlı: daha geniş ihtirasının ve tutkularının boyutunu sınırlamak zorunda, yer'in cazibesinin üzerine yükselip

psişik yeteneklerinin daha göksel sezgilerine, kalbinin idealine ve ruhunun özelemlerine uyma dürtüsünü sınırlamak zorunda. Vücut, akla, fiziksel varlığın ve fiziksel hayatın sınırlarını empoze ediyor; sadece fiziksel şeylerin tamamen gerçek oldukları, diğer şeylerinse hayal gücünün bir tür parlak birer havai fişek gösterisi olduğu, burada yeryüzünde değil sadece öbür dünyalarda ve üst varoluş düzlemlerinde var olabilen ışık ve hale oyunları olduğu duygusunu empoze ediyor; fikirlere ve özelemlere kuşku sokuyor, sübtıl duyların ve sezginin sunduğu aşıkır kanıtlara emin olmamayı karıştııyor; bilincin ve süprafiziksel deneyimin engin alanını gerçekdışılıkla suçluyor; kökensele insanlığının sınırlarının dışına taşıp süpraakılsal hakikate, tanrısal doğaya girmek isteyen ruha dünyevi köklerini takıyor. Bu engeller aşılabilir, vücudun yalanlamalarının ve dirençlerinin üstesinden gelinebilir, vücut dönüşebilir. Bilinçsiz ve hayvansal kısımlarımız bile aydınlatılıp tanrısal doğayı ortaya koyabilecek hale getirilebilir; tıpkı akılsal insanlığımız, süpraakılsal hakikat bilincinin süper insanlığını ve şu an bizim için süprabilinçli olanın tanrısallığını ortaya koyabilecek hale getirilebildiği gibi – tam dönüşüm burada, bu dünyada gerçek kılınabilir. Bunun için vücudun hayvansallığının zorlamaları ve mecburiyetleri artık zorunlu olmaktan çıkmalı; vücudun maddeselliği arıtılmalı ki bu maddesellik, tanrısal doğanın ortaya konulmasının maddi bir sağlamlığı haline dönüştürülebilir. Çünkü esas olan hiçbir şey, dünyasal değişiminin dışında bırakılmamalı; maddenin ta kendisi manevi gerçeğin, Tanrısal'ın ortaya konulmasının bir aleti haline gelebilir.

Zorluk çift: hem psikolojik, hem vücutsal. İlk zorluk yenilenmemiş hayvansallığın, özellikle de vücudun kaba

içgüdülerinin, dürtülerinin ve arzularının ısrarı ve hayat üzerindeki etkisi; ikinci zorluksa, vücut yapımızın ve organik aletlerimizin üst tanrısal doğanın dinamizmine empoze ettiği sınırlamaların etkisi. Psikolojik zorluğu ele almak ve yenmek daha kolay çünkü bu durumda irade müdahale edebilir, vücuda daha yüksek doğanın gücünü empoze edebilir. Vücudun bazı dürtülerinin ve içgüdülerinin, manevi özlem duyan kişi için oldukça zararlı oldukları anlaşıldı, riyazetsel açıdan vücudun reddi yönünde de oldukça ağır basıyor. Cinselliğin ve cinsel dürtünün, cinselliğin var olduğunu hatırlatan her şeyin, cinsellikle ilgili her şeyin manevi hayattan defedilip atılması gerekiyordu: bu, zor olmakla beraber kesinlikle imkansız değil, manevi arayıcı bunu ana şartı yapabilir. Bu, bütün riyazet uygulamasında doğal ve kaçınılmaz bir şart; bu şartın yerine getirilmesi başta kolay değil ama, bir süre sonra pekala yerine getirilebilir. Kendine hakim olmak isteyen herkes, manevi bir hayat sürmek isteyen herkes cinsel dürtülerini, cinsel arzularını mutlaka yenmek zorunda. Manevi arayıcının cinsel dürtülerine, cinsel arzularına tamamen hakim olması kesinlikle şart; tam riyazetçi ise, cinsel dürtülerinin ve arzularının kökünü kurutup tamamen ortadan kaldırmak durumunda. Bu prensip kabul edilmelidir, ve olmazsa olmaz önemi küçümsenmemelidir.

Fakat cinsel dürtünün kaba fiziksel tatmini dışında, yeryüzünde tanrısal bir hayatta, cinsel prensibi tamamen dışlayamayız, ya da cinsel prensibi tanımayı reddedemeyiz; cinsel prensip hayatta var, hatta rolü bir hayli büyük; cinsel prensip göz önünde bulundurulmalı, öyle görmezlikten gelinemez, basitçe ortadan kaldırılamaz, bastırılamaz, ya da gözden uzak bir yere kaldırılamaz. Birincisi, cinsel prensip bir

yönüyle kozmik hatta tanrısal bir prensiptir: İshwara'nın¹ ve Shaktinin² manevi şeklidir; İshwara'yla Shaktinin bu manevi şekli olmadan kozmik yaratılış olmaz, Purusha'nın³ ve Prakrit'in⁴ kozmik prensibinin tezahürü de olmaz: Purusha'yla Prakrit yaratılış için şart – birlikleri ve ilişkileri bakımından da şart, evrenin psikolojik işleyişi için, ve Ruh ve Doğa olarak tezahür etmeleriyle, lila'nın⁵ tam gelişiminde temel rol oynarlar. Tanrısal hayatta, bu iki gücün enkarnasyonu ya da en azından bir şekilde mevcudiyetleri, veya bu enkarnasyonlarının veya temsilcilerinin ilham verici etkileri, yeni yaratımı mümkün kılmak için vazgeçilmez olurdu. Cinsellik, insansal işleyişinde, akılsal ve nefsi seviyede tümüyle antitanrısal bir prensip değil: asil yönleri ve idealizmi var; sadece bakmak lazım, nasıl ve ne dereceye kadar bu unsurlar yeni ve daha geniş hayatın içerisine kabul edilebilir. Cinsel arzunun ve dürtünün her türlü kaba hayvansal tatmini ortadan kalkmalı; kaba hayvansal tatmin ancak daha üst bir hayat yaşamaya, tam manevi bir hayat yaşamaya henüz hazır olmayanlarda devam edebilir. Yüce hayata özlem duyup yüce hayatı henüz tümüyle benimseyemeyen herkeste cinsellik rafine olmalı, psişik ya da manevi dürtüye boyun eğmeli, üst akılla üst nefis tarafından yönetilmeli, hafif meşrep, uçarı ve alçak yönlerinden arınarak idealin saflığının çağrısını hissetmeli. Aşk

---

¹ **İshwara:** Yüce Efendi, Ebedi, Tanrısal Transandans.

² **Shakti:** Yaratici Kuvvet, Tanrısal Anne. Yaratılışta, (çift varlık) İshwara-Shakti, Purusha-Prakriti olur (Purusha: Ruh, Prakriti: Doğa).

³ **Purusha:** Kişi; bilinçli ruh; ruh, prakritinin işleyişini destekleyen esas, temel varlık. Arkada Efendi olan, tanık, bilen, her şeyin tadını çıkaran bilinç.

⁴ **Prakrit:** (Prakriti) Doğa; Doğa kuvveti; Doğa ruhu; icra kuvveti.

⁵ **Lila:** Tanrısal'ın kozmik işleyişi, kozmik oyunu.

kalır, aşk'ın saf hakikatinin gittikçe daha yüksek derecedeki bütün şekilleri de öyle, ta ki en yüce doğasını gerçekleştirinceye kadar, evrensel bir aşk şeklinde genişleyip Tanrısal'a duyulan aşkla birleşinceye kadar. Erkekle kadının aşkı yücelip zirveye ulaşmalı çünkü idealin ve ruhun dokunuşunu hissedebilen her şey tırmanış yolunu izlemeli, ta ki tanrısal Gerçeğe ulaşıncaya kadar. Vücut ve vücudun faaliyetleri kabul edilmeli ve tanrısal hayatın bir parçası olmalı, tanrısal hayatın yasasına tabi olmalı; ama tıpkı diğer evrimsel geçişlerde olduğu gibi, tanrısal hayatın yasasını kabul edemeyen şeyler kabul edilmemeli ve yükselen doğamızı terk etmeli.

Vücudun dönüşmesinin yüzleşmesi gerektiği başka bir zorluksa vücut, var olmak için gıdaya bağlı; burada da bu zora eşlik eden kaba fiziksel içgüdüler, dürtüler ve arzular söz konusu: damağın karşı konulmaz arzuları, gıda konusundaki açgözlülük ve midenin hayvansal oburluğu; aklın, duyarın çirkefinde süründüğünde ağırlaşması ve tamamen hayvansal bölümlerin köleliğine itaat edip maddenin köleliğini kucaklaması. İçimizdeki üstün insan ılımlı bir itidalin peşinde; azla yetinmenin peşinde; yememenin, içmemenin, cinsel ilişkiye girmemenin peşinde; tabii ki vücudunu ve vücudunun ihtiyaçlarını umursamayıp daha ulvi konularla ilgilenmediğinde. Manevi arayıcı sıkça, tıpkı Jain¹ riyazetçiler gibi, sık sık ve uzun süreler

---

¹ Jain'ler; insan doğasının mükemmelleştirilebilirliğini ve ruhun kurtuluşunu, özellikle riyazetçilikle ve bütün canlı yaratıklara uygulanan ahimsayla vurgularlar; Jainizm, milattan önce altıncı yüzyılda o devirdeki Hinduizmle karşı bir isyan olarak kuruldu [ahimsa: (genel anlaşılma şekli) şiddetten sakınmak, zarar vermemek, öldürmemek; (Sri Aurobindo'nun ahimsa

oruç tutar, bu da onu vücudun ihtiyaçlarının pençesinden en azından geçici olarak kurtarıp ruhun engin alanlarının saf boşluğunu kendi içinde hissedebilmesine yardım eder. Ama bütün bunlar kurtuluş değil; bir de şu soru var: acaba tanrısal hayat da bu gerekliliklere sadece başlarda değil de hep boyunca eğmek zorunda kalmayacak mı? Oysa tanrısal hayat ancak, beslenmek için hiçbir dış maddi öz yardımı olmadan organizmamızın hayati bölümlerini ve organizmamızı oluşturan maddeyi yaşatacak evrensel enerjiyi alma yöntemini keşfedebilirse bundan tamamen kurtulabilir. Çok uzun süreler oruç tutarken bile bütün ruhsal, zihinsel, nefsi, hatta vücutsal enerjileri ve faaliyetleri korumak elbette mümkün; en küçük kuvvet kaybı, yorgunluk, bitkinlik ya da azalma hissetmeden uyanık kalmak ve hep yogaya konsantre olmak, ya da derin düşüncelere dalıp gece gündüz yazı yazmak, uykudan vazgeçmek, günde 8 saat yürümek ve bütün bu faaliyetleri aynı anda ya da ayrı ayrı sürdürmek elbette mümkün. Hatta, oruç bitiminde, tıbbi bilimin tavsiye ettiği gibi geçiş süresi olmadan ya da önlem almadan hemen normal miktarda ya da normalden de fazla gıda tüketmek bile mümkün, sanki tam oruç ve tam ziyafet (birinden diğerine hemen ve kolayca geçiş), bir tür öncel dönüşüm sayesinde yoga güçlerinin ve aktivitelerinin aleti olmaya önceden antrenmanlı bir vücudun doğal durumuymuş gibi. Fakat sınırlamadığımız bir şey var, o da vücudun maddi dokusunun, etinin, özünün yıpranması. Şu pekala tasavvur edilebilir: pratik bir yöntem bulunabilirse, yenilmez görünen bu engelin de üstesinden gelinir; vücut, kuvvet değişimi yöntemiyle

---

tanımıysa bambaşka, ve bizce, çok daha doğru) sadece gerekli olduğunda öldürmek].

maddi, Doğa'nın kuvvetleriyle beslenebilir: vücut, Doğa'nın bireyden talep ettiği şeyi Doğa'ya verir, ve Doğa'nın evrensel varoluşundan besleyici enerjileri doğrudan alır. Şu pekala tasavvur edilebilir: hayatın evriminin temelinde gözlemlenebilen fenomen, yani hayatın, bütün çevresinden beslenme ve kendini yenileme imkanlarını alma gücü, hayatın evriminin zirvesinde yeniden keşfedilip tekrar tesis edilebilir. Ya da, evrimlenmiş varlık, daha büyük bir güç edinebilir; kuvvetlerini aşağıdan, ortamdaki, oradan buradan, veya alttan alacağına, yukarıdan alabilir. Ama böyle bir gücü edinmedikçe, veya mümkün kılmadıkça, maddesel Doğa'nın tesis ettiği kuvvetlere ve gıdaya dönmek zorundayız.

Aslında, bilinçsizce de olsa, evrensel enerjiyi, maddedeki kuvveti sürekli alıyoruz, maddi varlığımızı ve vücudun akılsal, nefsi ve diğer enerjilerini ikmal etmek için: bunu Doğa'nın sürekli devrede tuttuğu görünmez değişim prosesleriyle ve icat ettiği özel yöntemlerle doğrudan yapıyoruz: solunum bunlardan biri, uyku ve dinlenme de öyle. Fakat Doğa, kaba fiziksel vücudu beslemek, bakımını sağlamak, işleyişini sürdürmek ve içsel kuvvetlerini yenilemek için, dış maddeyi besin şeklinde almayı, sindirimi, asimile edilebilenleri özümsemeyi ve asimile edilemeyenlerin ya da asimile edilememesi gerekenlerin atmayı temel yöntem olarak seçti. Bu sadece hayatta kalmak için yeterli, ama bu şekilde bakımı sürdürülen vücudun sağlığını ve dinçliğini sağlamak için Doğa, enerjileri harcama ve yenilemenin başka bir şekli olan her türlü oyuna ve fiziksel egzersise olan eğilimi, ve çeşitli şekillerde hareket etme ve çalışma seçeneğini veya gerekliliğini ekledi. Yeni yaşamda, en azından başta, henüz mükemmel dönüşmemiş vücudun bakımını sağlamak için

kurulmuş doğal yöntemden veya gıda ihtiyacından tamamen ve aceleci biçimde vazgeçmek gerekmez, tavsiye de edilmez. Bu yöntemlerin aşılması gerekiyorsa, veya bu yöntemlerin aşılması gerektiğinde, bu, ruhun iradesinin uyanışının sonucu olmalı, ve de bizzat maddenin içindeki bir iradeden kaynaklanmalı, karşı konulmaz bir evrimsel dürtü olmalı, zamanın yaratıcı transmütasyonlarının bir eylemi veya transandansların bir inişi olmalı. Bu arada, bizim için hala transandantal olan bir bilince çağrıda bulunarak, ya da Transandansın bizzat kendisinin inişiyle veya istilasıyla, varlığımızın üst güçlerinin bilinçli bir hareketiyle çevreden ya da üstten evrensel enerji alımı, tesadüfi olabilir, sıkça meydana gelebilir, hatta sürekli olabilir, besin ve besin ihtiyacı artık tasalandırmayan ikincil bir role, giderek daha az zaruri olan minör bir gerekliliğe bile indirgenilebilir. Besini ve Doğa'nın her zamanki yöntemlerini şimdilik kabul edebiliriz, ama kullanımlarına bağımlı olmamalıyız, onları arzu etmemeliyiz, ayrımsız kaba bir iştah duymamalıyız, cinsel zevk bağımlısı olmamalıyız, çünkü bu, cehaletin yolu; fiziksel yöntemlerin sübtileştirilmesi gerekecek, en kabalarınınsa muhtemelen ortadan kaldırılması gerekecek, ve yeni yöntemlerin keşfedilmesi gerekecek, ya da yeni aletlerin ortaya çıkması gerekecek. Besin kabul edildiği sürece, besinden rafine bir şekilde zevk alınabilir; hatta fiziksel lezzetlerin ve Doğa'nın bize sunduğu şeylere verdiğimiz şimdiki kusurlu tepkimiz olan hoşlanma-hoşlanmama gibi insansal tercihlerinin yerini, arzusuz bir tat anandasının¹ alması bile mümkün. Şunu unutmamak lazım: yeryüzünde tanrısız bir hayat yaşamak istiyorsak, yer ve madde

---

¹ **Ananda:** Mutluluk, saadet, manevi ekstaz; zevkin, hazzın, sevincin esas prensibi; transandantal ve sonsuz varoluşun doğası olan öz mutluluk, öz haz.

reddedilemez, ve reddedilmemeli; sadece süblimleştirilmeli ki, derinlerinde taşıdıkları ruhun imkanlarını ortaya çıkarsınlar, ruhun en ulu kullanımlarına hizmet edip, daha yüce bir yaşamın aletlerine dönüşsünler.

Tanrısal hayatı her zaman mükemmelliğe doğru iten dürtü canlandırmalıdır; yaşama sevincinin mükemmelliği tanrısal hayatın bir parçasıdır, hatta başlıca parçasıdır; vücudun, yaptığı şeylerden aldığı mutluluk, vücudun yaşama sevinci, tanrısal hayatın dışında olan şeyler değil: onlar da mükemmel hale getirilmelidir. Bu yeni ve gelişen yaşam biçiminin bizzat doğası engin bir bütünlüktür: ışık özüne dönüştürülmüş aklın imkanlarının tamlığı ve kemali, manevi güç ve sevinç kuvvetine dönüştürülmüş hayatın tamlığı ve kemali, tanrısal aksiyonun, tanrısal irfanın, tanrısal mutluluğun aletine dönüştürülmüş vücudun tamlığı ve kemali. Dönüşebilen her şey, ortaya çıkan ruhun bütünlüğünün ifadesinin bir aleti, bir kanalı, bir aracı olabilecek her şey, tanrısal hayatın bir parçası olabilir.

Cinsellik, vücudun hayvansallığının dayattığı mecburiyetleri tamamen defetmek isteyenler için bir problem teşkil ediyor; hayvansallık, yüce hayata özlem duyan kişinin yolunu engellemek istediği her defasında bu problemi ısrarla öne çıkarıyor: bu, türün sürdürülmesinin gerekliliği; madem ki cinsel faaliyet, Doğa'nın canlı varlıklara sunduğu yegane imkan olarak kendini kaçınılmaz bir şekilde empoze ettiriyor. Tanrısal hayatın peşinde olan bireysel arayıcının bu problemi kafasına takmasına gerek yok; hatta bu, tanrısal hayatı sırf kendileri için istemeyen, tanrısal hayatı en azından bir ideal olarak insanlığın geneline kabul ettirmenin peşinde olan bir grup için de geçerli. Tanrısal hayatla ilgilenmeyen, ya da tanrısal hayatı bütünüyle

uygulamaya henüz hazır olmayan büyük bir çoğunluk her zaman olacak: türün sürdürülme meselesi onlara bırakılabilir. Tanrısai hayati yaşayanların sayısı sabit kalabilir, hatta ideal yayıldıkça özlemden etkilenen insanların gönüllü katılımıyla bu sayı artabilir de, bunun için ne fiziksel yöntemlere başvurmaya, ne de cinsel ilişkiye girmeme sıkı kuralından sapmaya gerek yok. Kaldı ki, tanrısai hayatın yeryüzünde yaratılmasına ve yayılmasına yardım etmek için dünyevi hayata girmeye çalışan ruhlar için isteyerek vücutlar yaratmak, başka bir bakış açısından bazı durumlarda arzu edilebilir. Böyle durumlarda, bu amaca yönelik fiziksel bir üreme gerekliliğinden ancak süprafiziksel türden yeni imkanlar geliştirilirse kaçınılabilir. Bu tür bir fenomen ister istemez günümüzde “okült” olarak kabul edilen bir alana ait, ve türün sıradan aklının bilmediği, hakim olmadığı gizli aksiyon veya yaratma güçlerinin kullanımı demek. Aslında okültizm, doğamızın, ruhumuzun, aklımızın, hayat kuvvetimizin üst güçlerinin ve sübtıl fiziksel bilincin yeteneklerinin kullanımüdür: kendi gizli yasalarının baskısıyla ve potansiyelleriyle, kendi düzlemlerinde veya maddi düzlemdede, akılda, nefste, insansal veya dünyasal vücutta ya da maddi dünyanın nesnelere ya da olaylarda, bazı tezahürler veya sonuçlar meydana getirebilir. Ünlü bazı düşünürler daha şimdiden bu az bilinen ya da henüz geliştirilmemiş güçlerin keşfini ya da geliştirilmesini, insanlığın halihazırdaki evriminde atması gereken bir sonraki adımı olarak öngörüyor; bahsettiğimiz türde bir üreme, öngörülerinin arasında yer almıyor ama yeni imkanlar arasında pekala öngörülebilir. Fizik bilimi bile, insanın ya da hayvanın fiziksel hayat gücünü yenileyebilmesi veya yeniden üretebilmesi amacıyla Doğa'nın sıradan metodlarını ve süreçlerini aşmak için fiziksel yöntemler

bulmaya çalışıyor; ama okült imkanlara ve sübtıl fiziksel yöntemlere başvurmak mümkün kılınabilse, bu, daha geniş bir yol açardı ve sadece maddi kuvvetin yasalarının erişebildiği sonuçların ve imkanların sınırlamalarından, bozulmalarından, yetersizliklerinden ve büyük kusurluluğundan kaçınmayı mümkün kılardı. Hindistan'da çok eskiden beri, bu gizli şeyler konusunda çok gelişmiş bir bilgiye sahip insanların, ya da gelişmiş manevi bir bilgiye veya deneyime, dinamik kuvvete sahip insanların bu güçleri kullanabildikleri yönünde, bu güçleri gerçekten kullandıkları yönünde yaygın bir inanç var; hatta trantra'larda¹, bu güçlerin yöntemini ve uygulamasını anlatan bütün bir organize sistem var. Bir yoginin müdahalesiyle, istenilen çocuğun dünyaya getirilebileceği yönünde yaygın bir inanç var; bu amaçla yogiye sıkça başvurulur; hatta bazen, bu şekilde dünyaya getirilen çocuğun manevi bir realizasyonu ya da manevi bir kısmeti olsun diye, yoginin hayır duası veya bu yönde iradesi istirham edilir – bu tür olaylar sadece geçmiş geleneklerde anlatılmıyor, günümüzde de var. Ama tüm bu durumlar hala ister istemez normal üreme yöntemlere ve fiziksel Doğa'nın kaba metoduna başvurmayı varsayıyor. Bu gereklilikten kurtulmak istiyorsak, tamamen okült bir yöntemin mümkün hale gelmesi şart, fiziksel bir sonuç elde etmek amacıyla süprafiziksel yollarla etkili olan süprafiziksel yöntemlere başvurmak şart; yoksa cinsel dürtü ve hayvansal yöntem başka türlü aşılabilir. Materyalizasyon ve demateryalizasyon fenomenlerinde bir gerçeklik payı var, okültistler bu fenomenleri²er mümkündür diyor; pek çoğumuzun

¹ **Trantra**: dinamik prensibi ya da yaratıcı Kuvvet Shakti'yi kendine temel prensip olarak alan yoga sistemi.

² **Materyalizasyon**: cisim durumuna gelmek; ortaya çıkmak.

şahit olduğu olaylarla da bu fenomenler doğrulandı¹; böyle bir yöntem imkansız değil. Aslında, okültistlerin teorisine göre, ve yoga biliminin tasviriyle varlığımızın düzlemlerine ve erimine göre, sübtıl fiziksel bir kuvvet olduğu gibi, kaba madde ve hayat arasında sübtıl fiziksel bir madde de var: bu sübtıl fiziksel özde yaratmak ve böylelikle yaratılan şekilleri daha kaba olan maddeselliğimize getirtmek pekala yapılabilir bir şey. Şu da mümkün olabilmeli, biz mümkün olabildiğine inanıyoruz: bu sübtıl fiziksel özde oluşturulan bir nesnenin, bu sübtıl halden okült bir kuvvetin, okült bir yöntemin müdahalesiyle doğrudan kaba fiziksel madde haline geçmesi mümkün, kaba maddesel bir yöntemin yardımı veya müdahalesi olsun ya da olmasın. Bir vücudun içine girmek isteyen veya kendine bir vücut oluşturup yeryüzündeki tanrısıl hayata katılmak isteyen bir ruh böylece bunun için yardım görebilir; hatta bu direkt transmütasyon

---

Demateryalizasyon: maddi olarak varken kaybolmak, yok olmak.

¹ Sri Aurobindo, 1921'de Puducherry'de kaldığı misafirhanede meydana gelen bir olayı kastediyor; işten çıkarılan bir aşçı, intikam almak için yerel bir büyücüye gitmiş; bir süre sonra misafirhanenin avlusuna taş yağmaya başlamış, düzenli olarak, birkaç gün boyunca. İlk katta olanlar, taşların göz hizasında oluşup havluya düştüğünü görebiliyormuş; taşlar öyle gerçekmiş ki genç bir hizmetçiyi bile yaralamış; (bazı öğretililer o taşlardan yıllarca saklamış; taşların hepsi yosun kaplıymış). Giderek daha iri taş yağmaya başlamış, hatta kapalı odaların içine bile taş yağmış. Taşlar hiç kuşkusuz okült kökenliymiş. O zaman Anne, iç gücüyle müdahale etmiş ve taş “yağmuru” sona ermiş... Birkaç gün sonra, kovulan aşçının kızı telaşla gelip Sri Aurobindo'dan af dilemiş: aşçı hastanede ölüm döşeğindeymiş, taş “yağmurunun” geri tepmesi aşçıyı vurmuş. Sri Aurobindo gülümseyerek “Oh! Just for a few stones!” demiş: [“Ya! Sadece birkaç taş için...”]. Ve her şey yoluna girmiş. Bu olay Anne'nin 10 Mart 1954 tarihli “Görüşmeler”inde ve A.B. Purani'nin “*Life of Sri Aurobindo*”da detaylı biçimde anlatılıyor.

yöntemiyle kendisine bir şekil verilebilir, doğmadan ya da cinsel yöntemlerden geçmeden, akılsal gelişimimize ve vücudumuzun büyümesine şu anki varoluş şeklimize kaçınılmaz biçimde eşlik eden bozulmaların veya ağır sınırlamaların hiçbirine tabi olmadan. Böylece bu ruh, tanrısallaşmış bir yeryüzü doğası içerisinde, yaşamında olduğu kadar şeklinde de tamamen dönüşmüş bir hayata yönelen bu progresif evrimde bir gün ortaya çıkacağı şekliyle, gerçekten tanrısal bir maddi vücudun üstün strüktürünü, güçlerini ve işleyişini anında edinebilir.

Peki bu tanrısal vücudun şekli ve iç ve dış strüktürü nasıl olur? Hayvansal ve insansal vücudun gelişiminin maddesel tarihinden dolayı vücut, çok inceden inceye oluşturulmuş karmaşık bir organ sistemine ve bu organların düzeninin garanti olmayan işleyişine bağımlı; bu işleyiş her an genel ya da lokal bir düzensizliğe kolayca dönüşebilir: en küçük şeyde kolayca bozulan bir sinir sistemine bağlı; bu işleyişe bilinçli kontrolümüzde olmayan bir beynin mekanik ve otomatik oldukları varsayılan titreşimleri kumanda ediyor. Materyalistlere göre bu, temel gerçeği kimyasal olan maddenin sadece bir işleyişi; onlara göre vücut, atomları, molekülleri ve hücreleri inşa eden kimyasal elementlerin aksiyonuyla, eylemiyle, etkisiyle oluşuyor; ayrıca bunlar, bu karmaşık fiziksel strüktürün ve aletlerin temelindeki tek etkenlermiş, tek pilotlarmış; bunlar da tüm eylemlerimizin, tüm duygularımızın, tüm düşüncelerimizin tek mekanik nedeniymiş; ruh bir kurguymuş; akıl ve hayat, bu makinanın basit bir tezahürü ya da maddi ve mekanik temsiliymiş; bu makina da, güya hayal ürünü bir bilinç varmışçasına, bilinçsiz maddenin özünde var olan kuvvetler tarafından kombine edilip hareket ettiriliyormuş. Bunlar doğru olsaydı, şu apaçık ortada ki

vücudun tanrısallaşması ya da vücudun tanrısai bir dönüşümü veya başka herhangi bir şey bir illüzyon olurdu, bir hayal olurdu, anlamsız, imkansız bir kuruntu olurdu. Vücudun içinde bir ruhun, bilinçli bir iradenin işbaşında olduğunu varsaysak bile, hem vücutsal aletin içerisinde, hem maddi işleyişinin organizasyonunda radikal bir değişiklik olmadan, bu ruh, bu irade, tanrısai bir dönüşmeye ulaşamazdı. Dönüştürücü etken olan ruhun ya da iradenin eli kolu bağılı olurdu; çalışması, fiziksel organizmanın değişmez sınırlamaları tarafından engellenirdi, içimizdeki değişmemiş ya da mükemmel biçimde değişmemiş ilksel hayvan tarafından kösteklenirdi; bu fiziksel organizasyon için doğal olan düzensizlik, hastalık, rahatsızlık olasılıkları hala var olurdu, ve bunlar ancak vücutsal aletin manevi efendisinin ve sakininin sürekli teyakkuzuyla ya da mecburi müdahalesiyle önlenebilirdi. Buna da gerçekten tanrısai bir vücut denemez – tanrısai bir vücut bütün bu şeylerden doğal olarak sonsuza kadar kurtulmuş olurdu: bu kurtuluş, bu özgürlük, varlığının normal ve doğal hakikati olurdu, dolayısıyla da kaçınılmaz ve değişmez olurdu. Vücutsal sistemin işleyişi, hatta belki de strüktürü, radikal biçimde kesinlikle dönüşmeli; dürtüler ve çok fazla mekanik ve maddi olan hareket ettirici kuvvetler de mutlaka dönüşmeli. Bu kadar büyük bir değişikliği, bu denli tam bir kurtuluşu gerçekleştirecek etkeni nasıl bulacağız? İçimizde bir şey olmalı, ya da gelişmeli, belki de varlığımızın henüz okült durumda olan merkezi bir kısmı: kuvvetler içeren bir şey, ve bu şeyin şu anki oluşumumuzda sahip olduğu güçler, olabileceklerinin sadece küçük bir parçası; bu güçler tam endamlarına ulaşabilse, ve yönetimi ele alabilse, ruhun ışığının, kuvvetinin ve süpraakısal hakikat bilincinin yardımıyla gerekli fiziksel dönüşümü bütün

sonuçlarıyla birlikte gerçekleştirebilir. Bu konuyla ilgili bazı ipuçları, tantrik biliminde açıklandığı ve çeşitli yoga sistemlerinde kabul edildiği şekliyle çakra¹ sisteminde bulunabilir; bu çakralar ya da bilinç merkezleri, varlığımızın bütün dinamik kuvvetlerinin kaynağıdır: en alttaki fiziksel merkezden² “bin petalli lotüs”³ diye adlandırılan en üstteki⁴ akılsal ve manevi merkeze kadar yükselen biçimde derecelenen çeşitli pleksüsler aracılığıyla bu dinamik kuvvetlerin aksiyonlarını organize ederler; “bin petalli lotüs” merkezi, yükselen Doğa’nın (tantriklerin “yılan”la sembolize ettiği Gücün) Brahman’la bulunduğu ve tanrısal varlık şeklinde özgürleştiği yerdir. Bu merkezler kapalı; ya da yarı yarıya kapalı; bu merkezleri açmamız lazım ki tam potansiyelleri fiziksel doğamızda ortaya çıkabilsin; bu merkezler bir kez açılıp tamamen faaliyete geçti mi, güçlerinin gelişmesi ve tam dönüşme imkanı sınırsızdır.

Bu kuvvetlerin özgür, tanrısal etkileriyle ortaya çıkışı, vücut üzerinde nasıl sonuçlar doğurur? Bu kuvvetlerin vücutla olan dinamik bağlantıları ne olur? Hayvansal dürtüleriyle ve kaba maddi işleyişiyle hala var olan hayvansal doğa üzerindeki dönüştürücü etkileri ne olur? İlk kaçınılmaz değişiklik, aklın, hayat kuvvetinin, sübtıl fiziksel aletlerin ve fiziksel bilincin

---

¹ **Çakra:** Tekerlek, daire; sübtıl merkez; sinir sisteminde bir ganglionik merkez; bilinç merkezi.

² **Muladhara:** Fiziksel bilincin merkezi.

³ **Sahasradala,** veya **sahasrara:** Bin petalli lotüs, başın tepesindeki bilinç merkezi.

⁴ Anne vücudunun dışında, sahasraranın üstünde 3, muladharanın altında 2 çakranın bilincine vardı, yani klasik yogalara göre toplam 7 çakra var, Anne’ye göreyse toplam 12 çakra var; *L’Agenda de Mère vol.1, 1951-1960, 11 eylül 1960 görüşmesi sayfa 465’e* bakın.

özgürleşmesi olur: faaliyetleri daha özgür, daha tanrısallık olur; bilinçlerinin işleyişi sınırsız ve çok boyutlu olur; üstün güçler günışığına çıkar; vücudun bilinci aletleriyle, yetenekleriyle birlikte süblimleşir, ruhu madde dünyasında ortaya koyabilecek duruma gelir. İlimizde şu an gizli olan sübtill duvular meydana çıkarak özgürce işleyebilir; maddi duvular bile şu an bizim için görünmez olan şeyleri algılamak için, çevremizde olup da şimdilik kavrayamadığımız şeyleri, bilgimize örtülü olan şeyleri keşfetmek için birer araç ya da yol olabilir. Hayvansal doğamızın dürtüleri sıkı biçimde kontrol edilebilir, veya arındırılarak sübtill hale getirilebilir, öyle ki yük olacaklarına birer değere dönüşebilirler; ve böylece dönüştükten sonra daha tanrısallık bir hayatın işleyişine katılabilirler. Ama bütün bu değişimler bile, hala eski alışkanlıklarını koruyup üst yönetime itaat etmeyen bir maddi işleyişler kalıntısı bırakır ki, bu kalıntı değiştirilemezse, dönüşümün bütün geri kalan kısmı eksik ve başarısız olabilir. Vücudun tam dönüşümü, organizmanın en maddi kısmında, oluşumunda, işleyişinde ve doğasının strüktüründe, yeterli bir değişim gerektiriyor gibi görünüyor.

Ayrıca, tam bir hakimiyetin – organizmayı bilmenin ve organizmanın görünmeyen işleyişi hakkında vizyon sahibi olmanın, işleyişini bilinçli irade doğrultusunda ayarlayan efektif bir hakimiyetin – yeterli olabileceği sanılabilir: böyle bir imkanın daha önce gerçekleştirildiği ve bazı insanların iç güçlerinin gelişiminin bir parçası olduğu söyleniyor. Nefes alıp vermeden de vücudunun hayat dengesini korumak, sadece uzun süre nefes alıp vermemek değil, hayati bütün tezahürleri engellemek, kalbini istediğinde durdurmak ama bu esnada düşünmeye, konuşmaya ve diğer akılsal faaliyetlere ara vermeden devam

etmek: iradenin vücut üzerindeki gücünün birer kanıtı olan bu ve bunun gibi fenomenler iyi bilinir; tüm bunlar bu tür hakimiyetin doğrulanmış iyi birer örneği. Fakat bunlar ara sıra meydana gelen tek tük başarılar, dönüşmek demek değil; tam bir kontrol gerek, alışkanlık haline gelmiş doğal, sürekli bir hakimiyet gerek. Bu tam hakimiyeti başarsak bile, yine de daha esas bir şey gerekir, vücudu tamamen özgür kılmak, tanrısal bir vücuda dönüştürmek için.

İddia edilebilir ki vücudun organik strüktürü ve temel dış görünümü, dünyevi doğayla bağlantıyı muhafaza etmek ve tanrısal hayatla dünyevi hayat arasındaki bağı oluşturmak için maddi temel olarak korunmalı; evrimsel süreci sürdürmek için; yukarı doğru bir kopmayı, evrimin dışına çıkmayı engellemek için; yeryüzünde tanrısal bir realizasyona değil de, aslında üst bir düzleme ait olan bir oluş haline dönüşmeyi engellemek için. Hayvanın varlığını doğamızda uzatmak, hayvan, engel olacağına tezahür aleti olacak kadar yeterince dönüştürülebilirse – devamlılığın, evrimsel bütünlüğün korunması için gerekli olur; hayvan, maddi dünyada ortaya çıkıp eyleme geçmesi ve yeni hayatın eserlerini ve harikalarını gerçekleştirmesi gereken olan tanrının *vāhana'sı* (canlı aracı) olarak gerekli olur. Bir vücut şeklinin gerekli olduğu kesin, bu bağlantıyı oluşturmak için; ve öyle bir vücut olmalı ki, işleyişi dünyasal dinamizmi ve temel faaliyetlerini içerebilsin; fakat bu bağlantı bir ayak bağı ya da hapsedici bir sınırlama olmamalı, veya bütünsel değişimle çelişmemeli. Oysa organizmamızı aynen şu anki haliyle hiç dönüştürmeden korumak kesinlikle bir ayak bağı olurdu, eski doğada hapsolmek olurdu. Maddi bir temel olurdu ama, bu maddi temel fazla bayağı olurdu; daha tanrısal bir psikolojik

strüktürü olan yeni bir toprak değil, eski toprak olurdu, çünkü eski organizma daha tanrısai bu strüktürle artık ahenkli olmazdı, gelecek evrimine hizmet edemezdi, hatta bu strüktürü maddede bir temel olarak taşıyamazdı bile; varlığın bir kısmını – aşağı kısmını – dönüşmemiş insanlığa, değişmemiş hayvansal bir işleyişe bağımlı kıları, ve süpraakısal doğanın süper insanlığında kurtuluşunu engellerdi. Bu konuda da bir değişim şart; bu, vücudun bütünsel dönüşümünün gerekli bir parçası, ve bu dönüşüm, evrimini yarım bırakacağına, insanı tamamen tanrısallaştıracak, en azından sonunda.

Şunu da belirtelim, bu hedef gerçekleştirilmekten uzak olmazdı eğer çakralar, yani merkezler aletleriyle, kuvvetleriyle birlikte, mizacımızın bütün faaliyetlerine hakim olsaydı, vücudu tamamen domine etselerdi, vücudun strüktürel şekinden olduğu kadar organik işleyişinden de özgür bir kanal ve bir iletişim yolu yapsalardı, vücudu maddi yaşamdaki, maddenin hayatındaki bütün işlemlerine hizmet eden plastik bir bilme ve dinamik aksiyon aleti yapsalardı. Maddi organların bizzat işleyiş sürecinin değişmesi gerekir, hatta organların oluşumunun ve öneminin değişmesi gerekir; yeni fiziksel hayata sınırlamalarını karşı konulmaz şekilde empoze etmelerine artık izin verilmez. Her şeyden önce, maddi organlar daha açık bir şekilde iletişim ve aksiyon yollarının bir tür dış ucu haline gelebilir; içte ikamet eden sakinin psikolojik amaçlarına daha etkili biçimde hizmet edebilir; daha az körü körüne, daha az maddi şekilde tepki verir; iç hareketlerin ve güçlerin aksiyonunun, amacının daha çok bilincinde olur, çünkü içimizdeki maddeci insanın zannettiğinin aksine organlar bu iç hareketleri ve güçleri doğuramaz, onları kullanmaz: bu içsel hareketler ve güçler organları kullanır. Beyin,

düşüncelerin şeklinin bir iletişim kanalı haline gelir, düşüncelerin vücuda ve dış dünyaya uyguladıkları baskı'nın bir akümülatörü haline gelir; böylece düşünceler dış dünyada doğrudan gerçekleşebilir, bir akıldan başka bir akla herhangi bir maddi yöntemsiz iletilebilir, başkalarının düşüncelerinde, eylemlerinde ve hayatlarında doğrudan etkili olabilir, hatta maddi durumlarda bile doğrudan etkili olabilir. Aynı şekilde kalp da direkt bir iletici olur, psikik merkezin kuvvetlerinin dünyaya yansıttığı duyguların ve heyecanların bir rölesi olur. Kalp doğrudan kalbe cevap verebilir, yaşam kuvveti başka hayatların yardımına koşabilir, yabancı ve uzakta olmalarına rağmen çağrılarına cevap verebilir – pek çok varlık, hiçbir dış iletişim olmaksızın aldıkları aynı mesajla heyecanla dolup taşabilir ve aynı tanrısal merkezin gizli ışığında buluşabilir. İrade, beslenme organlarını yönetebilir, sağlığı otomatik olarak koruyabilir, ağgözlülüğü ve arzuyu ortadan kaldırabilir, maddi yöntemleri daha sübtıl yöntemlerle değiştirebilir veya evrensel hayat kuvvetinden enerji ve öz çekebilir, öyle ki vücut, hiçbir şey kaybetmeden, yıpranmadan, maddi besinlerle beslenmeye ihtiyaç duymadan kendi kuvvetini ve özünü uzun süre tutup yorulmadan yoğun bir faaliyet sürdürebilir, dinlenmek veya uyumak için ara vermeden. Ruhun veya aklın iradesi, daha yüksek kaynaklardan cinsel merkez ve cinsel organ üzerine etki yapabilir, kaba cinsel dürtüyü sıkı bir şekilde kontrol edebilir, hatta kaba cinsel dürtüyü ya da uyarıyı tamamen defedebilir, ve hayvansal bir heyecana, bir uyarıya veya kaba dürtüye ya da arzuya hizmet edeceğine bunu temel enerji *ojas*'i depolamak, üretmek ve beyne, kalbe ve yaşam kuvvetine doğru yönlendirmek için kullanabilir; cinsel merkez, temel enerji *ojas*'ın üretildiği yerdir, böylece aklın, ruhun, hayat

enerjilerinin ve daha yüksek güçlerin aksiyonlarını besler, daha alt amaçların enerji sarfiyatını sınırlar. O zaman ruh, psişik varlık, ışığıyla bütün vücudu daha kolay doldurabilir ve vücudun özünü daha ulu kullanıma, kendi yüce amacına hizmet etmesini sağlar.

Bu bir ilk ve de güçlü değişim olur ama, elbette ki bundan fazlası kesinlikle elde edilebilir veya umulabilir. Evrimsel itici kuvvet, organları değiştirebilir, organların maddi işleyişlerini ve kullanımlarını değiştirebilir; organları kullanma ihtiyacı, hatta organların var olma gerekliliği oldukça azalabilir, bu pekala mümkün. Sübtıl vücut *sukşma śarira*'nın¹ merkezleri enerjilerini sınırlara, pleksüslere, maddi dokulara boşaltır; enerjileri tüm maddi vücuda yayılır; sübtıl vücutta olan biten her şeyi algılayacak kadar sübtıl vücudun farkında ve de bilincinde oluruz. Bu yeni yaşamda bütün fiziksel hayat ve bütün gerekli aktiviteler bu üst aletler tarafından gerçekleştirilip sürdürülebilir, daha büyük bir çapta ve daha özgür bir biçimde, ve daha az külfetli ve daha az sınırlayıcı yöntemlerle. Bu değişim öyle bir noktaya varabilir ki organlar bile artık vazgeçilmez olmaktan çıkar; hatta engel oluşturduklarını bile hissederiz: merkezi kuvvet onları gittikçe daha az kullanır, sonunda da onları kullanmaktan tamamen vazgeçer. Böyle bir şey olursa organlar küçülüp

---

¹ **Sukşma śarira, ya da sübtıl vücut:** Yoga terminolojisinde, vücut konusunda üç durum kabul edilir:

- besin zarı ve nefsi araçtan oluşan ve kaba vücut olarak adlandırılan fiziksel ve nefsi varlığımızın durumu,
- sübtıl vücut olarak adlandırılan ve akıl zarından veya akılsal araçtan (manah-koşadan) oluşan akılsal varlığımızın durumu,
- nedensel vücut olarak adlandırılan ve irfan ve saadet araçları olarak tanımlanan dördüncü (vijñāna-koşa) ve beşinci (ānanda-koşa) araçtan oluşan yüce, tanrisal bir süpraakılsal varlığın durumu.

eriyerek atrofiye olur, önemsiz bir minimum boya kadar küçülür, hatta yok bile olabilir. Sübtıl kuvvet, organları tamamen farklı nitelikteki sübtıl organlarla değıştirebilir, veya, eğer illa ki maddi bir şey şartsa, bildiğimiz organlarla değil, birer “dinamizm şekli” ya da “plastik iletiçi” olan aletlerle değıştirebilir. Bütün bunlar vücudun total ve yüce dönüşmesinin pekala bir parçası olabilir, kaldı ki bu bile son nokta değil. Böyle değışimler öngörmek, çok ileriye dönük bakmak demek, olayların şu anki durumuna bağlı olan insanlar böyle şeylerin olabileceğine inanmayabilir; ama evrimsel dürtüye, gerekli bir değışim konusunda hiçbir sınırlama ya da imkansızlık empoze edilemez. Hem her şeyin temelden değışmesi de gerekmiyor, tam aksine: bütünlük için hala gerekli olan her şey tutulmalı ama her şey mükemmelleştirilmeli; evrimsel amaca faydalı olan her şey, bilinci artırabilecek, bilinci genişletebilecek, bilinci yükseltebilecek her şey – çünkü evrimin yeryüzündeki ana emeli ve hedefi bu gibi görünüyor – veya evrimin aksiyon imkanlarını ve koruyucu çevresini geliştirebilecek her şey tutulmalı ve teşvik edilmeli; ama aşılması gereken her şey, artık faydası kalmamış ya da bozuk her şey, artık herhangi bir yardımı olmayan, geciktiren her şey iskartaya çıkarılıp yolda terk edilmeli. Bu, vücut şeklinin evrimi tarihinde, başlangıçtaki ilkel şeklinden en gelişmiş tipine – insana – kadar apaçık ortada olan bir şey; bu sürecin insansal vücuttan tanrısal vücuda geçişte devam etmemesi için hiçbir neden yok. Tanrısal bir vücudun yeryüzünde ortaya çıkması ya da inşa edilmesi gerekiyorsa, bir dönüşme başlangıcı şart, şu anki fiziksel şeklin ve sınırlı imkanlarının basit bir devamı değil, yeni, daha yüce, daha gelişmiş bir tip şart. Tutulması gereken neyse elbette tutulmalı, yani yeryüzündeki yeni hayatın ihtiyaçları için gerekli ya da

kesinlikle pratik olan her şey tutulmalı; hala gerekli olan ve yeni hayatın amaçlarına kusurlu bir biçimde de olsa hizmet edebilecek her şey tutulmalı ama geliştirilip mükemmelleştirilmeli; yeni amaçlara artık faydası olmayan ya da yetersiz kalan, bir külfet olan her şey ıskarta edilmeli. Gerekli maddi formlar ve aletler kalmalı, madem ki tanrısai hayat maddi bir dünyada ortaya çıkmak zorunda, ama maddesellikleri rafine edilmeli, yüceltilmeli, asilleştirilmeli, aydınlatılmı madem ki madde ve madde dünyası, içlerinde ikamet eden Ruhu giderek ortaya koymak zorunda.

Yeni tip, tanrısai vücut, önceden geliştirilmiş evrimsel şekli sürdürmeli; Doğa'nın eskiden beri geliştirdiği tipten itibaren bir devamlılık olmalı, insansai vücuttan tanrısai vücuda bir devamlılık olmalı, ani bir kopmayla tanınmayacak bir hale geçmemeli, önceden gerçekleştirilip kısmen mükemmelleştirilmiş olanın yüce bir devamı olmalı. İnsan vücudunda, tanrısai hayata hizmet edebilecek kadar evrimleşmiş yetenekler ve aletler var; bunlar şekil olarak varlıklarını sürdürmeli, gerçi ileride daha da mükemmelleştirilmeliler, menzil ve kullanım sınırlamaları, bozulmaya, yıpranmaya ve hastalığa maruz kalma eğilimleri ortadan kaldırılmalı, bilme ve dinamik aksiyon yetenekleri şu anki sınırların ötesine taşınmalı. Vücut yeni güçler edinmek zorunda; şu anki insanlığımız bırakın bu yeni güçleri realize etmeyi, rüyasında görmeyi bile ümit edemez, ancak hayal edebilir. Şu an sadece icat edilmiş makinalarla ve aletlerle bilinebilen, yapılabilen veya yaratılabilen pek çok şeyi yeni vücut kendi gücüyle yapabilir, veya vücudu mesken tutan ruh, direkt manevi kuvvetiyle yapabilir. Vücut, diğer vücutlarla yeni iletişim imkanları ve alanları edinebilir, bilgi edinmek için yeni yöntemler bulabilir,

yeni bir duyarlılık edinebilir, hareket etmek için veya nesnelere hareket ettirmek için kuvvetler bulabilir. Kendi oluşumunda ve özünde için imkanlar içermesi ve bunları açığa çıkarması imkansız değil: uzak olanı yakınlaştırmak ve mesafeleri sıfırlamak için, vücudun şimdilik bilgisini aşan şeyi bilmek için, şu an menzilin ya da alanının dışında olan yerde eyleme geçmek ve etkili olmak için, şu anki durumda maddi şeklin gerek duyduğu sabitliğin imkan vermediği sübtilliklere ve plastikliklere ulaşmak için. Bu ve bunun gibi pek çok potansiyel ortaya çıkabilir ve vücut, şu an mümkün olarak hayal edilebilecek her şeyden, karşılaştırılmayacak kadar üstün bir alet olabilir. Hakikat bilincinin ilk etkisi yerleşti mi, Süpraaklın yükselen derecelerinin en yüce yüksekliklerine ulaşan bir evrim olabilir, hatta Süpraaklın sınırlarını bile aşabilir, daha yüksek bir varoluş hakikatinin dünyasını oluşturan yüce ve saf Varoluş–Bilinç–Mutluluğun damgasını vurduğu bir hayatın ifadesi olan şekillerin silüetinin çizilmeye, oluşup gelişmeye başladığı yere, tapas¹ dinamizminin dünyasına, mutluluğun muhteşemliğinin ve tatlılığının dünyasına, her şeyin yaratıcısı Ananda'nın mutlak özüne ve zirvesine bile ulaşabilir. Fiziksel varlığın dönüşmesi bu sürekli gelişim çizgisini izleyebilir, ve tanrısal vücut, kendiliğinden tezahür eden ruhun bu ulu yüceliğinden ve muhteşemliğinden bir şeyleri buraya, yeryüzünde tanrısal bir hayata yansıtabilir ya da aynısını oluşturabilir.

---

¹ **Tapas:** yoğunlaşmış enerji.

Süpraakıl ve Tanrısal Hayat

Seçtiğimiz ideal, yeryüzünde Tanrısal Hayat, ancak varlığımızın manevi bir dönüşümüyle, radikal ve temelden bir değişimiyle, mizacımızın evrimiyle veya devrimiyle gerçekleşebilir. Yeryüzünde enkarne olmuş varlık, aklın, nefsin ve de vücudun peçelerini aşip hakimiyetlerinden kurtularak, kendi manevi gerçeğinin tamamen bilincine varmalı, kendi manevi gerçeğine bütünüyle sahip olmalı; aynı şekilde, varlığın mizacı yükselip akılsal, nefsi ve fiziksel bir varlığa özgü bir bilinçten ve de bilinç gücünden çıkmalı, ve ruhun daha büyük bilincine ve varlık gücüne, daha geniş ve daha özgür hayatına katılmalı. Bu eski peçelerini kaybetmez, sadece bu peçeler artık birer peçe ya da kusurlu ifade olmaktan çıkar: gerçek birer tezahür olurlar – ışık hallerine dönüşürler, manevi hayat gücüne dönüşürler, manevi yaşam araçlarına dönüşürler. Ama bir kez daha, bütün bunlar gerçekleşemez eğer akıl, hayat ve vücut kavranarak daha ulu bir varlık kuvvetine, daha ulu bir varlık haline dönüştürülmezse, eğer süpraakılsal bir güce dönüştürülmezse; ve eksik akılsal doğamız ne kadar hayvansal doğadan ve canlı maddeden üstünse, bu süpraakılsal güç de eksik akılsal doğamızdan üstün olmalı; akılsal doğa, tamamen maddi doğadan ne kadar müthiş bir biçimde üstünse, süpraakılsal güç de o kadar müthiş bir biçimde üstün olmalı.

Süpraakıl, özünde bir hakikat bilincidir, şu anki doğal ya da evrimsel hayatımızın temelini oluşturan cehaletten ebediyen kurtulmuş bir bilinçtir; ve şu anki bu doğal veya evrimsel hayatımızda da, içimizdeki doğa kendini ve dünyayı bilmeye çalışıyor, tanımaya çalışıyor, doğru bilince ulaşmaya çalışıyor,

evrendeki varoluşumuzu doğru şekilde kullanmaya çalışıyor. Süpraakıl bir hakikat bilinci olduğu için, bu bilgi Süpraakılın içinde içkin; bu doğru, gerçek varoluş gücü de spontane: düz gider, hedefine doğrudan gidebilir, alanı geniştir, hatta sınırsız hale bile getirilebilir. Çünkü Süpraakılın doğası bilgidir: bilgi edinmeye ihtiyacı yoktur, bilgiye doğrudan sahiptir, adımları bilgisizlikten ya da cehaletten kusurlu bir ışığa doğru gitmez, hakikat'ten daha büyük hakikate gider, doğru algıdan daha derin algıya gider, sezgiden sezgiye gider, aydınlanma'dan tam ve sınırsız bir ışığa gider, büyüyen bir genişlikten mutlak enginliğe hatta sonsuzluğa gider. Süpraakıl, zirvesinde, her şeyi bilme ve her şeye kadir olma tanrısal yeteneklerine sahiptir; sonunda ulu yüksekliklerini ortaya çıkaracak olan kendi dereceli tezahürünün evrimsel hareketinde bile cehaletten ve hatadan ister istemez, doğal olarak ve de esasen muaftır – başlangıç noktası hakikat ve ışıktır, ve hep hakikatte ve ışıktaki hareket eder. Ve bilgisi her zaman doğru olduğu için, iradesi de hep doğrudur; olayları manipüle ederken el yordamıyla hareket etmez, eli ayağı dolaşmaz, tökezlemeden ilerler. Süpraakıl'da, duygular ve heyecan kendi hakikatlerinden ayrılmaz, yanlış adım atmaz, hata yapmaz, doğrudan ve de gerçek'ten sapmaz, güzelliği veya mutluluğu suiistimal edemez, tanrısal doğruluğu saptıramaz. Süpraakıl'da, duyular yanılmaz, veya burada doğal kusurlar olan ve cehaletimizin bütün sitemlerinin, kınamalarının, güvensizliklerinin ve de suiistimallerinin, kötüye kullanmalarının nedeni olan kabalığa düşemez. Süpraakıl bir şeyi eksik ifade ettiği zaman bile bu yine de bir sonraki hakikate sevk eden bir hakikattir, eksik aksiyonu bile tamlığa doğru atılmış bir adımdır. Süpraakılın tüm hayati, tüm hareketleri, tüm kararları nasibimiz

olan yalandan ve belirsizlikten doğal olarak korunur: mükemmelliğine doğru güvenle ilerler. Süpraakıl kendi temelini sağlam biçimde attı mı, tanrısai hayatın evrimi mutluluk içinde bir gelişme gibi olur, ışıktan Anandaya bir ilerleme gibi olur.

Süpraakıl, tanrısai Varlığın ve tanrısai Doğa'nın ebedi bir gerçeğidir. Kendi düzleminde zaten var ve hep vardı, kendi varlık yasına hep sahipti – yaratılmaya ya da ortaya çıkmaya ihtiyacı yok, veya varlığını maddede bir envolüsyondan ya da var olmayıştan evrimsel olarak geliştirmeye ihtiyacı yok, çünkü aklın görüşüne göre ihtiyacı varmış gibi gelebilir: akıl, kendince, hayattan ve maddeden ortaya çıktığını ya da hayattan ve maddeden bir envolüsyondan evrimlendiğini sanır. Süpraakıl doğası hep aynıdır: hakikat'ten hakikate ilerleyen, önceden var olan bir irfan gücüyle ortaya koyulması gerekeni yaratan ya da daha doğrusu ortaya koyan bir irfan varlığıdır; bu irfan gücünün varoluşu bir tesadüf değil, varlığının özgür kaderidir; içkin, dolayısıyla da kaçınılmaz bir gerekliliktir. Süpraakıl tanrısai hayatı ortaya koyması da aynı şekilde kaçınılmazdır; Süpraakıl kendi hayatı kendi düzleminde tanrısaidir, ve eğer Süpraakıl yeryüzüne inerse, tanrısai hayatı illa ki yanında getirir, ve tanrısai hayatı buraya, dünyaya tesis eder.

Süpraakıl, aklın, hayatın ve maddenin ötesinde olan varoluş derecesidir; dolayısıyla, nasıl ki akıl, hayat ve madde dünyada tezahür etti, Süpraakılın da, olayların kaçınılmaz sonucu olarak, bu madde dünyasında tezahür etmesi gerekecek. Aslında yeryüzünde bir Süpraakıl zaten var ama “envolue” bir şekilde, bu görünen aklın, hayatın ve maddenin gerisinde gizlice var, ve henüz açıkça faal değil, ya da henüz kendi gücüyle hareket etmiyor – faaliyete geçtiğinde, bu üç aşığı gücün aracılığıyla

hareket ediyor, bunlar da kendi karakterleriyle Süpraaklın hareketini modifiye ediyor, dolayısıyla da Süpraakıl henüz tanınmayacak halde. Ancak inen Süpraakıl yaklaşacağı zaman, geleceği zaman, envolve halde olan Süpraakıl serbestçe yeryüzünde ortaya çıkabilir, maddi, nefsi ve akılsal aletlerimizin faaliyetlerinde kendini gösterebilir, öyle ki bu aşağı güçler, bütün varlığımızın tamamen tanrısallaşmış bir faaliyetinin birer parçası haline gelebilir: envolve halde olan Süpraaklın bu ortaya çıkışı ve kendini göstermesi, bize tamamen gerçekleşmiş bir tanrısallığı ya da tanrısal hayatı getirebilir. Aslında maddede envolve halde olan hayat ve akıl, yeryüzünde bu şekilde gerçekleşti, çünkü ancak envolve olan şey evrimleşebilir, aksi halde bir ortaya çıkma olamaz.

Dolayısıyla, süpraakılsal bir hakikat bilincinin tezahür etmesi, tanrısal hayatı mümkün kılacak başlıca gerçektir. Düşüncenin ancak bütün hareketleri, bütün dürtüler ve bütün hareketler, otomatik olarak ışıldayan ve kendiliğinden var olan bağımsız bir hakikat bilinci tarafından yönetildiği zaman, bütün doğamız bu hakikat bilinci tarafından, özü tarafından oluşturulduğu zaman, tanrısal hayat tam ve mutlak olur. Şu anki durumda bile, görünüşlere değil de aslına bakarsanız, kendiliğinden var olan bağımsız, gizli bir irfan, bir hakikat, yaratılıştta ortaya çıkmaya çalışıyor. Tanrısal zaten burada, içimizde her yerde içkin, en deruni gerçeğimiz bu, ve bizim bu gerçeği ortaya koymamız gerekiyor – bu gerçek bizi tanrısal bir hayata doğru itiyor ve tanrısal hayatın bu maddi varoluştta bile yaratılmasını şart kılıyor.

Dolayısıyla, Süpraaklın ve hakikat bilincinin tezahürü kaçınılmaz: eninde sonunda dünyada gerçekleşecek. Bu tezahürün iki yönü var: yukarıdan bir iniş, ve aşağıdan bir

yükseliş; ruhun bir meydana çıkması, ve Doğa'nın bir evrimi. Yükseliş ister istemez bir efordur, Doğa'nın bir çalışmasıdır, aşağı unsurlarını evrimsel ya da devrimsel bir değişimle yüceltme ihtiyacıdır, yüceltme güdüsüdür, tanrısala gerçeğe bir dönüşümdür ya da değişimdir; bu değişim de progresif bir yöntemle ve de gelişmeyle, ya da hızlı bir mucizeyle olabilir. Ruhun inışı ya da ortaya çıkışı yukarının, yüce Gerçeğin bir eylemidir; realizasyonu mümkün kılar, ve ya progresif sürecin ve gelişmenin meyvesini getiren tanrısala bir yardım gibi görünebilir, ya da mucizeye razı olma gibi görünebilir. Evrim, bu dünyadaki görünen şekliyle, yavaş ve zor bir süreçtir, kalıcı sonuçlara varabilmesi için genelde hakikaten de çağlar gerekir; bu böyle çünkü evrim, doğasından ötürü bilinçsiz başlangıçlardan yüze çıkan, cehaletten başlayan, bilinçsiz gibi görünen bir kuvvetin etkisiyle doğal varlıkların bilgisizliğinde hareket eden bir şeydir. Ama aksine, karanlıkta değil de ışıpta gerçekleşen bir evrim olabilir, evrimlenen varlığın bilinçli bir katılımcı olduğu, bilinçli bir işbirlikçi olduğu bir evrim olabilir – burada gerçekleşmesi gereken şey tam olarak budur. Cehaletten İrfana doğru çaba ve gelişme göstermede bile bu bilinçli işbirliği, doğamızın yüksekliklerinde mümkünse tamamen, olmazsa kısmen göstermemiz gereken gayret olmalıdır; bu gayret, manevi değişime, realizasyona, dönüşüme vardiyan nihai aşamada da tam olmalıdır; ve Cehaletten İrfanı ayıran geçiş çizgisini aşmak söz konusu olduğunda ve bir bilgiden daha büyük bir bilgiye, bir bilinçten daha büyük bir bilince, bir varoluştan daha büyük bir varoluşa evrim sürdüğünde de, bundan da öte bile olmalıdır. O andan itibaren, sıradan evrimin yavaş ilerleyişine artık gerek kalmaz; hızlı bir değişim olabilir, şu anki normal aklımız için bir

mucize serisi gibi görünebilen bir kısa dönüşme silsilesi gerçekleşebilir. Süpraakılsal seviyedeki bir evrim pekala bu nitelikte olabilir; eğer varlığımızın seçimi buysa, bu, süpraakılsal bir halden ya da durumdan, daha ileri ama hala süpraakılsal olan bir hale veya duruma acelesiz, rahat bir geçiş şeklinde gerçekleşebilir, tanrısal bir seviyeden tanrısal bir seviyeye bir geçiş şeklinde gerçekleşebilir; tanrısal bir derecelenme inşası olabilir, yüce Süpraakıl'a doğru veya henüz hayal bile edilmemiş varlık, bilinç ve ananda düzeylerine doğru serbest bir büyüme olabilir.

Süpraakılsal irfan, süpraakılsal hakikat bilinci, özünde *birdir* ve *totaldir*. irfanın istemli herhangi bir sınırlandırılması olduğunda bile, ya da kısmi bir tezahür gibi görünen bir şey olduğunda bile, bu kastidir; sınırlandırılma herhangi bir cehaletten kaynaklanmaz ya da herhangi bir cehaletle sonuçlanmaz; bu, irfanın reddi, inkarı veya saklanması değil çünkü ifade edilmemiş hakikatin geri kalanının tümü, üstü kapalı bir şekilde içindedir. Her şeyden önemlisi de, çelişki diye bir şey yoktur: akla çelişkili görünebilecek her şey burada kendi doğru ilişkilerini ve uzlaşmacı anlaşmalarını kendi içinde barındırır; tabii eğer herhangi bir uzlaşmaya gerek olursa, çünkü bu “görünürde karşıtların” ahengi tamdır. Akıl, kişiseli ve kişiliksizi sanki birbirlerinin zıddıymış gibi karşı karşıya getirmeye eğilimli, ama Süpraakıl, kişiseli ve kişiliksizi, tek Gerçeğin birbirini tamamlayan güçleri olarak, ve daha spesifik bir biçimde tek Gerçeğin iç içe geçmiş ve ayrılmaz güçleri olarak, tek Gerçeğin ta kendileri olarak deneyime dayanarak görür ve realize eder. Kişisel varlığın kendinden ayrılmaz kişiliksiz bir yönü var, bu kişiliksiz yön olmasaydı olduğu şey olamazdı, ya da tamamen kendi olamazdı;

kişiliksiz aslında bir oluş hali değil, bir bilinç hali değil, bir mutluluk hali değil: kişiliksiz, kendiliğinden var olan, kendinin bilincinde olan, kendi için mutluluğuyla dopdolu olan bir varlık, ve mutluluk, varlığının bizzat özü: yani tek, biricik, sınırsız Purusha. Süpraakıl'da, sonlu, sonsuzu kesmiyor ya da sınırlamıyor, kendini sonsuzun aksi gibi hissetmiyor; daha ziyade sonsuzluğunu hissediyor: görelî ve zamansal, ebediyetin bir çelişkisi değildir, ebediyetin yönlerinin doğru bir ilişkisidir, Ebedî'nin yaradılıştan var olan bir işleyişidir, bozulmaz bir yönüdür. Süpraakıl'da zaman sadece uzayan Ebedî'dir, ve Ebedî, anlıkta hissedilebilir. Böylece entegral Tanrısâl, Süpraakıl'da var; varoluş şeklini haklı göstermek için bize herhangi bir illüzyon teorisi veya kendiyile çelişen bir maya¹ teorisi empoze etmeye gerek yok. Şu apaçık ortada ki Tanrısâl'ın kendi kendini ya da kendi gerçekliğini bulması için hayattan kaçmasına hiç gerek yok; ister kozmik hayatta olsun ister transandantal varoluşunda, Tanrısâl, kendi kendine ya da kendi gerçekliğine hep sahiptir. Tanrısâl hayat, Tanrısâl'ın ya da yüce gerçeğin bir çelişkisi olamaz: tanrısâl hayat bu gerçeğin bir parçası, bu gerçeğin bir yönü veya ifadesi, başka bir şey olmaz. Süpraakılsal düzlemdeki hayatta Tanrısâl'ın tamamına sahibiz, ve Süpraakıl yeryüzüne indiğinde, yanında Tanrısâl'ı getirecek ve bu tam sahipliği dünyada mümkün kılacak.

Kim tanrısâl hayata girerse, kim tanrısâl hayata sahip olursa, tanrısâl hayat ona hakikat bilinciyle birlikte bütün içeriğinin gittikçe artan ve sonunda tamlığa ulaşan sahipliğini bahşeder; tanrısâl hayat, hem Tanrısâl'ın özünün realizasyonunu, hem

---

¹ **Maya:** illüzyon; Mayavada'ya (illüzyonizm'e) göre evren bir illüzyon, ve sadece Transandantal Bir var.

Tanrısal'ın Doğa'daki realizasyonunu yanında getirir. Tanrısal'a özlem duyan kişinin aradığı her şey, manevi mükemmelliğe yöneldikçe ruhunda ve hayatında gerçekleşir. Transandantal gerçeğin farkında olur, yüce varoluşa, bilince ve mutluluğa deneyimle sahip olur – Satchidananda'yla¹ bir olur; kozmik varoluşa ve evrensel Doğa'yla da bir olur; kendi içinde, kendi kozmik bilincinde dünyayı içerir ve bütün varlıklarla kendini bir hisseder; herkeste kendini görür ve herkesi kendinde görür; “bütün varoluşlar haline gelen Ben”le bir olup onunla özdeşleşir. Safi Güzel'in güzelliğini ve Safi Harikanın mucizeviliğini algılar; sonunda Brahman'ın mutluluğuna dalar ve orayı mesken tutar, hayattan kaçmasına ya da manevi Kişinin herhangi bir “benlik yok oluşu nirvanasında” yok olmasına gerek kalmadan. Tanrısal'ı özünde realize edebileceği gibi Doğa'da da realize edebilir. Tanrısal'ın doğası Işık, Güç ve Mutluluktur; özlem duyan kişi, tanrısal Işığı, Gücü ve Mutluluğu kendi üzerinde hissedebilir, Işığın, Gücün ve Mutluluğun kendi içine indiğini hissedebilir, mizacının her bir dokusunu, her bir hücrelerini, her bir atomunu doldurduğunu hissedebilir, ruhunu, aklını, hayatını ve vücudunu sel gibi basarak sınırsız bir derya gibi sardığını hissedebilir, bütün dünyayı, bütün duygularını, bütün duyularını, bütün deneyimini doldurduğunu, hayatını gerçekten ve de tamamen tanrısalılaştırdığını hissedebilir. Tanrısal hayat mutlak mükemmelliğine ve tamlığına ulaştığında, ve hakikat bilinci varlığının tamamında gerçekleştiğinde, bütün bunları ve ruhun bilincinin getirebileceği her şeyi bahşeder; fakat bundan önce bile arayıcı bu bütünün bir kısmının deneyimleyebilir, bu bütünün

---

¹ **Satchidananda**: Sat: Varoluş Chit: Bilinç Ananda: Mutluluk Tanrısal Varlık.

içinde büyüebilir, içinde yaşayabilir, yeter ki Süpraakıl üzerine inip hayatının yönetimini ele geçirsin. Özlem duyan kişi, Tanrısallaşabilecek bütün ilişkilere sahip olur: Tanrı bilgisi, tanrısallaşma eserleri ve Tanrısallaşma'ya duyulan aşk üçlüğü kendi içinde açılır ve onu kendini tamamen vermesine, tüm varlığının ve tüm doğasının tevekkül etmesine yol açar. Tanrı'nın içinde Tanrı'yla yaşar, aynen söylendiği gibi Tanrı'ya sahip olur, hatta Tanrı'nın içine dalıp tüm ayrı kişiliği unuttur ama kendini yok etmeden, kendi kişiliğini yitirmeden. Tanrı aşkı ve aşk'ın bütün tatlılığı hala onun olur, temasın mutluluğu olduğu kadar birliğin mutluluğu da, birliğin içinde farklı olma mutluluğu da onun olur. Hem Sonsuz deneyiminin bütün sonsuz alanı, hem Sonsuz kucaklayışındaki sonlunun sevinci onun olur.

Süpraakılın inışı, Süpraakıl alan ve hakikat bilincinde kemale eren kişiye tanrısallaşma hayatının bütün imkanlarını sunar. Süpraakılın inışı, bildiğimiz manevi hayatı oluşturan bütün özel deneyimleri entegre etmekle kalmaz, manevi hayatın bir parçası olup da bu kategoriden şimdi dışladığımız ama tanrısallaşabilecek her şeyi de dahil eder; Süpraakıl teması tarafından dönüştürülebilecek ve tezahür etmiş Ruhun hayatına dahil olabilecek hiçbir şeyi dünyasal doğadan ve hayattan dışlamayacak. Çünkü yeryüzündeki tanrısallaşma bir hayatın apayrı, dışlayıcı bir şey olmasına, sıradan dünya hayatıyla hiçbir ilgisi olmamasına hiç gerek yok: yeryüzünde tanrısallaşma bir hayat, insanı ve insan hayatını kucaklar ve dönüştürülebilecek her şeyi dönüştürür, manevileştirilebilecek her şeyi manevileştirir, geri kalan her şeyi etkileyip onları ya radikal biçimde değiştirir, ya da yüceltir; birey ile evren arasında daha derin bir birleşme, daha derin bir uyum sağlar, ışıldayan gölgesi olduğu manevi hakikat sayesinde ideali

ele geçirir, geri kalan her şeyi daha büyük ve daha yüksek bir hayata doğru, daha büyük ve daha yüksek bir hayatın içine yükseltmeye yardım eder. Tanrısal hayat, akli daha tanrısal bir iradenin ve düşüncenin ışığına yükseltir, hayatı daha derin, daha sahi, daha essah duygulara ve hareketlere, daha geniş bir hayat gücüne, daha yüksek amaçlara ve güdülere yükseltir. Kendi tam varoluş hakikatine henüz yükseltilemeyen her şeyi kemaline yaklaştırır; bu değişime henüz hazır olmayan her şey bile, henüz tamamlanmamış olan evrimi onu kendini gerçekleştirme için hazır ettiğinde, önünde tanrısal imkanın açıldığını görür. Vücut bile, Süpraaklın temasına dayanabilirse, kendi hakikatinin daha iyi farkında olur, çünkü kendi içgüdüsel hakikatine sahip olan, doğru hale ve hareket gücüne sahip olan bir vücutsal bilinç var; hatta vücudun hücrelerinin ve dokularının oluşumunda, ifade edilmemiş bir tür okült bilgi var: bu hücreler ve dokular bir gün bilinçli olur ve fiziksel varlığın dönüşümüne katkıda bulunabilir. Hem dünyasal doğa hem dünyasal bilinç uyanmalı: bu uyanış, dünyanın daha tanrısal yeni bir dünya düzenine doğru evriminin efektif hazırlığı ve ilk adımı, hatta gerçek başlangıcı olur.

Süpraaklın inişinin ve hakikat bilincinin işleyişinin getireceği tanrısal hayatın realizasyonu bu olur, kendini Süpraaklın gücüne ve etkisine açabilen herkesin canlı varlığının bütün mizacını ele geçirdiklerinde. Kendini açabilen herkesteki ilk etkisi, hakikat bilincine ulaşma imkanı ve mizacının bütün hareketlerini gittikçe süpraakılsal hakikat hareketlerine dönüştürme imkanı olur: düşüncede hakikat, iradede hakikat, duygularda hakikat, hareketlerde hakikat – varlığın tamamında hatta vücutta bile bir hakikat hali olur – sonunda da dönüşüm, tanrısalılaştırıcı değişim olur. Kendini bu şekilde açabilen ve açık kalabilen herkes,

sınırsız gelişebilir, hatta herhangi bir temel zorluk bile yaşamaz çünkü akla, hayat kuvvetine ve vücuda yukarıdan boşalan süpraakısal ışığın ve gücün baskısı bütün zorlukları ortadan kaldırır. Ama Süpraaklın inişinin sonucu, ille de kendini tamamen açabilenlerle ya da süpraakısal bir değişimle sınırlı kalmaz; akılsal doğası özgür ve gelişmiş olanların akılsal varlığında da ufak ya da ikincil bir dönüşüm olabilir. Şu an bildiğimiz aklın yerine – hakikatin her türlü sapmasına, her türlü hataya her an açık, hakikati kaybetmeye her an açık, hatta tam bir yalan tarafından ikna olmasına ve doğanın sapkınlığına her an açık, sınırlı, mükemmel olmayan bir aklın yerine, yani körleşmiş, aşağı doğru, bilinçsizliğe, cehalete doğru çekilmiş, bilgiye zar zor ulaşan bir aklın yerine, yüksek bilgiyi soyutlamalarla ve dolaylı temsillerle yansıtmaya eğilimli bir aklın yerine, üst sezginin mesajlarını bile ele geçiren ve belirsiz, tartışılır kavrayışında kapatan bir aklın yerine – hakiki, serbest, kendini ve aletlerini spontane biçimde mükemmelleştirebilen bir aklın ortaya çıktığını görebiliriz; özgür, aydınlanmış bir aklın yönettiği bir hayatın, ışığa tepki verebilen, özgür düşüncenin ve özgür iradenin her istediğini yerine getirebilen bir vücudun ortaya çıktığını görebiliriz. Bu değişim az sayıda insanlarla sınırlı kalmayıp tüm insan ırkına yayılarak genelleşebilir. Böyle bir imkan gün görürse insanoğlunun mükemmelleşme hayali, mükemmelleşmesi, arınmış, aydınlanmış insan mizacının mükemmelleşmesi, bütün yaşam ve hareket tarzının mükemmelleşmesi – artık bir hayal olmaktan çıkıp gerçekleştirilebilir bir hakikat olur, ve insanlık, bilinçsizliğin ve cehaletin pençesinden kurtulur. Akılsal varlığın hayatı, Süpraaklın hayatıyla ahenkleşebilir; Süpraakıl o anda aklın üzerindeki en yüksek düzen olur, hatta hakikat bilincinin bir

uzantısı, bir eki, tanrısal hayatın bir parseli, bir ili bile olabilir. Şu apaçık ortada ki Süpraakıl aramızdaysa, ve tıpkı şu anda aklın dünyasal doğada lider prensip olduğu gibi, süpraakısal bir hayat düzeninin yerleşirse ve dünyasal doğada lider prensip haline gelirse, (ama yeryüzündeki yaşam üzerinde daha kesin bir şekilde ve daha tam bir otoriteyle), bu kaçınılmaz olarak herkesin kendi düzeyinde kendi doğal sınırları çerçevesinde dönüşebilmesi anlamına gelir (akıl dönüşemiyordu çünkü mükemmel değildi), ve insan hayatı, dönüşme bile yine de muazzam değişir. Geriye bu imkanın karşılaşılabileceği engelleri öngörmek kalıyor, özellikle de dünya düzeninin doğasından ve de insanlığımızın bir evreyi temsil ettiği, bu evrenin mükemmel olmayışı da evrimsel bir gerekliliği temsil ettiği dereceli evrim alanı işlevinden kaynaklanan engelleri öngörmek kalıyor. Süpraakıl, varlığıyla ve yönetimiyle, derecelilik prensibini ihlal etmeden hangi noktaya kadar bu zorlukların üstesinden gelebilir ya da üstesinden gelmek ister? Bilinçsizliğin ve Cehaletin dayattığı yanlış ve cahil düzeni düzelterek mükemmelliğin ve tanrılaşmanın mümkün olduğu doğru bir derecelenmeyle değiştirmez mi? Elbette ki yol bireysel olarak açık olacak; aynı girişimde birleşmiş ve kolektif, bireysel bir hayat mükemmelliğine veya tanrısal hayata özlem duyan bütün insan grupları, özlemlerini gerçekleştirme konusunda yardım görecek: Süpraakılın varlığının minimum sonucu bu olacak.

Ama tüm insanlığa sunulabilecek daha büyük bir imkan da var. Bu imkanı incelemek gerek: Süpraakılın inişi insanlık için ne anlama gelecek, hayatın tümü üzerindeki sonucu ne olacak, insan türünün evrimsel geleceğine, kaderine neler vaat ediyor?

Süpraakıl ve İnsanlık

Süpraakılın dünyevi hayatımıza inmesi, insanlık için, bir cehalet ve bilinçsizlik dünyasında doğmuş ama bilincine yükselen bir evrim geçirtebilen, manevi bir varlığın ve manevi bir mizacın ışığına, gücüne ve mutluluğuna yükselebilen bu tür için nasıl bir sonuç doğurur? Süpraakıl ve onun hakikat bilinci kadar yüce bir yaratıcı gücün dünyevi hayata inişi, bu yaşama eklenen ya da ön sırasına geçen ama başka hiçbir önem teşkil etmeyen ya da kısıtlı bir önem arz eden, ve insansal doğanın geri kalanını derin biçimde etkilemeyen sonuçlar doğurmeyen yeni bir özellik veya yeni bir faktör oluşturmaz. Bu Güç, insanlığın tamamı üzerinde muazzam etkili olmaktan, hatta insanlığın yeryüzündeki varlığının perspektifini ve şeklini radikal biçimde değiştirmekten özellikle geri kalmaz; müdahale etmeye indiği maddi dünya üzerinde başka ana sonucu olmasa bile. Şu sonuca varmak zorundayız: etki, değişim muazzam olur, hatta müthiş olur: Süpraakılın ve bir süpraakılsal varlık ırkının yeryüzüne yerleşmesine neden olmakla kalmaz, akılsal bir varlık olan insanın aklının derece derece yükselmesine ve dönüşmesine, ardından da kaçınılmaz olarak bilincinin dönüşmesine neden olur; aynı zamanda da yaşamının prensibini, strüktürünü, şeklini, davranış biçimini, bütün akışını radikal biçimde değiştirir.

Bu değişim hiç kuşkusuz insana süpraakılsal bilincin ve süpraakılsal hayatın kapılarını açar, çünkü süpraakılsal bir ırkın böyle bir değişimle yaratılabileceğini varsaymak zorundayız, tıpkı insan ırkının, bilincinin daha az radikal ama yine de hatırı sayılır biçimde derece derece yükselmesiyle, genişlemesiyle ortaya

çıkıldığı gibi, tıpkı insanı ilksel hayvansal halinden çıkaran vücutsal aletlerinin ve akılsal, manevi, gizil evrimsel yeteneklerinin veya güçlerinin modifikasyonuyla ortaya çıktığı gibi.

Hakikat prensibi, bu denli komple bir dönüşüme gitmeden, yeryüzünde görülen kökensel cehalet prensibinin – irfanın peşinde olan ama ancak kısmi bir bilgiye ulaşabilen cehalet prensibinin – yerine pekala geçebilir; insan aklı, kendinin keşfine koyulan bir ışık gücüne, bir irfan gücüne dönüşebilir, bir ara alacakaranlığın sakini olacağına, veya Cehaletin kölesi, yordakçısı olacağına, bir hakikat ve hata karışımı tedarikçisi olacağına. Hatta insanın aklı, esas kökeninde olduğu şey olabilir: Süpraakılın özel, sınırlı bir ast işlevi, en azından eserlerindeki tüm sahteliği yok edecek kadar ışıldayan bir hakikat haznesi.

Böyle bir değişim bütün evrimsel düzeni ve dengeyi değiştirir, ve tamlığında telafi edilemeyecek bir boşluk bırakır diye hemen itiraz edilebilir; insanla hayvanı, aşılması mümkün olmayan bir uçurum ayırır, ve hiçbir köprü, hiçbir evrimsel çaba, bilincin hayvansallıktan tanrısallığa gelişmesini sürdürmek için bu uçurumu aşamaz, çünkü öngörülen başkalaşma bir tür tanrısallık varsayar. Evrimin gerçek süreci, var olan düzene hep yeni bir prensip, yeni bir derece ya da yeni bir aşama eklemek olmuştur, önceden tesis edilmiş herhangi bir karakteristiği herhangi bir şekilde değiştirmek olmamıştır diye iddia edilebilir. İnsan ortaya çıktı ama hayvan hayvan kaldı, yarı insanlığa doğru hiçbir gelişme göstermedi; evcil hayvanların insanlarla birlikteliği veya insanlar tarafından eğitilmesi, evcil hayvanların bilincinde, yeteneklerinde ve alışkanlıklarında yol açtığı küçük değişim, hayvansal zekanın sadece ufak, önemsiz değişimleridir. Bitkilerin ise hayvansal bilince erişme şansı, ya da kaba maddenin

bilinçaltısal hatta yarı bilinçaltısal bir biçimde de olsa kendinin bilincinde olabilmek ya da tepki verebilme şansı daha da az. Kozmik düzende, temel ayrımlar değişmez olarak kalır ve öyle kalmak da zorunda. Ama bu itiraz, yeni insanlığın tamamının aynı seviyede olduğunu varsayıyor; oysa insanlık, en az gelişmiş unsurları ile üst hayvanlar arasında köprü görevi görececek bilinç dereceleri pekala içerebilir; böylece bu üst hayvanlar, yarı insansal bir türe geçmeleri mümkün olmamalarına rağmen, daha yüksek bir hayvansal zekaya erişebilir; bazı deneyler bu üst hayvanların pekala gelişebildiğini gösteriyor. Bu derecelenmeler geçişin amaçlarına hizmet edebilir, tıpkı şu anki ölçüte göre en az gelişmiş insanların, evrenin evrimsel düzenini bozmayacak kadar geniş bir boşluk bırakmadan hizmet ettikleri gibi. Aslında, çeşitli sınıflar arasında – maddeyle bitki arasında, bitkiyle ast hayvanlar arasında, iki hayvansal tür arasında, hatırı sayılır bir sıçrama gözlemlenebilir; tıpkı üst hayvanlarla insan arasında hep var olan büyük sıçrama gibi. Dolayısıyla, evrimsel düzende kapanamayan gedik olmaz, insan aklıyla hayvan akli arasında, yeni tip insanla eski hayvansal seviye arasında bir sıçrayışta aşılamayacak kadar büyük bir mesafe olmaz, ya da en gelişmiş hayvansal ruhun, en az gelişmiş yeni insanlığa geçişini engelleyecek aşılmaz bir boşluk bırakacak kadar büyük bir mesafe olmaz. Elbette bir sıçrama olur, aynen şu anda olduğu gibi, ama bu sıçrayış hayvansallık ile tanrısallık arasında olmaz, hayvansal akıl ile Süpraakıl arasında da olmaz: bu, insansal olanağa dönük en gelişmiş hayvansal akıldan, (çünkü insansal olanağa dönük olmazsa, hayvandan insana geçiş olmaz) tam realizasyonuna olmasa bile henüz erişemediği kendi üst yeteneklerinin olanaklarına uyanan insan aklına bir sıçrayış olur.

Süpraaklın dünyevi doğaya müdahalesinin, yaratıcı yüce Hakikat Gücünün inişinin sonuçlarından biri pekala evrimin yasasını, yöntemini ve düzenini değiştirmek olabilir: “bilgiyle evrim” prensibinin daha geniş bir unsuru maddi evrenin kuvvetlerine girebilir. Bu daha geniş unsur yeni yaratımda başlayabilir ve şu an tamamen cehalette işleyen bir evrimsel düzende, artan etkiler göstererek gelişebilir; evrimsel düzen aslında Bilinçsiz’in tam bilgisizliğinden yola çıkıyor, ve bilgisinin zirvesindeyken bile daha küçük bir cehalet olarak kabul edilebilecek şeye doğru ilerliyor, çünkü kendisi, bilgiye doğrudan ve tam olarak sahip olmaktan ziyade bilginin sadece bir temsili. İnsan, üst bilgi güçlerini ve imkanlarını az çok entegral bir şekilde geliştirmeye başlasaydı, evrimleşen hayvan, zihniyetinin kapısını bilinçli düşünce başlangıcına, hatta akıl başlangıcına açsaydı (çünkü hayvanın zihniyeti, doruğundayken, şu an bile akıldan ulaşılmayacak kadar uzak değil), bitki, ilk bilinçaltısal tepkilerini ortaya koysaydı ve ilkel bir sinirsel duyarlılığa ulaşıyaydı, ruhun kör şekli olan madde, kendi içinde gizli olan Güce daha fazla uyansaydı ve olayların gizli yönlerini ve sakladığı okült gerçekleri açığa vursaydı (mesela madde, suskun bilinçsizliğinde bile geçmişin kayıtlarını hep saklar), veya envölüe olmuş kuvvetlerinin ve görünmez hareketlerinin işleyişini daha kolayca açığa vursaydı, maddi doğadaki örtülü güçleri insanın yeni zekasında genelde daha sübtıl olmuş bir algıyla algılanmasını sağlasaydı, bu muazzam bir değişiklik olurdu, ve bu değişiklikler gelecekte daha büyük değişikliklerin vaadi olurdu; ve bütün bunlar dereceli bir yükseliş olurdu, evrensel düzenin bozulması değil. Evrimin kendisi evrimlerdi ama altüst olmazdı, ya da çökmezdi.

Bizim için, insan zihniyetinin öngördüğümüz şekilde dönüşmesini, yani süpraakılsal hakikat bilincinin liderliğinde doğal olarak meydana gelen değişimini teoride tasavvur etmek ya da pratik bir olasılık olarak kabul etmek zor, çünkü akılsal kavramlarımız insansal zihniyetin deneyiminde kök salmış, bilinçsizlikten yola çıkıp neredeyse tam bir ilksel bilgisizlikte ilerleyen bir dünyada, yavaşça azalıp yüksek kalitede ama hep eksik kapsamlı ve kusurlu bir metodu olan çok kısmi bir bilgiye doğru ulaşan bir cehaletin ortasında; ve bu kısmi bilgi, halen ölçülmeyecek kadar uzakta olan kendi mutlaklığına doğru sürekli hızlanan bir bilincin ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamıyor. Aklın yeryüzündeki evriminin şu anki aşamasında görünen bariz kusurlarını ve sınırlamalarını bizzat aklın doğasına atfediyoruz ama, aslında halen park ettiği sınırlar, sadece henüz tamamlamadığı evrimsel ilerleyişinin geçici sınırları ve önlemleridir: yöntem ve imkan hataları, olgun olmayışından kaynaklanıyor, varlığının yapısına özgü bir şey değil; başarıları, dünyevi bir vücutta aletlerinin ağırlaştırdığı kösteklenmiş durumdaki bir akılsal varlık için olağanüstü olmasına rağmen, ışıl ışıl geleceğinde başarabileceklerinin ötesinde değil, çok altında. Çünkü akıl, doğası itibariyle bir hata mucidi değil, yalan yeteneğine mahkum ve yalanlarıyla evli bir “yalanın babası” da değil, şu anda aşırı derecede olduğu gibi insansal zaaflarımızdan ötürü tökezleyen bir hayatın rehberi hiç değil; akıl, kökeninde bir ışık prensibidir, Süpraakıldan kaynaklanmış bir alettir; belli sınırlar içinde çalışmak için, hatta belli sınırlar yaratmak için oluşturulmuş olmasına rağmen, aklın sınırları sadece özel çalışmalar için birer huduttur, istemli, amaçlı zincirlerdir, sonsuzun gözünün önünde ebediyen büyüyen sonlunun bir

hizmetidir. Akıl bu gerçek karakteristikleri Süpraakılın temasıyla ortaya çıkar, ve süpraakılsal temas, insan zihniyetini, süpraakılsal irfanın yardımcısı ve de minör aleti haline getirir. Hatta akıl, entelekt tarafından artık sınırlandırılmadığında, akılsal bir mistik bilgiye bile dönüşebilir, Hakikatin bir tür alt derecedeki ışıldayan yansımalarına dönüşebilir, Işığın gücünü hem kendi özel seviyesine hem kendini aşmak için tırmanan daha alt bilinç seviyelerine yayabilir. Akılüstü, sezgi, aydınlanmış akıl, ve "üst akıl"¹ diye adlandırdığım şey: bütün bu seviyeler, manevileşmiş, özgürleşmiş diğer zihniyet seviyeleri de, güçlerinin bir kısmını yükseltiletilen insansal akla, arındırılmış duygularına, asilleştirilmiş hayat ve aksiyon kuvvetine yansıtabilecek, ve ruhun yükselen varoluşunun yaylarına ve zirvelerine tırmanışını hazırlayabilecek. Yeni evrimsel düzenin sonucu olarak öngörebileceğimiz ana değişiklik böyle; bu, evrimsel alanın epeyce genişlemesi anlamına gelir; ve Süpraakılın, dünyasal doğaya gelişinin, insanlık üzerindeki etkilerine ilişkin sorduğumuz sorunun da cevabı olur.

Akıl, Süpraakılsal kökeniyle, aslında Süpraakılın bir gücü, bir Işık prensibi, bir Işık gücü, aksiyonunu ikincil amaçlar yönünde özelleştiren bir İrfan kuvveti olsa da, yine de farklı bir görünüme bürünüyor amaçları icra etmeye koyulduğunda, süpraakılsal ışıktan, süpraakılsal prensibin direkt gücünden ve aydınlatıcı desteğinden gitgide ayrılarak; bu yönde gitmek için üst hakikatinden ne kadar uzaklaşırsa, o kadar cehalet yaratıcısı

---

¹ **Akılüstü:** Sri Aurobindo düzlemleri şu şekilde derecelendiriyor: madde, nefis, akıl, üst akıl, aydınlanmış akıl, sezgisel akıl, Akılüstü (Fr: le Surmental; En: the Overmind), Süpraakıl (Fr: le Supramental; En: the Supramental) ve son olarak Yüce Yaratıcı Sevinç, veya Ananda, ya da Tanrısal.

ya da cehaletin akrabası oluyor, o kadar bir cehalet dünyasında yüce güç oluyor ya da yüce güç görünüyor – kendisi cehaletin kölesi oluyor, ve ancak kısmi ya da kusurlu bir bilgiye ulaşıyor gibi görünüyor. Bu düşünün nedeni şundan kaynaklanıyor: Süpraakıl, akı özellikle ayırt etme işinde kullanıyor; ki bu ayırt etme işi vazgeçilmezdir eğer bir yaratılış ya da bir evren olacaksa. Süpraakılın kendisinde ve yarattığı her şeyde bu ayırt etme gücü var – Bir'in Çokluktaki ve Çokluğun Bir'deki tezahürü; ama Bir, kendi çokluğunda hiçbir zaman unutulmuş veya kaybolmuş değil; çokluk, ebedi birliğe bilinçli bir şekilde hep bağlı, ve önceliği hep ebedi birliğe veriyor. Aksine, akılda, ayırt etme ve çokluk önceliği ele geçiriyor ve evrensel birliğin bilinçli algısı kayboluyor, öyle ki, ayrı fraksiyon kendinin bilincinde olan ve kendi kendine yeten bir bütün gibi, kendi için ve de kendiliğinden varmış gibi görünüyor, ya da hareketsiz nesnelere bilinçsiz bir bütün gibi görünüyor. Şunu kaydetmekte fayda var: aklın bir dünyası ya da düzlemi, illa ki yalanın, sahteliğin, hatanın ve bilgisizliğin yer alması gerektiği ve cehaletin hüküm sürdüğü bir yer değil: bu sadece bilginin istemli bir sınırlandırılması olabilir. Bu, akıl tarafından organize edilebilecek tüm imkanların zamanla ortaya çıkabileceği ve hakiki bir şekil ve aksiyon alanı bulabileceği bir dünya olabilir, bunları ifade eden formülü bulabileceği, kendi kendini keşfetme gücünü, kendini geliştirme gücünü, kendini belli bir ölçüde realize etme gücünü bulabileceği bir dünya olabilir: psişik deneyim bize tam olarak bunu gösteriyor, maddeyle ve maddi evrenin yaratılışıyla sonuçlanan envolüsyonun aşamalarını belirleyen iniş çizgisini izlediğimizde. En aşağıda gördüğümüz şey, aklın ve yaşamın kendi hakikatlerini koruyabildikleri, ruhun ışığının birazını

koruyabildikleri, hakiki, gerçek varlıklarını koruyabildikleri iniş düzlemleri ya da dünyaları değil; burada kökensel bir bilinçsizlik görüyoruz, maddi bilinçsizlikten çıkıp bilinçsizliğin sonucu olan cehalette kendilerini bulmaya çalışan, tam kapasitelerine ve üstün varoluşlarına doğru büyümeye çalışan hayatın, aklın ve ruhun mücadelesini görüyoruz. Akıl, girişiminin sonuna kadar giderse, gerçek karakterini bulmaması için, bir kez daha bir ışık prensibi ve gücü olmaması için, tam ve hakiki bir bilginin işleyişine kendi tarzında yardımcı olmaması için hiçbir neden yok. Akıl, zirvesinde, sınırlamalarını aşabilir ve süpraakılsal hakikate geçebilir, süpraakılsal irfanın bir organı veya işlevi haline gelebilir, ya da en azından bu irfan bütünlüğünde küçük bir ayırt etme işine yarayabilir: Süpraaklın hemen altındaki bir derecede akılsal bir mistik bilgiye bile dönüşebilir, manevi veya manevileşmiş algılar, duyular, duygular yaşayabilir, manevi ya da manevileşmiş faaliyetleri olabilir, cahilce işler yapacağına irfan dolu işler yapabilir. Hatta daha alt bir seviyede bile, yarı hakikat yarı bilgisizlik labirentinde dolanacağına, ışıktan ışığa götüren, hakikatten hakikate götüren gittikçe ışıldayan bir geçiş görevi görebilir. Dönüşmemiş bir aklın, yani şu anda olduğu gibi köstekleyici yetersizliklerinin yükü altındaki insansal aklın, evrimin hala lideri ya da en yüce başarısı olduğu bir dünyada tabii ki bütün bunlar mümkün olmazdı; fakat Süpraakıl başa geçerse ve dominant güç olursa, bu pekala olabilir, hatta diyebiliriz ki bu, Süpraaklın insansal dünyamıza inişinin ve insanlığın zihni üzerindeki etkisinin neredeyse kaçınılmaz sonuçlarından biri olur.

Bu gelişme nereye kadar varır? Bütün insanlık mı etkilenir, yoksa sadece insanlığın değişmeye hazır olan kısmı mı? Her şey

evrenin daimi düzeninde istenilen ya da mümkün olan şeye bağlı. Eğer eski evrimsel prensibin ve düzenin korunması gerekiyorsa, o zaman türün sadece bir kısmı gelişir, ve insanlığın geri kalan kısmı eski insansal pozisyonunu, seviyesini ve işlevini yükselen düzende muhafaza eder. Ama öyle bile olsa, iki varlık seviyesi ya da sınıfı arasında bir köprü ya da bir geçiş olmalı ki, evrim birinden diğerine geçebilsin; akıl o zaman süpraakılsal hakikat ile temasa geçebilir, süpraakılsal hakikat da akılı modifiye edebilir, böylece akıl, ruhun yukarıya geçişinin aracısı olabilir – aklın, ışığı alabildiği, Süpraakla ulaşmasa bile Süpraakla vardırıan ışıkta büyüebildiği bir hali olmak zorunda; halbuki bu hal aracılığıyla, tıpkı şu anda daha alt bir derecede ve daha loş bir ortamda olduğu gibi, daha büyük bir hakikatin parıltısı ışınlarını göndererek cehalette tutsak ruhu kurtarıp yüceltebilir. Süpraakıl burada, bir perde tarafından peçelenmiş durumda, ve kendine özgü şekilde işleyecek biçimde organize olmamasına rağmen, burada yeryüzünde yaratılan her şeyin gerçek nedeni: hakikatin ve irfanın artmasını sağlayan güç Süpraakıl; Süpraakıl, ruhu saklı Gerçeğe doğru tırmandırıyor. Ama Süpraaklın ortaya çıktığı bir dünyada, Süpraaklın geri kalan her şeyden tecrit edilmiş ayrı bir faktör olması pek mümkün değil; Süpraakıl süper insanı yaratmakla kalmaz, insanı da değiştirip yüceltir. Akılsal prensibin önerdiğimiz biçimde tamamen değişme olasılığı, imkansız olduğu iddiasıyla ekarte edilemez.

Kendi seviyemizde bildiğimiz aklın bilinç gücü, Süpraakıldan tamamen farklı; akıl artık Süpraakla dayanan, Süpraakla bağlı olan Süpraaklın delege gücü değil: kendi ışıldayan kökeninden neredeyse boşanmış durumda, ve doğasının bizzat göstergeleri olarak tasavvur ettiğimiz birkaç karakteristikle ayırt ediliyor; gerçi

bu karakteristiklerin bazıları Süpraaklın da karakteristikleri ama, aralarındaki fark özünden ya da prensibinden ziyade işleyişlerinin şeklinde ve de kapsamında. Fark şu: akıl tam bilme gücü değil; ancak kendini aşmaya başladığı zaman doğrudan bilme gücü oluyor: hakikatin ışınlarını alıyor ama güneşte yaşamıyor; sanki camın arkasından görüyor, ve bilgisi, aletleri tarafından etkileniyor, çıplak gözle göremiyor, ya da güneşe doğrudan bakamıyor. Akıl, güneşin merkezinde yer alamaz, ışıldayan kürenin herhangi bir yerinde yer alamaz, hatta mükemmel hakikat küresinin parlayan çevresinde bile yer alamaz, yanılmayan mutlak bilgi ayrıcalığını ne elde edebilir ne de paylaşabilir; Süpraaklın ışığına yaklaşmış olması gerekir, bütün görkemiyle ışıldayan bu güneşin yakınlarında bir yerde, Hakikatin tam ve direkt parlaklığında bir yerde sırf yaşayabilmesi için; ve insanın akılı, zirvesindeyken bile bütün bunlardan çok uzakta; en fazla kısıtlı bir çevrede, saf bir algının ya da direkt bir vizyonun cılız ışığında yaşayabilir; insan akılı, kendini aştığında bile çok zaman ister, tanrısal elçilerin, tanrıların ve de demiürgosların ayrıcalığı olan sınırlı çapta her şeyi yapabilme ve her şeyi bilme gücü hayalinin kısmi ve taklitçi yansımasına ulaşabilmesi için. Akıl elbette bir yaratma gücü ama, ya kendinden emin değil, el yordamıyla hareket ediyor ve hedefe şans veya durumlar sayesinde ulaşıyor, ya da, eğer herhangi bir pratik yetenek veya deha kuvvetinin verdiği güven varsa, kusurluluğa maruz kalıyor ya da aşılmaz sınırlar içinde hapsoluyor. En yüksek bilgisi sıkça soyut; somut kavrayıştan yoksun; geçici çareler ve kesin olmayan yollar kullanmak zorunda herhangi bir sonuca varmak için; usavurmaya bağlı kalmak zorunda, argüman ileri sürmeye, tartışmaya, sonuç

çıkarmaya bağlı kalmak zorunda, tahmin etmeye, mantıklı sabit dedüksiyon ve endüksiyon kurallarına bağlı kalmak zorunda, ve ancak doğru, tam, eksiksiz verilerle başarılı olabiliyor; ve bu durumda bile, aynı verilerden yola çıkmasına rağmen, farklı ve çelişkili sonuçlara varabiliyor – tesadüfi, rizikolu imkanlar kullanmak zorunda; tesadüfi, rizikolu bir yöntemin sonuçlarını kabul etmek zorunda, yöntemin kesin olduğunu iddia ettiğinde bile, halbuki hiçbir yönetime ihtiyacı olmazdı eğer doğrudan irfana veya entelekt ötesi irfana sahip olsaydı. Daha fazla tasvire gerek yok: bütün bunlar dünyevi cehaletimizin bizzat doğasının bir parçası: cahilliğimizin gölgesi, bilgenin ve vizyonerin düşüncesine bile, vizyonuna bile yapışıyor; ancak hakikatin bilincinde olan süpraakılsal bir irfan prensibi inerse ve dünyevi doğanın yönetimini ele alırsa cehaletimizin bu gölgesinden kurtulabiliriz.

Şunu belirtmekte fayda var: envölüsyonel inişin en alt basamağında bile, bilincin maddede kararıp körleşmesinde bile, bilinçaltının işleyiş alanında bile, yanılmaz bir kuvvetin faaliyetinin işaretleri var, gizli bir bilincin dürtüsü ve teşviki var – sanki Bilinçsiz ta kendisi bile, direkt ve mutlak bir irfana sahip bir Güç tarafından gizlice hareket ettirilip itilirmiş gibi; yaratma hareketleri, insansal bilincimizin işleyişinden (zirvesindeyken bile) ya da hayat gücünün normal işleyişinden son derece daha güvenilir. Madde, ya da daha doğrusu maddenin içindeki enerji, sanki daha kesin, daha emin, daha güvenilir bir bilgiye sahip, sanki kendine özgü yanılmaz operasyonları var; mekanizması bir kez başlatıldı mı, işini tam ve iyi yapacağından genelde emin olabilirsiniz. Bu yüzden insan, maddi bir enerjiyi ele geçirebilirse, onu kendi amaçları yönünde mekanize ederek istediği şartlar

altında işi onun yerine bu enerjinin yapacağına güvenebilir. Hayatın kendi kendini yaratma gücü, icat ve fantezi konusunda şaşılacak derecede bereketli ama, sanki kusur, sapkınlık ve başarısızlık konusunda daha çok yetenekli – sanki daha büyük bilinci, aynı zamanda daha büyük bir hata yeteneğini içeriyor. Halbuki işleyişinde genelde yeterince emin ama hayatın şekillerinde ve operasyonlarında bilinç arttıkça, özellikle de akıl müdahale ettiği zaman fesat da artıyor; sanki bilinç arttıkça, beraberinde hem daha zengin olasılıklar, hem daha fazla yanlış adım, hata, kusur ve başarısızlık olasılıkları getiriyor. İnsan akılı sanki bu çelişkinin doruğuna ulaşıyor: bilincin kapsama alanı ve realizasyonları arttıkça, genişledikçe, yükseldikçe, emin olmama, kusur, hata ve başarısızlık da artıyor. Bir tahminde bulunabiliriz: bu belki de böyle çünkü bilinçsiz Doğa'da işleyişte olan enerjinin hakikati, kendi yasasını yanılmaz biçimde izler; bu, tökezlemeden gözü kapalı gidebilen bir enerji çünkü hakikatin otomatik yasasını kendi içinde taşıyor, ve bu yasa, dış müdahale ya da tecavüz olmadıkça kesin bir biçimde işliyor, sapmadan, hata yapmadan. Normalde bu hakikat yasası hayatın bütün otomatik süreçlerinde var; vücudun bile ifade edilmemiş kendine özgü bir bilgisi var, belli sınırlar içinde aksiyonunu yöneten doğru bir içgüdüğü var, ve hayatın arzuları ve aklın hataları müdahale etmedikçe vücut belli bir doğrulukla, belli bir kesinlikle, belli bir güvenle çalışabilir. Ama sadece Süpraakıl, hakikat bilincine bütünüyle sahip; dolayısıyla, Süpraakıl inerse ve müdahale ederse, yaşam da vücut da kendi içlerinde taşıdıkları hakikatin tam gücüne ve tam mükemmellik imkanlarına ulaşabilirler. Kuşkusuz bütün bunlar hemen olmaz ama bu yönde evrimsel bir gelişme başlayabilir, ve tamlığına doğru hızla büyüyebilir. Bütün

insanlar bu tamliğa uzak bir gelecekten önce belki ulaşamaz ama yine de sonunda insanın akılı ışıkta mükemmel olabilir, ve yeni bir insanlık yeni bir düzende yerini alabilir.

İncelememiz gereken olanak bu. Eğer bu olanak gerçekleşmeye mukadderse, eğer insan, cehaletin ebedi kölesi olmaya mahkum değilse, insan aklının altını çizdiğimiz yetersizliklerine sonsuza dek mahkum değiliz. İnsan akılı daha yüksek imkanlar ve organlar geliştirebilir, cehaletin nihai sınırlarını aşip daha yüksek bir bilgiye erişebilir, hayvansal doğa tarafından geri tutulmayacak kadar güçlenebilir. Cehaletten ışığa kaçan özgürleşmiş bir akıl olur, Süpraakıl'la bağlantısının farkında olan, süpraakılsal nüfuzu varlığın alt kısımlarına indirebilen doğal bir faktör olan bir akıl olur, ışıkta yaratıcı olan, derinliklerin kaşifi olan, karanlığı aydınlatan, hatta gizli bir Süprabilincin ışınlarıyla Bilinçsiz'i delmeye yardım edebilen bir akıl olur. Hem süpraakılsal ışıldamanın aydınlanmasını kaldırabilen, hem Süpraakla, Süpraaklın içine bilinçli biçimde tırmanabilen, vücudu ve hayatı süpraakılsal ışığı, gücü ve mutluluğu biraz olsun yansıtmaya ve içermeye alıştırabilen yeni bir akılsal varlık olur, gizli tanrısallığı özgür kılmaya özlem duyan ve kendini keşfetmeye, kendini realize etmeye, kendine hakim olmaya sevk eden yeni bir akılsal varlık olur, tanrısal bilince yükselmeye özlem duyan, tanrısal ışığın ve gücün inişini alabilecek ve buna dayanabilecek, tanrısal Hayatın bir haznesi olmaya hazırlanan yeni bir akılsal varlık olur.

Evrimde Süpraakıl

Yeni bir insanlık, yeryüzünde dünyevi vücutlarda yaşayan ama, mükemmelleşmiş bir akla, hatta Süpraakılın, Hakikat bilincinin bir alt işleyişi olabilecek bir "ışık aklına", Hakikatin hazinesi işlevi gören, ya da en azından Hakikatin hayatta ve düşüncede ikincil aleti görevi gören bir aklın bütün yeteneklerinden her halükarda faydalanan bir akla sahip olabilecek kadar kozmik Cehaletin egemenliği altındaki mevcut durumundan kurtulmuş akılsal varlıklardan ibaret olur. Hatta, yeryüzünde tanrısal hayat olarak nitelendirilebilecek olayın bir parçası bile olabilir, ya da en azından tamamen veya ağırlıklı olarak Cehalette evrim yerine, İrfanda evrimin bir başlangıcı olabilir. Bu akılsal dönüşme hangi noktaya kadar varabilir? Sonunda bütün insanlığı mı, yoksa insanlığın sadece en gelişmiş kısmını mı kapsar? Her şey evrimin kendi içindeki niyetine ve evrenin hareketlerine yön veren kozmik veya transandantal İradenin niyetine bağlı. Biz Süpraakılın sadece yeryüzüne inişini varsaymadık, Süpraakılın süpraakılsal bir ırkta enkarnasyonunu ve bundan doğan tüm doğal sonuçları, içinde yeni insanlığın yeni düzende tam gelişmesini ve garanti yerini bulduğu yeni genel bir işleyiş de varsaydık.

Fakat şu apaçık ortada ki bu, şu an yeryüzünde gerçekleşmekte olan evrimin sonucu olmalı; şu anki sınırlarının çok ötesine yayılan bir evrimin sonucu olmalı: aklın ve insanın ast unsurlar olduğu, aklın artık yüce gerçekleştirme olmadığı, insanın artık baş ya da lider olmadığı bir evrimin sonucu olmalı, yeni bir prensibin yönettiği radikal derecede yeni bir harekete geçen bir evrimin sonucu olmalı. Çevremizde şu an tanık

olduğumuz evrim buna pek benzemiyor; şu da belirtilmeli ki böyle bir olanağın işaretlerini pek vermiyor; bu yönde öyle az işaret var ki, şu anki tek güvenilir rehberimiz olan aklın, bu olanağa inanma riskine girmeye hiç hakkı yok. Yeryüzü, gördüğümüz dünya, ve cehaletin içine iyice gömülü ve bilinçsizlikte kurulu hayatı, ne bu tür bir gelişme için yapıldı, ne de böyle bir gelişme dayanabilir: maddeselliği ve sınırlamaları, dünyayı çok ast bir düzenin ebedi meskeni olarak kalmaya mahkum ediyor. Şu da iddia edilebilir: bu ast düzen için bir yerlerde bir yer olmalı; Süpraakıl, basit, yersiz bir spekülasyon olmasa bile, somut bir gerçekse bile, bu Süpraakılın burada enkarne olmasına gerek yok, Süpraakılın burada yeri yok. Madem akıl, cehaletin eriminde olan bütün bilgi gamını temsil ediyor, aklın bir yerlerde bir meskeni vardır elbet; bu dünyayı aklın alanı olarak muhafaza etmek, kozmik Doğanın organizasyonuna daha iyi hizmet eder. Tabii ki materyalist bir felsefe, hiçbir *maddenin içinde tanrısal bir hayat* imkanını kabul etmez; ama, ruhu veya yeryüzündeki evrimsel hareketin manevi bir son durağını kabul eden bir felsefe bile, dünyanın tanrısal bir hayat yaşayabilme yeteneğini pekala inkar edebilir: tanrısal bir yaşam ancak dünya ve vücut terk edilerek gerçekleştirilebilir. Kozmik varoluş bir illüzyon ya da maya¹ değilse bile, tanrısal ya da tamamen manevi bir varlık ancak daha az maddi başka bir dünyada veya sadece safi ruhta var olabilir. Her halükarda, normal insan aklı için, yeryüzünde tanrısal herhangi bir şeyin yakın zamanda materyalize olabilme ihtimali çok zayıf görünüyor.

---

¹ **Maya:** Hayal dünyası.

Ayrıca, fizik biliminin bize evrimi tanıttığı şekliyle evrimin şu anki ya da görünen karakteri üzerinde duracak olursak, insansal akıldan daha yüksek bir prensibin veya insanüstü bir ırkın, madde dünyasında yüze çıkma umudunu haklı çıkarabilecek hiçbir şey yok diye savunulabilir. Bilincin kendisi, doğumu ve faaliyeti için, maddeye ve maddesel faktörlere bağlı; Süpraakla affettiğimiz yanılmaz bir Hakikat Bilinci gibi bir bilinç, maddi şartlarla uyuşmazdı, ve bir kuruntu gibi ekarte edilmeli. Esasen, fizik bilimi, evrimi hayat şekillerinin ve faaliyetlerinin bir gelişmesi olarak kabul ediyor; daha geniş ve daha yetenekli bir bilincin gelişmesi, hayatın ve şekillerin gelişmesinin sadece ikincil bir sonucudur, ilksel veya başlıca bir karakteristik değildir; bu gelişme, aklın ve hayatın maddi kökeni tarafından belirlenen sınırları aşamaz. Elbette akıl her türlü olağanüstü hüneri gösterdi ama, maddi organlardan ve fiziksel şartlardan bağımsız olması, veya maddi imkanlarla edinilmemiş herhangi bir direkt ve mutlak bilgi gücüne kavuşması, Doğa'nın empoze ettiği şartların ötesinde olurdu. Dolayısıyla, bilincin evrimi belli bir noktanın ötesine geçemez. "Ruh" dediğimiz özgür ve iyice tanımlanmış "şey" var olsaydı bile, maddenin temel olduğu, fiziksel hayatın bir şart olduğu, aklın olabilecek en yüce alet olduğu bir dünyada yeryüzündeki doğal şartları tarafından sınırlandırılmış olurdu: bilincin, vücuttan bağımsız olarak işlemesi veya fiziksel, nefsi ya da akılsal doğayı aşması mümkün değil. Yeryüzündeki evrimimizin sınırlarını Doğa belirler.

Şöyle bir fikir de ileri sürülebilir: Süpraakıl olarak adlandırabileceğimiz ve açıkça tanımlanabilecek bir olgu yeterince kesin ve tam bir şekilde ortaya çıkmadıkça, veya Süpraakıl inip yeryüzü bilincimizi ele geçirmedikçe, Süpraakılın var olduğundan

kesinlikle emin olamayız; o gün gelinceye kadar akıl, bütün bilgi konusunda genel hakem ya da referans alanı görevi görüyor; oysa akıl, kesin ya da mutlak şekilde bilemez: her şeyden kuşku duyması lazım, her şeyi sınaması lazım ama, aynı zamanda da her şeyi başarması lazım; oysa ne bilgisinden ne de başarısından kesinlikle emin değil. Bu, tam da Süpraakıl ya da Hakikat Bilinci gibi bir prensibin, anlaşılır herhangi bir evrendeki gerekliliğini doğruluyor çünkü, Süpraakıl ya da Hakikat Bilinci olmadan ne çare var, ne de amaç, ne hayat için ne de bilgi için. Süpraakıl olmadan, bilinç tam anlamına ve yüce sonucuna eremez: sonu saçmalık veya fiyasko olur. Kendi hakikatinin ve bütün hakikatin farkına varmak, bilincin varoluşunun bizzat amacı; oysa bilinç bu amaca ulaşamaz hakikate yönelmesi gerektiğçe, cehaletteki bir bilgiye cehalet aracılığıyla yönelmesi gerektiğçe: doğası bağımsız olarak kendiliğinden bilmek, görmek ve hakim olmak olan bir gücü ister istemez geliştirmeli veya bu güce erişmeli. Süpraakıl dediğimiz bu – bu kabul edildiğinde, geri kalan her şey anlaşılır hale geliyor. Ama Süpraakıl gerçekleşmedikçe kuşku içindeyiz, hatta Süpraakılın gerçekliğini kabul etsek bile, ne gelişinden ne de egemenliğinden kesinlikle emin değiliz: Süpraakıl bir olgu olmadıkça, Süpraakla erişmek için harcanan bütün çabalar başarısızlıkla sonuçlanabilir. Süpraakılın hakikaten burada, üzerimizde olması yeterli değil, Süpraakılın inişi Doğa'nın gelecekteki bir olasılığı veya niyeti olması yeterli değil. Bu iniş dünyevi varlığımızda objektif bir olgu olmadıkça inişin gerçekleşeceğinden kesinlikle emin olamayız. Işık sıkça dünyaya inmeye çalıştı ama ışık tamamlanmamış durumda, eksik; insan ışığı reddedebilir, dünya halen kapkaranlık, Süpraakılın gelişi artık sadece şansa kalmış. Geçmiş

olgular ve halen var olan gelecek olasılıkları bu kuşkuyu belli bir ölçüde haklı çıkarıyor. Süpraakıl, evrenin düzeninin mantıklı bir parçası olarak kabul edildiği andan itibaren bu kuşkunun inandırıcı gücü hemen yok olur. Evrim, maddeden Süpraakla yöneliyorsa, Süpraaklı maddenin içine indirmeye de yönelmek zorunda, bunun sonuçları da kaçınılmazdır.

Bu emin olmayışın bütün bahtsızlığı şundan kaynaklanıyor: dünyanın şu anki halinin global hakikatiyle yüzleşemiyoruz, dünyanın ne olması gerektiği ve kaçınılmaz olarak ne olacağı konusunda doğru sonuçları çıkaramıyoruz. Bu dünya görünüşte madde üzerine kurulu, buna hiç şüphe yok; ama Ruh, dünyanın zirvesi; Ruha doğru tırmanış, ister istemez dünyanın amacı olmak zorunda; bu, ruhun varoluşunun gerekçesi, anlamının belirtisi, destinasyonunun ve amacının göstergesi. Cehaletteki zekanın maneviyatla ilgili kurduğu yanlış ya da kusurlu kavram, özellikle de bilginin bir tek yönüne büyük bir aceleyle sarılması, ruhun üstünlüğünden ve zirvedeki varoluşundan çıkarmamız gereken doğal sonuca gölge düşürüyor. Ruh, her şeyi kaplayan, her şeye nüfuz eden, ve varlığımızın gizli özü olan bir şey olarak değil, sadece bize tepeden bakan ve bizi bir tek zirvelerine çekebilmek için hayatın geri kalanından ayıran bir şey olarak düşünüldü. Böylece, kozmik ve kişisel varlığımızın büyük bir illüzyon olduğu, varlığımızı terk etmek, bireyi ve kozmosu bilincimizde yok etmek bizim için yegane umut, yegane kurtuluş olduğu fikrine vardık. Ya da dünyanın bir cehalet, bir acı, bir sınama alemi olduğu, yegane geleceğimizin öbür dünyaya kaçmakta olduğu fikrini, tanrısal hiçbir gelecek yok bize bu dünyada, bir vücutta olabilecek hiçbir gerçekleştirme yok bu dünyada, olabilecek en ileri evrimle bile, hiçbir muzaffer

dönüşme yok, gerçekleştirilecek hiçbir yüce amaç yok dünyevi hayatta gibi fikirleri kafamızda kurduk; Ama Süpraakıl varsa ve inerse, yöneten prensip haline gelirse, akla imkansız gibi gelen her şey mümkün hale gelmekle kalmaz, kaçınılmaz da olur. Dikkatlice bakarsak, görürüz ki akıl ve hayat, zirvelerinde, kendi mükemmelliklerine doğru, tanrısal bir başarıya doğru, kendi mutlaklarına doğru yöneliyorlar. Bu daimi evrimin, bu sürekli doğumlar ve yeniden doğumlar emeğinin, Doğa'nın spiral tırmanışının gerçek işareti, gerçek anlamı işte bu mutlak başarı; herhangi bir başka dünyadaki herhangi bir hal değil. Ancak Süpraakılın inmesiyle, ancak aklın ve hayatın kendilerini aşarak kendilerini gerçekleştirmeleriyle, her şeyin içindeki gizli niyet, Ruhun ve Doğa'nın gizli anlamı tam açığa çıkabilir ve bütünüyle gerçekleştirilebilir hale gelebilir. Süpraakılın evrimsel yönü bu, anlamı bu; fakat aslını söylemek gerekirse, Süpraakıl gibi ebedi bir prensip, maddi evrenin bizzat içinde örtülü bir şekilde var: Süpraakıl, yaratılışın gizli dayanağı; bilincin görünürde bilinçsiz bir dünyada yüze çıkmasını mümkün ve mutlak kılan şey; Doğa'yı yüce Gerçeğe doğru tırmanmaya zorlayan şey. Aslında Süpraakıl, zaten burada olan ve ezelden beri hep var olan bir varoluş düzlemi; Süpraakıl, Ruhla Madde arasındaki bağıdır; evrenin bütün anlamını ve amacını hakikatinde ve varlığında barındıran ve kesin kılan şeydir.

Eğer evrim hakkındaki çağdaş fikirlerimizi bir kenara bırakabilirsek, eğer temel ve esas evrimsel prensibin hayat ve şekiller değil de, bilinç olduğunu kabul edebilirsek, eğer evrimsel dürtünün amacının, bilincin yüze çıkması ve bütün imkanlarının tamamen gelişmesi olduğunu kabul edebilirsek, her şey değişir. Maddenin bilinçsizliği, üstesinden gelinemez bir engel teşkil

edemez çünkü bu bilinçsizliğin içinde, ister istemez evrimleşecek olan saklı, envölüe bir bilinç keşfedilebilir; hayat ve akıl bu evrimin dereceleri ve aletleridir; bilinçsiz maddi Enerjinin amaçlı dürtüsü ve hesaplı işleyişi, tam da envölüe, otomatik bir bilincin varlığına atfedilebilecek türden: bu bilinç, aklın yaptığı gibi düşünmeden faydalanmıyor; her bir hareketi, henüz bilme yeteneğinden yoksun ama mucizevi biçimde yaratıcı, bir tür spontane, içkin ve neredeyse yanılmaz maddi içgüdü tarafından yönlendiriliyor. Süpraakla atfettiğimiz bu tamamen ve spontane olarak aydınlanmış Hakikat Bilinci, evrimin nihai bir aşamasında ortaya çıkacak olan *aynı gerçektir*: maddede tamamen envölüe olacağına, veya hayatta ve akılda kısmen ve de mükemmel olmayan bir şekilde envölüe olacağına, dolayısıyla da kusura ve hataya tabi olacağına, nihayet evrimleşmiş olacak, aydın bir şekilde otomatik, yanılmaz doğal mükemmelliğine ve doğal kemaline nihayet ermiş olacak. O zaman, entegral bir evrimsel imkana ilişkin bütün itirazlar düşer; tam aksine, bu, hem genel anlamda Doğa'da, hem maddi Doğa'da içkin olan kaçınılmaz sonuçtur.

Olaylara bu şekilde bakınca, evren, bütünlüğünü ve birliğini açığa vurur, tek bir Varlığın tezahürü olarak ortaya çıkar; Doğa, bu Varlığın tezahür gücüdür, evrimse burada, bu dünyada, maddede gitgide ortaya çıktığı süreçtir. Alemlerin tanrısal serisini, Maddeden yüce Ruha kadar yükselen bir merdiven gibi görürüz; o zaman, Ruhun tam kemale ermiş güçleriyle birlikte, en aşağı maddi dünyaya kadar artık örtülü ve muammalı olmayan bilinçli inişiyse, yüce bir tezahür imkanı, yüce bir tezahür perspektifi ortaya çıkar. Evrenin muammasının artık bir muamma olmasına gerek kalmaz; olayların müphem gizemi daimi

ikileminin maskesini çıkarır, karmaşık Kutsal Kitaplar okunur hale gelir ve açıklığa kavuşur. Bu açığa çıkmayla, Süpraakıl, doğal yerini alır ve dünyanın karmaşıklığı karşısında serseme dönen bir zeka için artık bir kuşku konusu, bir tartışma konusu olmaktan çıkar: Süpraakıl, aklın, hayatın ve maddenin bizzat doğasının kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkar, anlamlarının, içkin prensiplerinin ve yaratılıştan var olan eğilimlerinin tam kemali olarak, kusurluluklarının gerekli mükemmelliği olarak ortaya çıkar, her şeyin o yöne doğru tırmandığı zirvesi olarak, ulaştırdığı tanrısal varoluşun, bilincin ve mutluluğun taçlanması olarak ortaya çıkar, her şeyin doğumunun nihai sonucu olarak, burada, yeryüzünde, hayatta gördüğümüz progresif tezahürün yüce amacı olarak ortaya çıkar.

Şu olabilir, Süpraakılın tamamen yüze çıkması pekala egemen bir tezahür şeklinde, dünyevi bilince inmesiyle, dünyevi güçleri çabucak ele geçirmesiyle, Süpraakılın şekillerini açığa vurmasıyla gerçekleşebilir: süpraakılsal bir ırk ve süpraakılsal bir hayat yaratılmış olur; süpraakılsal aksiyonun Doğa'daki tam sonucu gerçekten de böyle olmak zorunda. Ama dünyanın geçmişinde evrimsel Doğa'nın böyle bir alışkanlığı olmadı, süpraakılsal evrim de kendi çağlarını pekala seçebilir; kaldı ki bu, dünyanın bugüne dek şahit olduğu gelişmeye benzeyen bir gelişme kesinlikle olmaz. Ama Süpraakıl yüze çıkmaya başladı mı, her şey kaçınılmaz olarak ve mükemmel bir şekilde tezahür etmek zorunda; Doğa'nın her bölümü olabilecek en büyük ışığa ve mükemmelliğe ister istemez yönelmek zorunda. Bu kesin oluştan dolayı inanıyoruz ki akıl da insanlık da, şu anki mükemmellik hayallerimizi sonsuzca aşacak bir realizasyona doğru yönelir. Bir ışık aklı, şu anki dünyevi cehaletin

karmaşasının ve ıstırabının yerine geçer; muhtemelen, henüz bu noktaya kadar ulaşamayan insanlığı kısımları bile yine de bu üst imkanın farkına varır ve bilinçli şekilde bu yöne yönelir; dahası, insanlığın bizzat hayatı bu ışıldayan prensip tarafından aydınlanır, yücelir, yönetilir, ahenkleştirilir; hatta vücut bile daha az aciz, daha az karanlık bir alet haline gelir, daha az hayvansal eğilimleri olur, ve aksine, yeni, entegral, ahenkleşmiş bir mükemmelliğe kadir olur: böyle bir imkanı öngörmeliyiz; bu da, ışıktaki yücelip manevileşmiş bir hayata ve aksiyona kadir, hatta akılsal seviyesinde ve kendi sınıfında tanrılaşmış bir hayat başlangıcı diye adlandırılabilen bir şeye bile kadir ve Hakikat Bilincinin herhangi bir ışığının yönetimine açık yeni bir insanlık demek.

Işıldayan Akıl

Bizim için yeni bir insanlık şu demek, zihniyet prensibi artık cahil olmayan bir akılı olan bir akılsal varlık ırkı ya da türü ortaya çıkacak ve gelişecek: bilgiyi aramayacak, hatta bilgilyken bile Cehalete bağlı kalmayacak; artık ışığı aramayacak, aksine ışığın doğal sahibi olacak; ışığa açık olan ama ışığın sakini olmayan biri artık olmayacak, henüz mükemmelleşmemiş bir alet olmayacak, hakikatin farkında olacak, ve Cehaletten kurtulmuş olacak. Aksine, bu yeni insanlık, hakikatte yaşayabilen, hakikatin bilincinde olabilen ve dolaylı bir bilgi yerine, direkt bir bilgiyi hayatında ortaya koyabilen ve "Işıldayan bir akıl" diye adlandırabileceğimiz bir akla sahip olur. Yeni insanlığın zihniyeti, artık Cehaletin değil ışığın aleti olur. Bu yeni insanlık, zirvesindeyken Süpraakla geçebilecek durumda olur: dünyevi Doğadaki evrimin liderleri olarak ortaya çıkacak süpraakılsal varlıklar ırkı bu yeni ırk arasından seçilir. Hatta Işıldayan aklın en yüksek tezahürleri, Süpraaklın birer aleti, birer parçası, birer yansıması bile olabilir; bu, insanlığın ötesine, süpraakılsal esaslı insanüstülüğe bir adım bile olabilir. Her şeyden önemlisi, insanın Işıldayan bir akla sahip olması, şu anki düşünme, hissetme, olma şeklinin normlarını aşabilmesini sağlar, zihniyetimiz ile Süpraakıl arasında bulunan yüksek güçlere yükselebilmesini sağlar: bu güçler, daha parlak üst prensiplere götüren basamaklar olarak kabul da edilebilir. Bu ilerleme, evrimdeki bütün diğer ilerlemeler gibi muhtemelen tek bir hamlede olmaz ama, ilk adımlardan itibaren kaçınılmaz olur: Süpraaklın baskısı bu Işıldayan akli yukarıdan, kendi özünden yaratır ve nihai sonucu kesin şekilde dayatır. Yeni ışığın ilk ışıltıları, kendi içlerinde yüce

alevlenmelerin tohumlarını taşır; ilk başlarda bile en yüksek güçlerin olacağı kesindir, çünkü her evrimsel yüze çıkışın ebedi hikayesi budur: daha üst bir mükemmelliğin prensibi, bir önceki envolüsyonda saklıdır, ve gizli prensibin evrimini kaçınılmaz kılar.

Gerçekten de, evrimin bütün tarihi boyunca, bütün evrimsel işleyişi oluşturan ve evrimin bütünlüğü için gerekli olan birbirini tamamlayan iki yön vardır: bir yandan, Doğa'nın envolüsyonunda saklı olan gizli varoluş prensibi ve gücü var, üzerine maddi Doğa'nın örttüğü peçenin altında saklı; diğer yandan da, Doğa'nın kendi içinde taşıdığı prensibin kuvveti var ki, gerçeğini oluşturan içkin güçlerinin, karakterinin, esas hatlarının yüze çıkma sürecini kaçınılmaz kılar. Evrimsel prensip yüze çıktıkça, iki daimi özellik evrimsel süreç boyunca karşımıza çıkıyor: envolüsyondan çıktığı ve gücünü, imkanlarını, kendi içinde taşıdığı Tanrısallığın kuvvetini giderek daha fazla ortaya koyduğu derecelenmeler var; ve esas doğasının görünen, ortaya çıkaran, etkin enkarnasyonları olan varlığının bütün tiplerinin ve şekillerinin daimi tezahürü var. Böylece evrimsel süreçte maddenin organize şekilleri ve faaliyetleri, yaşam türleri ve canlı varlıklar, düşünce türleri ve düşünen varlıklar, aydınlıklar, manevi prensibin yüceliği ve manevi varlıklar ortaya çıkar; mizaçları, karakterleri ve kişilikleri, evrimin en yüce yüksekliklerine doğru tırmanışın aşamalarına, evrimin özünde olduğu ve her şeyi ortaya çıkaran Ruhun ve zamanın gücüyle dönüşmesi gerektiği olayın nihai engin tezahürlerine doğru tırmanışın aşamalarına damga vurur. Evrim olarak gördüğümüz dürtünün gerçek anlamı budur – şekillerin ve varyantların çoğalması, sürecin sadece aletleridir. Her derecelenme, bir sonraki derecelerin olabirliğini

ve kesinliğini içerir: gittikçe gelişmiş şekillerin ve güçlerin yüze çıkması, daha mükemmel şekillerin ve daha büyük güçlerin geleceğini işaret eder; her bilincin ve tekabül eden bilinçli varlıkların yüze çıkması, ilerideki daha büyük bir bilince ve daha büyük bir varlık sınıfına tırmanışı mümkün kılar, Doğa'nın yöneldiği ve kadir olduğunu göstermeye mukadder olduğu nihai tanrısallıklara kadar. Doğa kendi organize formlarını şekillendirdi, ta ki canlı organizmalar enkarne etmeye kadir oluncaya kadar; ardından hayat, bitkisel bilinçaltısallıktan bilinçli hayvansal formasyonlara yükseldi; ve bunlar aracılığıyla da insanın düşünen hayatına geçti. Hayata kök salmış akıl, entelektüelliği şekillendirdi, bilgi ve cehalet tiplerini, hakikat ve hata tiplerini şekillendirdi, ta ki manevi algıya ve aydınlanmaya ulaşuncaya kadar – şimdi, Süpraakıl olanağını ve hakikatin bilincinde olan bir hayatı sanki bir aynada gibi hayal meyal görebiliyor. Işıldayan akıl bir basamak, bu kaçınılmaz yükselişin kaçınılmaz bir aşaması: evrimsel prensip olarak, yeni bir insan tipinin şekillendiği insansal tırmanış etabına damgasını vuracak; bu gelişme, kendi güçlerini ve yükselişteki insan tiplerinin artan derecelenmesini kendinde ister istemez içerecek; ve bu yükselen insan tipleri, maneviyata duyulan meyilleri, Işık yeteneklerini gittikçe daha fazla enkarne edecek ve tanrısallaşmış bir insanlığa ve tanrısal bir hayata doğru tırmanacak.

Işıldayan aklın doğuşu ve kendi otonom, tanınabilir varoluşuna, gerçek haline, doğru alanına tırmanışı, bütün her şeyin şu anki doğasından ötürü ve evrimsel sürecin şimdiki doğasından ötürü ister istemez iki aşamada olacak. İlk aşamada, Işıldayan aklın, cehaletten çıkmak için toparlandığını, kendini oluşturan unsurları toparlayıp şekillerini ve tiplerini oluşturduğunu

görürüz (başlarda bu şekiller ve tipler ne kadar kusurlu olsalar da); sonra Işıldayan akıl bu şekilleri ve tipleri mükemmelliklerine itiyor, ta ki cehalet sınırını aşip Işığa – kendi ışığına – çıkabilinceye kadar. İkinci aşamadaysa Işıldayan aklın bu daha büyük doğal ışıktaki kendini geliştirdiğini görürüz, daha üst şekle şemaile girdiğini görürüz, ta ki Süpraakıl'la buluşuncaya ve Süpraakılın bir ast parçası ya da delegesı gibi yaşayuncaya kadar. Işıldayan akıl bu aşamaların her birinde kendi derecelenmelerini belirleyerek, kendini enkarne edecek ve somut, gerçekleşmiş bir hayat verecek varlıklarının sırasını ortaya koyar. Böylece, cehalette bile, önce tanrısal bir hayata doğru insansal bir tırmanış imkanı oluşur; ardından, bu Işıldayan aklın aydınlanmasıyla ve gnostik [manevi bilgiye ilişkin] diye adlandırabileceğimiz bir zihniyetin daha yüksek realizasyonuyla, insanın dönüşmesiyle, Süpraakla ulaşmadan önce bile, bu yeryüzü bilincinde ve dönüşmüş bir insanlığın bağrında, aydınlanmış bir tanrısal hayat olacak.

Süpraakıl ve İşıldayan Akıl

Süpraakılın esas karakteri, doğası itibarıyla ve kendi ışığıyla bilen bir Hakikat Bilincidir; bilgiye ulaşmasına gerek yok: bilgiye zaten sahip. Elbette ki evrimsel işleyişinde, bilgisini görünen bilincinin arka planında tutabilir, bilgisini sanki bir peçenin arkasından ön plana çıkarabilir; bu durumda bile bu peçe sadece bir görünümdür, aslında böyle bir peçe yok: bilgi hep vardı; bilinç bilgiye sahipti, şimdi bilgiyi açığa vuruyor. Üstelik bu sadece evrimsel işleyişte doğru, çünkü süpraakılsal düzlemde bilinç sürekli 'anında bilgi' halinde yaşıyor ve doğrudan bu anında bilgiyle hareket ediyor. Aklın buradaki görünen halinin işleyişi çok farklı; görünür bir bilgi yokluğundan, cehalet gibi görünen bir şeyden, bir bilmezlikten yola çıkıyor; hatta maddi Doğa'da akıl, sanki hiçbir türlü bilginin var olamayacağı bir bilinçsizlikten yola çıkıyor. Akıl, bilgiye ya da bilginin mekanizmasına hemen tek aşamada ulaşmıyor; aksine bilgi, bu maddenin özüne başta kesinlikle imkansızmış ve yabancıymış gibi görünüyor. Oysa maddenin körlüğünde bile, gizli esas özünde gören ve vizyonuna göre hareket etme gücüne sahip olan, hatta doğasında içkin olan yanılmaz bir anındalıkla hareket etme gücüne sahip bir bilincin belirtileri var. Bu *aynı* hakikat Süpraakıl'da görünür hale geliyor, ama burada saklı durumda, ve sanki yok gibi. İşıldayan akıl, Süpraakılın ast bir işleyişi; ve Süpraakıl'dan doğrudan çıkmıyor gibi görüldüğü zaman bile Süpraakla bağlı – bu bağlantının sırrı Süpraakıl'da aşık ve somut hale geliyor.

YERYÜZÜNDE SÜPRAAKILSAL TEZAHÜR

Hakikat Bilinci sadece bir bilgi gücü değil: Hakikat Bilinci bir bilinç ve bilgi varlığı, ışıldayan ve çok yönlü bir dinamizm, her şeyi bilen ruhun ışıldayan bir aksiyonu; bu bilinçte manevi duygular olabilir, manevi duyular olabilir, her şey yapabilme gücünden ayrılmaz bir her şeyi bilmeye, bilen ve ortaya çıkaran, harekete geçen manevi esaslı bir öz olabilir. Akılda bu Hakikat Bilinci ve bu Hakikat Bilincinin işleyişi var olabilir; akılda bu Hakikat Bilinci kendini sınırlasa da, ast veya dolaylı bir şekilde işlese de, aksiyonu esasen aynı olabilir. Hatta akılda, bir mutlaklığın ipucunu veren ve aynı her şeyi yapabilme gücünün, aynı her şeyi bilme yeteneğinin varlığını kanıtlayan bir tür gizli anındalık var. Işıldayan akıl tam olgunluğuna eriştiğinde, aynı Hakikat karakteristikleri, peçeliyor gibi görüldüğü zaman bile şeffaf bir giysi arasından ortaya çıkar, çünkü ışıldayan akıl aynı zamanda bir Hakikat Bilincidir, spontane bir bilgi gücüdür; sınırlı ve ast olmakla beraber Süpraakıl'dan kaynaklanır ve Süpraakla bağlıdır. Işıldayan akıl diye spesifik olarak adlandırdığımız şey, aslında Süpraakılın kendini kasten sınırlayarak ya da kendini ortaya koyan faaliyetleri azaltarak peçelediği alçalan bilinç düzlemleri serisinin sonucusudur ama esas karakteri aynıdır: bilinçsizliğin, cehaletin hiçbir var olma hakkı iddia edemeyeceği bir ışık işleyiştir, bir hakikat işleyiştir, bir bilgi işleyiştir. Işıldayan akıl bilgiden bilgiye gider: hakikat bilincinin sınırlarını geçip cehalete henüz girmedik; metodları da bir vizyonun, bir hissetme şeklinin, kendiliğinden ışıldayan bir bilginin, kendi sınırları içinde otomatik olarak gerçekleşen bir aksiyonun metodlarıdır; eksik olan bir şeyi aramaya hiç gerek yok, el yordamıyla beceriksizce aramaya gerek yok, hiçbir tereddüt yok: ışıldayan akılda her şey hala gnostik bir gücün ve gnostik bir

prensibin gnostik işleyişi. Elbette ki saf Süpraakıl'dan akla kadar bir iniş oldu, ama bu işıldayan akıl, sınırlı bir bilince sahip olmasına rağmen gnostik olmayan ve kendinden ya da işleyişinden emin olmayan bir bilinç henüz değil; bu hala kapsayıcı veya nüfuz eden bir bilinç: hedefini ıskalamıyor, karanlıkta ya da yetersiz ışıktaki hedefinin peşinden gitmesi gerekmiyor, doğruca nesnesine gidiyor; görüyor, biliyor, varlıktan ya da Doğa'dan gelen şeyi anında ele geçiriyor. Artık akla geçtik ama akıl, süpraakılsal prensiple olan içkin bağını henüz kesmedi.

Oysa artan bir kendini kısıtlama, Akılüstü'den itibaren bile başlıyor: Akılüstü'nü, süpraakılsal Hakikatin tam ışığından ve tam gücünden sadece işıldayan bir sınır ayırıyor; ama hala Süpraakılın ona verebileceği her şeye doğrudan erişebilecek durumda. İnişin her derecesinde, Akılüstü'den¹ Sezgiye inişte, Sezgiden işıldayan veya aydınlanmış akla inişte, işıldayan veya aydınlanmış akıldan üst akıl diye adlandırdığım akla inişte, ilave bir sınırlama var veya işleyişin karakterinde bir değişme var: işıldayan akıl, Süpraakıl'dan ve süper insanlıktan aydınlanmış bir insanlığa geçebileceğimiz geçici bir geçiştir. Çünkü yeni insanlık, en azından kısmen tanrısallaşmış bir şekilde görebilecek ve yaşayabilecek, çünkü Cehaletin karartmasında değil, ışıktaki ve bilgide yaşayacak.

---

¹ **Akılüstü:** Akılsal derecenin zirvesi, insanlığın dahilerini ve peygamberlerini esinlendiren Tanrılar dünyası. Sri Aurobindo düzlemleri şu şekilde derecelendiriyor: madde, nefis, akıl, üst akıl, aydınlanmış ya da işıldayan akıl, sezgisel akıl, Akılüstü (Fr: le Surmental; En: the Overmind), Süpraakıl (Fr: le Supramental; En: the Supramental) ve son olarak Yüce Yaratıcı Sevinç, veya Ananda, ya da Tanrısal.

YERYÜZÜNDE SÜPRAAKİLSAL TEZAHÜR

Ama yine de süper insanla insan arasında hala bir fark olur, bir doğa ve güç farkı olur, ama özellikle de Hakikat Bilincine ve Hakikat Bilincinin faaliyetlerine erişiminde ve kabul edilme şeklinde bir fark olur – aslında bu hakikatin iki sınıfı var: biri direkt, diğeri yarı direkt, biri anında gerçekleşir, diğerrinin alırlığıysa yakın ya da sadece belli bir mesafeden alır; ama buna daha sonra geri döneceğiz; şimdilik, ışıldayan akla varan gnostik aklın alçalan sırasında bazı değışiklikleri kaydetmekle yetinelim. Diyebiliriz ki, varlığımızın bir üst yarı küresi var ki, ışıldayan ve kendi işleyişinin farkında olan, hala ışıkta yaşayan ve besbelli ki Süpraaklın bir ast gücü olan bir akıl var: bu akıl hala Hakikat Bilincinin bir faktörü, akılsal cehalete inmemiş gnostik bir güç; üst ışıkla bağlantısını koruyan ve üst ışığın gücüyle hareket eden akılsal bir gnosis'e¹ ulaşabilir. Akılüstü'nün ve Akılüstü'ne bağlı bütün güçlerin kendi düzlemindeki karakteri budur: Süpraakil etkilidir ama belli bir mesafeden, sanki kendi içinden çıkarmış olduğu fakat artık tamamen kendi olmayan ama yine de Hakikatin hala bir delegeşi olup yetkisine sahip olan bir şeyin içinde işliyormuş gibi. Bir geçiş sınırına yaklaşıyoruz, yaklaştığımız bu sınırın ötesinde cehalet olasılığı var ama henüz cehalet yok. Evrimsel iniş düzeninde, ışıldayan akıl bu sınırdaki yer alıyor; aşağı doğru bir adım daha ve arkasında bıraktığı ışığın bir kısmını hala yüzünde taşıyan bir cehalet başlangıcına geçiyoruz. Diğer yandan, evrimin yükselen düzeninde, ışığı gördüğümüz, ışığa doğru dönük olduğumuz, ışığın bilincimizde yansıdığı bir geçişe geliyoruz: yukarı doğru bir adım daha bizi Işığın alanına taşır. Hakikat bizim için görünür ve duyulur hale

---

¹ Manevi hakikatin anında bilinmesi.

gelir; hakikatin mesajlarıyla, aydınlatmalarıyla anında iletişimdeyiz, ışıktaki büyüyebiliriz ve ışığın özüyle bir olabiliriz. Böylece, akıl diye adlandırabileceğimiz bir bilinç seviyesi silsilesi var, ama bu seviyeler neredeyse üst yarı küreye ait, kaldı ki ontolojik konumları alt yarı kürenin alanında yer alır. Çünkü varlığın tamamı homojen bir bütün oluşturur, Hakikat ve Işık prensibinden zıt prensibe ani bir geçiş yoktur. Her şeyin yaratıcı hakikati işler, hatta yanılmaz biçimde işleyebilir, bilinçsizde bile: ruh, maddenin içinde var, ve aşağıdan ta kendi zirvelerine kadar kesintisiz bir derecelenme serisi üzerinde gezebildiği bir basamak serisi oluşturdu: derinlikler zirvelerle bağlı durumda, ve tek Hakikatin yasası her yerde yaratıyor ve işliyor.

Bize bir cehalet alemi gibi görünen bu maddi dünyada bile, bilinçsizlikten yola çıkıp cehalette yol alarak mükemmel olmayan bir Işığa ve bir Bilgiye zar zor ulaşan kör, bilinçsiz bir Kuvvet işliyor; her şeyde gizli bir hakikat yine de var, her şeyi ayarlıyor, sayısız çelişkili varoluş gücünü Ben'e doğru rehberlik ediyor, ve hem kendi yüce hakikatini ortaya koyduğu hem evrenin gizli amacını gerçekleştirdiği kendi zirvelerine yükseliyor. Bu maddi varoluş dünyası bile her şeyin içerisindeki bir hakikat şablonuna göre kurulu – biz bunlara “Doğa yasaları” diyoruz – ve biz bu hakikat'ten daha büyük bir hakikate doğru tırmanıyoruz, ta ki Yüce'nin Işığına çıkıncaya kadar. Aslında bu dünyayı Doğa'nın kör bir Kuvveti yaratmadı: bilinçsizde bile yüce Hakikatin varlığı işbaşında; bilinçsizlerin gerisinde, yanılmaz şekilde görüp hareket eden bir Güç var; Cehalet tökezliyor gibi görüldüğünde bile adımlarına kılavuzluk ediliyor. Çünkü “cehalet” diye adlandırdığımız şey kılık değiştirmiş bir Bilgidir, kendisi vücudu olmayan bir vücutta hareket edip kendi kendini keşfetme yüce

YERYÜZÜNDE SÜPRAAKILSAL TEZAHÜR

yolunda ilerleyen bir Bilgidir. Bu bilgi, örtülü Süpraakıl'dır; Süpraakıl yaratılışın desteğidir ve her şeyi kendine götürür; Süpraakıl, sanki her birinin kendi doğal yasasını izliyormuş gibi görünen bu çok sayıdaki varlığa, zihniyete ve nesneye arkadan kılavuzluk eder; karmakarışık görünen bu engin varoluş kitlesinde bir yasa var, bir varlık hakikati var, dünyanın varoluşuna kılavuzluk eden, onu gerçekleştiren bir amacı var.

Süpraakıl yeryüzünde örtülü durumda, varlığının ve bilgisinin karakteristik yasasına uygun olarak hareket etmiyor, ama onsz da hiçbir şey hedefine ulaşamaz. Cahil bir aklın yönettiği bir dünya kısa sürede kaosa sürüklenirdi; aslında dünya ne doğabilirdi ne var olmaya devam edebilirdi eğer maskesi olduğu gizli bir her şeyi Bilme tarafından desteklenmeseydi; kör ve bilinçsiz bir kuvvetin yönettiği bir dünya belki aynı mekanik faaliyetleri sonsuza kadar tekrarlayabilir, ama böyle bir dünyanın hiçbir anlamı olmaz, hiçbir yere varamaz. Maddeden Hayatı, Hayattan Akı yaratana, Süpraakılın yüze çıkışıyla zirveye ulaşana Maddenin, Hayatın ve Akılın derecelendirmelerini yaratan bir evrimin nedeni bilinçsiz bir kuvvet olamaz. Süpraakıl'da yüze çıkan gizli hakikat hep vardı, hep buradaydı, sürekli, ama şimdi ortaya çıkıyor; ve aynı zamanda her şeyin içindeki hakikati ve varoluşumuzun anlamını ortaya koyuyor.

İşıldayan akı, doğasını ve onu karakterize eden güçleri, ortaya çıkmak ve harekete geçmek için kullandığı güçleri, Süpraakıl'la olan bağlantısını, yeni bir insanlığın hayatı için sonuçlarını ve imkanlarını bu varoluş düzeni serisi olarak, varlığın ast yarıküresinin son sözü ve üst yarıkürenin ilk sözü olarak öngörmeliyiz.

ON ÜÇ ŞİİR

DAVET

Ortalığı kasıp kavuran rüzgarda da fırtınada da
Bozkır, tepe, bayır demeden tırmanırım ben.
Var mı benimle gelen? Var mı benimle tırmanan?
Var mı benimle çayı geçen, karda yürüyen?

Oturmam ben şehirlerin dar muhitlerinde
Dört duvar bir kapı daracık yerde.
Üstümde Tanrı masmavi gökkubbede
Karşımda isyan ediyor rüzgar fırtına.

Bizim buralarda yalnızlıkla eğlenirim ben
Talihsizlikle dost olmuşum ben.
Var mı geniş yaşamak isteyen? Var mı hür yaşamak isteyen?
Tirmansın buraya, rüzgarın kasıp kavurduğu zirvelere.

Fırtınanın dağların efendisiyim ben
Özgürlüğün gururun ruhuyum ben
Sıkı olacak, tehlikeyle akraba olacak
Krallığımı paylaşmak, yanımda yürümek isteyen.

1908-1909

Alipur hapishanesi.

ON ÜÇ ŞİİR

KİM

Havanın maviliğini, ormanın yeşilini,
Parıltıyı resmeden el kimin?
Rüzgarlar esirin rahminde uyurken,
Kim çıkıp esmelerini buyurdu?

Kalpte, Doğa'nın mağarasında kayıptır O
Düşünceyi oluşturduğu yerde, beyinde bulunur O
Çiçeklerin deseninde, açmasında, ışıltısında dokuludur O,
Yıldızların ışıltılı oyasında yakalarsınız Onu,

Erkeğin kuvvetindedir O, kadının güzelliğindedir O,
Çocuğun gülüşündedir O, kızın kızarmasındadır O;
Jüpiter'i göklere fırlatıp döndüren eldir O;
Bir kıvrım oluşturmak için bütün hünerini kullanır O.

Bunlardır Onun eserleri, peçeleri, gölgeleri;
Peki nerededir Kendisi? Hangi adla bilinir?
Brahma mıdır yoksa Vishnu mudur? Erkek midir kadın mıdır?
Vücudu var mıdır, yok mudur? İki midir tek midir?

Esmer, parlak bir çocuğu severiz,
Efendimizdir bizim çıplak ve sert bir kadın.
Dağların karlarında dalgın gördük biz Onu,
Feleklerin kalbinde işbaşında izledik biz Onu.

Dünya aleme söyleyeceğiz hikmetini marifetini Onun:
İşkencenin, tutkunun, acının vecdini Yaşar O;
Bizi üzme ve ağlatmaya Bayılır O,
Ardından sevinciyle, güzelliğiyle tekrar Kandırır O.

Tüm müzik sadece gülüşüdür Onun,
Tüm güzellik tutkulu vecdidir Onun;
Hayatlarımız kalp atışlarıdır Onun, Radha'yla Krishna'nın
düşünüdür vecdimiz, aşkımız öpüşmeleridir onların.

Trompetlerin sesinde patlayan Kuvvettir O,
Arabayı Sürer, mızrakla Vurur O;
Sınırsız Katleder, safi merhamettir O;
Hem dünya, hem dünyanın nihai yılları için Savaşır O.

Alemlerin süpürülüşünde, çağların dalgalanmasında,
Anlatılamaz, Kadir, Haşmetli ve Saf bir şekilde,
Düşünürün kavrayabildiği en son zirvenin de ötesinde,
Ebediyen varolan tahtında Oturur O.

İnsanın Efendisidir O, sonsuz Yaridir O,
Görebilsedik, gönlümüze yakın olduğunu görürdük;
Gururumuz da, tutkularımızın şatafatı da bizi kör eder,
Kendimizi özgür zannettiğimiz düşüncelerimizin tutsağıyız.

Odur güneşin içinde yaşsız ve ölümsüz olan,
Gece yarısında Gölgesi yayılan;
Kör karanlık karanlığa batmışken,
Karanlığın içindeydi O, Yüce ve Yalnız.

ON ÜÇ ŞİİR

DENİZ'E

Ey çılgın boz deniz,
Ey gürleyen, bana mesajın var.
Canavar gibi dalgaların, devasa sırtlarını kabartarak,
Açıyor birbirlerinin arasında abisler kadar derin yarıklar.
Zar zor görünen uçuk bir tekne salınıyor üzerlerinde.
Duyuyorum, kükreyişin beni çağırıyor:
“Niye ürkek gözlerle karada oyalanıyorsun,
Köpüklü doruklarımın gökleri yalayışına bakıp duruyorsun?
Bu önemsiz tekne
Dövücü dev dalgalarımaya meydan okuyup yüzebiliyor,
Ölüme yenilirse
Binlercesi kalmaz mı geride?
Meydan oku vasi kükreyişime
Korkaklar gibi yapışma kolay sahilime
Gel de öğren
Ne vecd varmış tehlikede yenilgide.”
Evet ulu derya,
Senden güçlüyüm, aşarım dev dalgalanmalarını.
Yükselirim senin zirvelerinde
Semalarla oynaşmak için bu bir bahane
Dibe batarım ben
Bu gümbürtülü dünyanın dibini tanımak için.
Güvenli karada oyalanmak,
Tanrının, insanoğlunun engin ruhu için
Tasarladığını yitirmektir
İnsanın amacını ebedi tanrısallık olarak belirlemiştir Tanrı.
Bu yüzden denizler gibi

Tehlikeler ve zorluklar Ayarladı
Acıyla yenilgiyi Yarattı
Dev tuzaklar Kurdu ayaklarımızın altına.
Bulutı yıldırımla Güder ki
Fırtınalarıyla üzerimize Saldırır ki
İnsanın fethedilmez yüce ruhunu kötü kaderle Eşleştirir ki
Acıya hakim olabilsin, yenilgiyi yenebilsin.
Al beni, göklere tırmanış yolum ol
Ey ulu, hoyrat deniz.
Yeleni kavrayacağım ey aslan
Seni ram edip küçümseyeceğim seni;
Aksi halde aşağı, dipsiz tuzlu mağaralarına ineceğim
Ağırlığını üzerime alacağım
Ve tıpkı kaderim gibi inatçı olacağım.
Geliyorum ey deniz,
Dev benliğimi seninle ölçmeye.

ON ÜÇ ŞİİR

TRİŞUNKU'NUN ZAFER ŞARKISI

Ölmeyeceğim.

Gerçi ruh, dar ikametgahından yorulduğunda,

Bu vücut, ateşi beslemesi gerektiğinde

Evim yanar, ben yanmam.

Terk edince bu kılıfı

Geniş ve esiri alan bulacağım.

Aç mezardan kurtulacak ruhum,

Aldatacak ölümün kucaklayışını.

Gece, soğuk derinliklerinde

Güneşi içerecek; zaman da duracak;

Emek sarfeden yıldızlar kurtulacak.

Yok olmam ben, kalıcıyım.

Daha toprağa ilk tohumlar ekilmeden önce bile

Yaşıydım ben,

Daha doğmamış gezegenler soğuduktan sonra bile

Sürecek hikayem.

Yıldızların ışığıyım ben

Aslanların kuvvetiyim ben, sabahların neşesiyim ben

Erkeğim ben, genç kızım ben, delikanlıyım ben,

Şekilden şekle girerim ben, sonsuzum ben.

Sonsuz mavide
Tek başına dikilen ağacım ben;
Şebnemin sessiz sedasız düşüşüyüm ben,
Ölçüsüz denizim ben.

Gökleri bir arada tutarım ben
Kaynayan dünyayı taşıyorum ben.
Doğuştan ebedi düşünürüm ben
Ve hep var olacağım ben, ölsem bile.

ON ÜÇ ŞİİR

TANRI

Sen ki tüm aşağı alemlere nüfuz Edersin,
Halbuki yukarılarda Kurulursun,
İşleyen, hükmeden ve bilen herkesin Efendi'sisin
Ey Aşk'ın Hizmetkarı!
Sen ki solucan olmayı, hatta çamur olmayı
Hor görmüyorsun,
Senin bu alçakgönüllülüğünden
Anlaşıyor, Tanrı olduğun.

NEDİR BU LAFLAR...

Nedir bu katil maktul lafları?
Kılıçlar katletmek için yeterince keskin değil
Seller bu alev gibi ruhu söndüremez. Ölümlülük ve acı
Daha güçlü sahnenin sadece birer konvansiyonudur.
Tıpkı kötü kaderi peşini bırakmayan kahraman gibi
Dünyanın devrilen kolonu gibi düştüğünde
İnsanların içi burkulur, korku içindeki
Sessiz seyirciler, keyifleri kaçınca kalakalırlar,
Bu arada sahne arkasında oyuncu
Derin bir iç çekerek rahatlar
Oynadığı rolü bırakıp bekleyen dostlarla laflar
Ya da kulislerden kapanış sahnesinin sükunetini izler
Yine de katilin de maktulün de sağ salim ruhları
Görüş alanımızdan çıkıp devam eder yaşamaya.

ON ÜÇ ŞİİR

ŞANLI BİR GÜNEŞ BATTI DİYE AĞLAMAK...

Şanlı güneş battı diye ağlamak, halbuki
Ertesi seher aynı güneş doğuyu yine aydınlatacak
Güçlü kuvvetler kadere teslim olmalı diye üzölmek
Halbuki aynı kuvvetler böylece iki kez güçlenir;
Acıdan çekinmek, halbuki ne acı ne de acıyla dostça
Mücadele olmasaydı, sevinç de olmazdı;
Ölümü dehşet verici bir şeye çevirmek, halbuki ölüm
Bizi öteki hayata gülümseyerek davet eder.
Ölüm, kalıcı nefes için bir köprüdür;
Sabit bakışlı yaşsız gözlerin
Ümitsizliği ve kaygısı, ya da felaket gözyaşları,
Ferahlatması gerektiği kalbi parçalar;
İnsanın dehşet veren bütün korkularının alayı,
Ölümsüz insanın, ömür süresiyle
Sınırlı olduğunun sanılmasından kaynaklanır.

ÖLÜM KORKUSU

Ölüm, hayatımızda istediği gibi dolaşır,
Tatlı ecel, her nefes alışımızla meşguldür.
Niye ölümden korkuyorsun ki? Bak neşeli zarafetin
Işıltısıyla pespembe olmuş gülyüzüne!
Bahar sağanaklarıyla taptaze mis gibi bir bahçeden
Çiçek koparan iyi, sevimli bir bakire:
Korktuğunuz şey bu, ruhumuza ışık dünyalarını açan
Genç ve parlak bir kapıcı.
İhtişamını en yumuşak eller koparıırken
Bükülen sap acımalı diye mi korkuyorsun?
Eskiden öylesine güzel olan çiçeğin
Taçsız sapı, beti benzi atmış boynunu büktü diye mi?
Yoksa açılan kapının korkunç gıcirtısı mı
Korkutuyor sizi, ey cesarettten yoksun zayıf ruhlar?
Ölüm sadece giysi değişikliğimizdir, Ebedi'nin kapısında
Düğün giysilerimizle beklemek için.

ON ÜÇ ŞİİR

YÜZLERCE ÖMRÜM VAR

Önümde daha yüzlerce ömrüm var, Seni kavramak için.
Ey esirsel Ruh, şundan emin olabilirsin ki,
Bütün bu ömürler boyunca, tatmin olmaz bir kalple
Tıpkı bir avcı gibi düşeceğim peşine.
Ebedi yolda döneceksin ve uyanmış görüşle
Gelmemi seyredeceksin
Geçmiş hatalara biraz gülümseyerek
İstekli elini esas yeri olan elime koyacaksın.
Bu arada ben, Senin mutluluğuna sevinip
Sevdiğin şeylerle, sevdiğin insanlarla yaklaşacağım Sana
Zihninin hareketleriyle yarı yarıya sahip olacağım Sana,
Senin sevdiğini severek kendime yakın hissedeceğim Seni,
Ta ki yıldızların arasında bir yerlerde Seni gerçekten
Ele geçirinceye kadar, aynen buyurulduğu gibi.

DÖNÜŞME

Nefesim ritmik sübtıl bir akım şeklinde akarak
Tanrısal bir güç üflüyor uzuvlarıma;
Tıpkı bir devin şarabı gibi içtim sonsuzu.
Zaman, benim dramım, ya da gösteri rüyam.
Aydınlanmış hücrelerim şimdi sevincin parlak bir şeması,
Dallanıp budaklanan heyecanlı sinir ağımı
Yarı şeffaf opal renkli vecd kanallarına dönüştürdü
Bilinmez'in ve Yüce'nin akımı için.
Tenimin kölesi değilim artık
Kulu değilim artık ne Doğa'nın ne de kurşun gibi kuralının;
Esiri değilim artık duyuların dar örgüsünün.
Göz alabildiğine genişliyor ufuksuzlaşmış ruhum,
Tanrının mutlu canlı aleti, vücudum;
Engin bir ölümsüz ışık güneşi, aklım.

1933-1934

ON ÜÇ ŞİİR

NİRVANA

Her şey yok oldu sessiz Yalnız dışında.
Düşünceden kurtulmuş akıl, üzüntüden kurtulmuş kalp
Şaşılacak derecede yok gibiler;
Ben yok, Doğa yok, bilinen bilinmeyen yok.
Nüanssız bir gölge resmi gibi süzülüp titreşiyor şehir, gerçekdışı;
Yüzüyor rölyefsiz şekiller
Bir sinemanın boş formları gibi;
Tıpkı kıyasız abislere batan bir resif gibi, dünya bitmiş.
Bir tek sınırlandırılmaz Daimi burada.
Her şeyin yerine geçmiş, çehresiz, hareketsiz, müthiş bir Huzur
Bir zamanlar ben olan şey
Şimdi O'nda adsız sessiz bir boşluk,
Ya Bilinmezde yitmekten, ya da Sonsuzun ışıl ışıl
Denizleriyle heyecan yaşamaktan memnun.

1933-1934

ENGİN KANATLI RÜZGAR

Dikilmiş kocaman kafalar gibi,
Güverteyi aşan yabani yeşil gözlü dalgalara
Kara kapüşon geçirten engin kanatlı rüzgar
Şiddetle uçuyordu.
Ölümün kovaladığı yaralı gemi,
Aynen kamçılanan bir hayvan gibi inleyip siniyordu
Büzülüp hıçkırarak ağlıyordu,
Her darbeyi Kaderin darbesi gibi ümitsizce hissediyordu.

1934

ON ÜÇ ŞİİR
BİR TANRININ EMEĞİ

Gümüşi bir havada
Altınla mavinin arasına topladım rüyalarımı,
Ve onları nazikçe sarıp bıraktım oraya,
Kurduğum mücevherli hayalinizi.

Ummuştum ki, bir gökkuşağı köprüsü inşa ederek
Evlendiririm gökle yeri
Bu dans eden pire kadar gezegene
Ekerim sonsuzluğun modunu.

Ama fazla parlaktı, fazla uzaktı göklerimiz,
Fazla narindi esirsel kumaşları;
Kalamadı fazla muhteşem ve ani ışığımız;
Yeterince derin değildi kökler.

Kim gökleri buraya indirmek istiyorsa
Bizzat çamurun içine inmeli
Dünyevi doğanın yükünü taşımalı
Ve acılı yolu yürümeli.

Tanrısallığımı bastırarak indim aşağı
Buraya, çirkef dünyaya
Cahil olarak, emek vererek,
İnsan olarak yetişerek, ölümle doğumun kapıları arasında.

Uzunca kazdım, derin kazdım
Çirkefle çamurun korkunçluğu arasında
Altın nehrin şarkısı için bir yatak
Ölümsüz ateş için bir ocak. 111

Emek verip acı çektim maddenin gecesinde
Ateşi insana getirebilmek için;
Ama dünyanın başlangıcından beri
Cehennemi nefret ve insani kin oldu ödülüm.

Çünkü insanın hayvansal benliği kendi aklını aldatır;
Şehvetini yenmeyi umarak,
Acıya, günaha aşık
Dehşet verici cüce bir cin barındırır kendi içinde.

Gri cüce cin, tiksindir göksel alevden,
Mutlu ve saf her şeyden;
Sadece zevk, tutku ve acı
Sürdürebilir dramını.

Her yer karanlık, her yer mücadele
Çünkü insanların güneş dediği lambalar sadece
Ölmeyenlerin bu tökezleme hayatında
Yansıttığı yarı yol parıltılarıdır.

Çöken kenara vardırın
Küçük umut meşalelerini yakar insan;
Bir Hakikat parçacığı en geniş ufktudur,
Bir han, haccıdır.

ON ÜÇ ŞİİR

Hakikatlerin Hakikatinden korkar ve inkar eder insanlar,
Reddederler ışıkların ışığını;
Cahil tanrılara yükseltirler çılgınlıklarını
Ya da tercih ederler iblisin sunağını.

Verimsiz hayatlar perspektifinden
Yeniden aramak gerek bulunmuş her şeyi
Dirilir öldürülmüş her düşman,
Tekrar tekrar ebediyen savaşmak gerek her muharebeyi.

Bin birdir açık yaram
Saldırır Titan krallar,
Ama dinlenemem ben görevimi tamamlamadan
Ebedi iradeyi gerçekleştirmeden.

Nasıl da alay edip gülerler, şeytanlar da insanlar da!
"Kimera'nın kellesinin gökyüzünü aleve boyaması ümidin,
Kuruntudan ibaret,
Düşeceksin sen, eserinse ölecek.

Biz ki bilinçsiz denizlerde birer enkazız
Hayatın demir gibi kötü kaderine bağlıyız
Sen bizim neyimizsin ki göksel rahatlıktan, sevinçten ve
Altın ferahlıktan agularsın?

Bizimdir bu toprak; bir gece tarlasıdır
Titreyen cılız ışıklarımız için.
Kutsal ışığa nasıl dayanacak,
Ya da bir tanrının arzularını nasıl çekecek?

Gel şunu gebertip gidişatına son verelim!
Böylece kalbimiz, şanınin ve kuvvetinin
Yükünden de, çağrısından da
Engin beyaz huzurundan da kurtulur”.

Ama Tanrı buramda, ölümlü bağrımda
Yanılışla ve kaderle mücadele ediyor,
Adsız Lekesiz için, çirkefin
Ve israfın arasından yol açıyor.

“Hiç kimsenin gitmediği yere git! diye bağırdı bir ses
Daha derin kaz, daha derin
Ta ki meymenetsiz temel taşta gelip
Anahtarsız kapıyı çalınca kadar”.

Gördüm ki bir yalan dikilmiş derine,
Her şeyin bizzat köküne,
Gri Sfenks’in, Ejderin açık kanatları üzerinde
Tanrı’nın gizemli uykusunu koruduğu yere.

Aklın yüzey tanrılarını da
Hayatın tatmin olmamış deryalarını da bırakıp
Vücudun çıkmaz yollarının arasından
Daldım derin gizemlere.

Eşeledim suskun sersem yerin korkunç kalbini
Duydum kara ayin çanını.
Gördüm ıstıraplarının başladığı kaynağı,
Cehennemin iç nedenini.

ON ÜÇ ŞİİR

İnliyor üzerimde ejderin fısıldamaları
Uçuşuyor minik cinlerin sesleri
Nüfuz ettim düşüncenin doğduğu Boşluğa
Yürüdüm dipsiz çukurda.

Sınırsız huzur zırlı ayaklarım
Umutsuzluk basamaklarında gezinerek
Tanrı'nın şahaneliğinin ateşlerini
Getirdi insansal abislere.

O olan ben hep benimleydi;
Tüm peçeler yırtılıyor şimdi.
Duydum Onun Sesini, taşıdım İradesini
Dertsiz geniş alımda.

Köprü kuruldu derinliklerle yükseklikler arasındaki uçuruma
Gökkuşağı sırtlı safir dağdan aşağı
Altın sular akarak
Parılıyor kıyıda kıyıya.

Göklerin ateşi yandı Yerin bağrında,
Ölmeyen güneşler ışıltıyor burada;
Doğumun sınırlarındaki mucizevi yarıktan,
Enkarne olmuş ruhlar, tıpkı alevler gibi

Özlem duyuyor Hakikat ve Mutluluk hükümdarlıklarına
Cennetin ışıltayan çocukları
Karanlığın sonunu haykırarak
Kızılımsı altın merdivenden iniyor aşağı.

Biraz daha ve yeni hayatın kapıları
Altın çatısıyla ve mozaik yerleriyle
Büyük bir çıplak ve parlak dünyada
Gümüş ışıktan oyulacak

Hayallerimi simli havalarında bırakacağım
Çünkü altın ve mavi giyside
Yeryüzünde enkarne olmuş ve saf olarak hareket edecek
Sizin yaşayan hakikatiniz.

İÇİNDEKİLER

İçindekiler

<i>Mesaj</i>	5
<i>Vücutun mükemmelliği</i>	10
<i>Tanrısal Vücut</i>	31
<i>Süpraakıl ve Tanrısal Hayat</i>	61
<i>Süpraakıl ve İnsanlık</i>	73
<i>Evrimde Süpraakıl</i>	86
<i>Işıldayan Akıl</i>	95
<i>Süpraakıl ve Işıldayan Akıl</i>	99
<i>ON ÜÇ ŞİİR</i>	105
<i>DAVET</i>	107
<i>KİM</i>	108
<i>DENİZ'E</i>	110
<i>TRİŞUNKU'NUN ZAFER ŞARKISI</i>	112
<i>TANRI</i>	114
<i>NEDİR BU LAFLAR</i>	115
<i>ŞANLI BİR GÜNEŞ BATTI DİYE AĞLAMAK</i>	116
<i>ÖLÜM KORKUSU</i>	117
<i>YÜZLERCE ÖMRÜM VAR</i>	118
<i>DÖNÜŞME</i>	119
<i>NİRVANA</i>	120
<i>ENGİN KANATLI RÜZGAR</i>	121
<i>BİR TANRININ EMEĞİ</i>	122